

העולם הזה

תוכנית בן-גוריון שגדמה לפיצוץ הקואליציה

מדוע עשה זאת?

13

האמת על
המשבר
הממשלתי

העולם הזה

רחוב גליקסון 8, תל-אביב, 26785
ת. ד. 136, טען למברקים: "סולמפרס".
המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.
דפוס משה שהם בע"מ, ת"א, טל. 62239.
הפצת: דוד סופר ובניו, תל-אביב.
המערך איננו אחראית לתוכן המודעות.

העורך הראשי:
אורי אבנרי

ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה:
רוב איתן

עורך כיתוב:
סילבי קשה

כתב בכיר:
אלי תבור

עורך תבנית:
אהרון צור

צלם המערכת:
אריה קרו

חברי המערכת:

מנשה ברדיין, שייך גורן, גילוי, רורר הורוביץ, רותי ורר, אברהם חסון, אוסטר סאביר, אלכס סמיס, אבינח 100, עמוס קינו, שלום קרו.

העתון הנקרא ביותר במדינה

העתון הנקרא ביותר במדינה

ביותר בעיני שוררת בה אחריה נעימה — מוזיקה נאה של שלמה בריטית מכובדת ואירושמית ישראלית, השגירה, אדם המתאים מאד לתפקידו, נחשב בעיני לאחת ה"דמויות החיוביות יותר בזירה הדיפלומטית של ישראל."

גם הפעם טילפנתי, וגם הפעם קבע לי השגריר פגישה כדבר מובן מאליי. אולם ברגע האחרון נמסרה לי הודעה כי הפגישה בוטלה, וכי אקבל הודעה נוספת. לא קיבלתי.

לא היה קשה כבר מה קרה. הקומיסאר הפוליטי של השגרירות הביע באוזני השגריר את התנגדותו הנמרצת לפגישה, והשגריר נאלץ לקבל את דרישתו. נוצר מצב מוזר בו יכולתי להיפגש, בלי כל קושי, כמעט עם כל אישה בריטית שביקשתי לקבוע לי ראיון, בעוד שהשגרירות של מדינת היתה סגורה בפני — ואף פעלה נגדי באופן מעשי.

לא כעסתי, אבל הצטערתי מאד. עוד מוסד אחד שאבד.

★ ★ ★

בשיחות עם האישים הכלליים, היה הוזכרה פרשת החטיפה בכלל, הדבר לא מתקבל משני הצדדים כדבר הפוגע בטעם הטוב. לעומת זאת נשאלתי כמה פעמים בקשר עם פרשה אחרת, שעוררה כנראה הגבה עמוקה בלב הוגי'דעות נוצרים. זוהי פרשת קבורתו של בן-התערובת בפרס'י-זנה.

אולם הבעיה העיקרית הקשורה בשם יש-ראל בלב כל אדם חושב באירופה היא בעיית היחסים עם העולם הערבי. נתקלתי שוב באותה תופעה של עולם הפוך: דברים שהם בארץ בחזקת חוקת'מיעוט נחשבים באירופה המערבית (ואפילו בחוגים חושבים בצרפת) כמעט למובנים מאליהם, ואילו דעת'הרוב בישראל מעוררת משיכת'כחפים אריכה. אין לי ספק שאילו כמה בארץ אפילו קבוצה קטנה הדוגלת בגלוי בשלום שמי ובהשתלבות אפרו-אסיאתית, היתה מ'עוררת הד ספונטאני בעולם — בין האנשים הקובעים.

יש דברים שקל יותר לראותם מרחוק. זה טוב גם לחוש הפרופרציה. עם כל החשיבות של המאבק בשחיתות וברודנות הפנימית, המחייב המסורות וימומית ואף הקרבה וימומית, ברור כי הקרב הגורלי לעתיד ישראל יהיה הקרב על תפיסה השמית. קרב שדהו הראשון הוא לבו של העם העברי.

הקרבנות המיד צודקת. נקניק העשוי מ'בשר נפל ושושן חורר (העולם הזה 1056) גם הוא כשר, כי הנמל מעלה נרה והחורר ספרים פרסה. והראיה — חותמת הכרונות "כשר למחרדיו" על הנקניק.

הגיע לירי עתונכם (העולם הזה 1034) שראיתי בעיון רב. ברצוני לענות על שאלתו של ר' יהושע שקר, שנשאלה בנליון זה ואינו יודע אם השיבו עליה מאן.

השאלה היחידה האם ביטול נדרים בגיל כל-נדרים מבטל גם את שבועת החילל לצה"ל? ידוע כי יום הכיפורים נועד כיום בו חייב האדם העברי לסוחר את מצונו ולתקן את מעשיו. לכן ניתנת ההזדמנות ביום זה לכל יהודי לתקן את עצמו ומעשיו. בתפילת כל נדרי כוונת התרת הנדרים והשבועות היא לאלה שעשו זאת ברננים של קטויות, לב, כעס או פליטת'פה. ואילו שבועות'אמת, שניתנו מתוך מצונו נקי ושאין חורגות מגדר המוסר, לא חלות עליהן ההתורות.

יהודה של, כהן, עדן

דעתו של בחור ישיבה
מכתבו של בחור הישיבה האלמוני מירושלים, בקשר לזיכרון על הרת (העולם הזה 1056), אינו מעיד בשום אופן על כושרו למחשבה עקיבה והיגיונית. הוא מועד ש'המשיגים חוש'מפצוץ, שוויון, אחווה, הינם מושגים שחייבים וריקניים. אני מציע אם כן להשליך לקח את מגילת זכויות האדם, ולת'לות במקומה על הקיר קטעים נבחרים מתוך מיו קאסר'המסר.

הוא מועד שיצאית לצה"ל? דינה כיצאית ל'שומר. אולם נדוני צבא ההגנה לישראל הם המאפשרים לבחור הישיבה לזכור את חייו באפולו'ת חדר המדרש.

יעקב בן-יצחק, (יצחקזון), תל-אביב

חותרות כולן לבחירות חדשות במדינה בי-הקדם האסירי.

רנה הדס, רמת'גן

כנתריום דוהר

בכתבכם על בחירת ראש העיר החדש ב'נתניה (העולם הזה 1056) משמית כחוכחה נוספת כי נציגי הציבור ברשויות המוניציפ'ליות רואנים יותר לסובתם האישית מ'איך לטובת האזרחים שבחור בהם.

ההושע בוקסבאום, הרצליה

אויברעהם
כאורה ישראלאי נאמן אני מביע את רני שותי אליכם, רנש כבוד והערצה על פעור'ליתים ללא חת. הנה שלב ש'עם הויתוכו האזרחים בהנה השלטון שאין ככוחם ליצב את המדיניות הכושלת שבה מש'מחמים מאו ומתמזר. את כשרונותיהם הם מנלים ב'שמים אחרים. אולם אם מכוונת העמולה כח רבות ותומות למסע השמצה נגדכם, הרי בודאי ובודאי שמגיעה לכם ברכת חוס ואמין!

שאלו הללי, קטמון, ירושלים

אדם מוענים כי השרים שיטריט ורזון, ומבקר המדינה סווס, הנם אששים ישרים והגונים כשלעצמם, אם כי הם מחפים על מעשי נבלה באופן אקטיבי או פסיבי. עלי כר אין לחלוק, היות שגם הפסיב הוא מע'י'ה. אולם הייתי רוצה לדעת, אם זאת הנדרתכם לבני אדם הגונים, כיצר אתם מגדירים נבלים?

הגיעה לאוני פרשת ההתנכלות האחרונה של המשטר לעתונכם. כישראלאי בניכר, היה קשה לי להאמין כי מצב הדברים במדי

הנשיקה הפרדמנטרית

נתנו התאגדל עד לרמה זו. מה "שכואב לי במיוחד הרע העובדה, שהמשיטר כבר לא מצא לו אויבים אחרים להילחם בהם והוא רואה בעתון חשוי המען לגלות את האמת, את הסכנה הרצינית ביותר לקיום המדינה. יתוואל גרבולר, ניו-יורק, ארצות'הברית

הלכות דת
הרבנות המיד צודקת. נקניק העשוי מ'בשר נפל ושושן חורר (העולם הזה 1056) גם הוא כשר, כי הנמל מעלה נרה והחורר ספרים פרסה. והראיה — חותמת הכרונות "כשר למחרדיו" על הנקניק.

הגיע לירי עתונכם (העולם הזה 1034) שראיתי בעיון רב. ברצוני לענות על שאלתו של ר' יהושע שקר, שנשאלה בנליון זה ואינו יודע אם השיבו עליה מאן.

השאלה היחידה האם ביטול נדרים בגיל כל-נדרים מבטל גם את שבועת החילל לצה"ל? ידוע כי יום הכיפורים נועד כיום בו חייב האדם העברי לסוחר את מצונו ולתקן את מעשיו. לכן ניתנת ההזדמנות ביום זה לכל יהודי לתקן את עצמו ומעשיו. בתפילת כל נדרי כוונת התרת הנדרים והשבועות היא לאלה שעשו זאת ברננים של קטויות, לב, כעס או פליטת'פה. ואילו שבועות'אמת, שניתנו מתוך מצונו נקי ושאין חורגות מגדר המוסר, לא חלות עליהן ההתורות.

יהודה של, כהן, עדן

דעתו של בחור ישיבה
מכתבו של בחור הישיבה האלמוני מירושלים, בקשר לזיכרון על הרת (העולם הזה 1056), אינו מעיד בשום אופן על כושרו למחשבה עקיבה והיגיונית. הוא מועד ש'המשיגים חוש'מפצוץ, שוויון, אחווה, הינם מושגים שחייבים וריקניים. אני מציע אם כן להשליך לקח את מגילת זכויות האדם, ולת'לות במקומה על הקיר קטעים נבחרים מתוך מיו קאסר'המסר.

הוא מועד שיצאית לצה"ל? דינה כיצאית ל'שומר. אולם נדוני צבא ההגנה לישראל הם המאפשרים לבחור הישיבה לזכור את חייו באפולו'ת חדר המדרש.

יעקב בן-יצחק, (יצחקזון), תל-אביב

אני בחור בחור דתי מסכים רק לחלק מברכי בחור הישיבה. נדמה לי שרק באותו ישיבות שם מכוונים ללכת לצבא, יש בחירה גדולה של נוער. ואכן, בישיבות אלה יש חינוך ציוני ולאומי ונדמה לי שזה אחד המפעלים הגדולים שאנו יכולים להתנאות בהם בשנת העיור. מתתיהו דגני, אשקלון

על יסוד מכתבו של קורא דתי הזמנתי את קוראים להתווכח בעניני דת מעל דפי העתון. לפני זמן מה שלחתי לכם מאמר מקורי על נושא זה. אמנם היה באחד הי' עתונים מכתב קצרצר בשמי. אבל האם זהו ויכוח? למה נבהלתם מהמאמר שלי? אם אתם מפחדים להדפיס את המאמר שלי, הרי כי אתם חלשים מדי, כי אין לכם מה לענות נגדו. אני מקפשת להדפיס את מאמרי או לכתוב שאינכם מסכימים לזיכוח. אלא הלאו יש לכם דם?

חסיה הימלפרב, אשה דתית, נשר

דס יש, אבל היכן המקום להדפיס את כל המכתבים הארוכים שהגיעו על נושא זה?

כך זה באנגליה

אני מקוה שד"ר נחוב גולדמן החליט ל'סמוע למוסמקה. תודות לכם זכיתי לקרוא את דעותיו המענינות של "הפח הפוליטי" הטוב ביותר של העם היהודי בימינו" (העולם הזה 1050) ולקבלו כעקרון חדש להשקפותי על מדיניות ישראל. זה ממש מעורר לשמוע הברקות חדשות במקום הסט' גוטים השנתיים של מקורי הסוכנות ודור'מיהם. שהתלבשו על כל המוסדות והמשרות. אכן, כאן בבריטון, נתגלתה לפני מספר שבועות "שערויה גדולה ביחס לתיאוחות במנגנון המיסטרה, והנאשם הראשי היה ה' מספר המקומי של המיסטרה. היותם צרי'בים לראות באיון חומרה התיאוח השופ'סים והמנגנון לענין ברנע שנתגלה הדבר. אילו היה לא המספר של סהר ועמוס בן גוריון, הרי שלא היו יכולים להראות את פניהם ברחוב.

אודה לכם אם תפרסמו את כתובתי. אני מעוניין להכתוב עם מספר ערכים משכילים, כעכרית או באנגלית.

דינאל פבוור
36, Lansdown Crescent,
London N.W. 11, ENGLAND

נשיקה פרדמנטרית

שמחתי לראות שמהו כמה שבועות חי' רשחם את מורכם לעניני השח'ב. כמיומני שהיונים העיון העברי הראשון שהקדיש מדור קבוע לנעשה במדינות השכנות, ואני מקווה שמשכילו לתת לקוראים אינפור'מיה מעורבת על כל שפחי החיים במ'דינות ערב. כי רק הפעת אינפורמציה אמיר תית'יש ככוחה לבטל את חי' חזרות המפ'ריר בין יהודי וערבי.

סולמון גנאר, חיפה

איד יכולים לפרכם במדור אחד (העולם הזה 1056) סיפור כה רציני כמו בנדונג מ'ל' 2, ומיד אחריו סיפור הכלים על אויה חברת פרלמנט מצריה ששטחה צחוק מעצמה, עלירי זה שההנשקה בציבור?

דן שופמן, חיפה

מה אפשר לעשות — כלנה הם החיים במרחב.

אבל מה בנוגע ל'חמנה המסורית' זו של הנשיקה, שהתחילה את כל העסק? אסתר לוי, תל-אביב

מתוך תקווה שהיא גם תסיים את כל ה'עסק, הרי תמונתה של ראויה עסיה מנשקת את בעלה.

מתח גבוה מדי

בקשר לכתבה "שניים תלויים מעמוד", שהופיעה תחת הכותרת אנטישמיות (העולם הזה 1049), ברצוני להעיר על כמה פרטים לא מדויקים. הייתי נוכח בשעת המסקרה על העמודים, ותוך כדי עבודתנו קיבלו שניים מהרי, אסנון לוי ואסנון ש'יזה' חבטת חשמל.

אני, אשר עבדתי על העמוד מסול לזה שעליו עמדו חברי שנפגעו, ירדתי ממעמוד במהירות ותוך דקה הייתי על העמוד בו עבדו חברי ועזיתי במיטב יכולתי להורדת האנשים, שנשארו תלויים על הגזרות ה'בסחון שלהם.

מתוך סכיוני בעבודה במי'כ'שלוש שנים, יכול אני לומר בבטחון כי לא יתכן שאדם כל שהוא, במאמץ הגדול ביותר, יוכל לבצע את אותן הפעולות אשר יוסף נדר מספר עליהן.

בן-ציון דיחובסקי, תל-אביב

נדר, שהוא אדם צנוע, התנגד לכל פיר'סומת סביב מעשה המופת שלו, ואם היו אידיוקים בספור הם נבעו מצניעותו של נדר ולא מרצון ההתרברבות שלו.

ערעור עי ערעור

נענתי בשאלת בחירתו של מועמד לבסן ראש עיריית תל-אביב מטעם חירות, כממלא מקומו של מ' איכילוב המנוח. בעדק קבעתי שמצדדי יוסן יגישו ערעור על בחירתו של המהנדס יבנסרמן, שנבחר על-ידי סניג' תל-אביב. מאחר שידוע לי שהמהנדס יבנסרמן מן נבחר על-ידי המוסד המוסר לכל מטעם התנועה, ומאחר שכל הגשת ערעור היא פרי של קונויה אישית, הנני סבור שכל סכיון להגשת ערעור עשוי בראש ובראשונה לער'ער את אמונם של תומכי התנועה וחבריה.

א. גלבוש, תל-אביב

רא סנהי

הריני להעיר על הכתבה שלכם בנדון מסיבות העתונאים שאירגנו ערד בתל'אביב (העולם הזה 1050). בכתבה זו הנכם מביעים את האיגוד כ'סניג'י. כ'סניג'י מ'כיווע, הצטרפו לאירגון ומשתתפים בהנהלתו ארבע מפלגות: מפלגת הציונים הכלליים, המפלגה הפרונטסיבית, המפלגה הדתית ו'ספ'ס. שמחה פלפן, מזכירות האיגוד היהודי-ערבי, תל-אביב

חבר מ"פס 1970 צודק, טכנית.

המשבר

אין ספק כי פרשת האישיות רמת'המעלה שימשה רק תואנה ליצירת משבר ממשלתי (העולם הזה 1056). משבר בממשלה היה מחויב המציאות במוקדם או במאוחר, כי הוא קיים מזה זמן רב בעם ובאזרח. מ'סותבסאותו בשלטון. אין זה משנה אילו מפלגה נדמה למשבר ואילו מנסה למנוע אותו, כי המשבר אינו תוצאת אינטריגות מפלגתיות, אלא תוצאת תהליך חברתי ומ'דיני.

שמחה טריפון, חיפה

היתה זאת שטות מצידכם להקדיש שער וכתבה מרכזית למשבר הממשלתי. האמת היא שהמשבר אינו מענין איש בישראל.

הדין והדיון!

איש זה החליט על מיבצע-סיני, ביצע את תו והחזיר את הישגיו — הכל על דעת עצמו. איש זה הצטרף לדוקטרינה של אייזנהאואר — שוב על דעת עצמו. הוא היחיד השולט על צה"ל. הוא שהקים את כל ה"ש"נים למיניהם, המשקפים במידה רבה את תכונותיו האישיות. הוא עשה כל מה שנעשה בארץ בשנים האחרונות, והוא שלא עשה כל מה שלא נעשה.

זוהי דיקטטורה קנוייה, לא כמר ייח. היא מבוססת לא רק על הפדר פולריות האישית הרבה של דויד בן-גוריון בשכבות רחבות. היא בנוייה קודם כל על המגנבית הי יהודית המאוחדת וזרם המענקים — ועל הנכונות של כל השותפים האפשריים לספק לביג' את הקר לות הדינאמיות בכנסת תמורת די ענקות מתאימות.

זהו סידור נוח מאד — לכל הנוגעים בדבר. הוא מונע את הצורך במתנות-ריכוז ושאר אבזרים בלתי-נעימים של דיקטטורה כפויה, פרט לכמה חסיפות ופצצות פה ופה. בן-גוריון עושה ככל העולה על רוחו בשטחים המכריעים, המפלגות מחלקות ביניהן את השלל הכלכלי ומתחככות ביניהן על ענינים של מהיכך, והכל בא על מקומו בשלום.

★ ★ ★

הנה באה הפרעה. שתי מפלגות השמאל רוגשות מפני שדויד בן-גוריון יום מיבצע מסויים בגרמניה, לגמרי על דעת עצמו, ומבלי להתייעץ תחילה עם חברי ה"ממשלה" שמו שמיים. במשך שנתים ישבו חברים אלה במ"ש, וענו אמן על כל מעשי ביג'י. על מיבצע-סיני שמעו אחרי שרוב הכוחות כבר נערכו לקרב, ועל תריסר מעשים אחרים שמעו רק אחרי שנמסרו "בסוד" ל"עורכי עתוננים". מעולם לא נקפו אצבע קטנה אחת כדי לערער על כל סממני הדיקטטורה האישית. את הקרב המסוכן בשב. השאירו ללוחמים פרטיים, את היוזמה הפוליטית הגדולה לנחום גולדמן, ואת המלחמה בי שחיתות-מטעם לקבוצת פרטיגונים. אולם לפתע נרגזו כי ביג'י לא התייעץ עמם. במשך כמה ימים נאבקו בנפשם אם לפ"ש רש מקואליציה זו, או להיוק מתוכה. בי משך כמה ימים עצר הציבור גמתיחות את נשימתו. וצר לי שעלי לשאול את השאלה האפיקורסית:

למי זה איכפת בעצם?

כל זמן שכל השלטון המעשי מרוכז — לטובה או לרעה — בידי דויד בן-גוריון, כל זמן שאין גם גבר אחד בכל המפלגות האלה המוכן להמרות את פיו בענין חשוב, למי זה איכפת מי שותפיו של ביג'י בי קואליציה? למי זה איכפת מניין לוקח ביג'י את הקולות הדרושים לו. באופן פורמלי, כדי לקיים רוב בכנסת? למי זה איכפת — מלבד לגזברי הקיבוצים, ושאר האנשים הי תלויים בתקציבים ממשלתיים וציוניים? במשך שנתים ישבו אנשי השמאל במ"ש שלה, ולא היה בכך גם ההבדל הזעיר ביותר לעומת הממשלה ה"מניית" הקודמת. ואם מחר ישבו במקומם אנשי אגודת-ישראל — מה יהיה ההבדל?

נאמר נא בגלוי: זה היינו הך. היינו הך להיסטוריה העברית, היינו הך לאותו המדינה, היינו הך לענינים שיעמדו על פדריהום. כי בראשון לינאור, 1958, אדם אחד שולט בישראל — ולא פרץ ברנשטיין, לא מאיר יערי ולא איצ'הימאיר דוין יפרעו לו.

★ ★ ★

קהל הפשוט, שאינו נהנה במישרין מהקציב מפלגתי, הרגיש בכך היטב. הוא משך בכתפיו למקרא הכותרות הרועות שות. הוא ידע שכל הענין אינו נוגע לו.

בבחירות הבאות תזדקק שאלה גדולה אחת ויחידה מול עיני ה"אזרח: אתה מסכים לדיקטטורה האישית של דויד בן-גוריון או לא? כל המפלגות המעורבות בסכסוך הנכחי ינסו לשוא להיות צד בויכוח זה. האמת הפשוטה והברורה היא שגן נתנו את דין להקמת דיקטטורה זו, לא עשו מאומה כדי למנועה, לא התנגדו לה אפילו בדיבורים — עד שדויד בן-גוריון עצמו תפסן בצוארן וזרק אותן החוצה.

גורליים, כל מיבצעי המדיניות הי מכריעים, מנוהלים כעסק פרטי של איש אחד.

שיטה זו מבוססת על מושג שאינו קיים בשום מדינה אחרת בעולם: "עניני חוץ ו"בטחון". בכל מדינה אחרת, המדיניות היא הקובעת, ואילו עניני הבטחון אינם אלא תפקיד סכני ונובעים מן התפיסה המדינית. ואילו בישראל ה"מדיניות" נאכלה מומן על-ידי ה"בטחון".

כיום כבר מוטשטש לגמרי סדר התפקידים: האם אנו מחמשים את צה"ל כדי ל"הבטיח" מדיניות מסוימת — או שאנו מנהלים מדיניות מסוימת כדי לחמש את צה"ל? מחוץ לגרמניה של הקיסר, וליאפאן של המיקאדו, איני מכיר תופעה דומה במאה השנים האחרונות. על כל פנים, הגורלים

זה מכפר על הפשע הנורא, אך אין ספק שמעשה החרטה ריכך את חוד השנאה בי לבנו.

גם לא יתכן לאורך ימים מצב של ברוגה בין מדינות. אם האינטרסים של ישראל מ"חייבים" יחסים עם גרמניה — וזו אמנם דעתי — אין לתת לרגשי-בחילה אישיים לשמש אבן-נגף. אם אפשר להיעזר בצבא הגרמני, אין שום סיבה מדוע לא להיעזר בו. כשהייתי לפני שנה אורח המטכ"ל הי גרמני (דומני כישראלי ראשון), שוחחתי עם אלופיו וביקרתי במיתקניו, הגעתי לכלל מסקנה מגובשת שאמנם יש מקום ליחסים רשמיים, אם כי מסויינים, בין צה"ל וצבא זה.

אולם ישנו גפול — גבול של טעם טוב. אני חושב כי ביקורה של

מי יתפוס את הכדור?

של הצבא הגרמני החדש, שהיה לי הודמ"ש נות להחליף עימם דברים, דחו תפיסה זו בשתי ידיהם.

הבטחון הוא אחוזה פרטית של דויד בן-גוריון. על גבולותיה מר צבים שלטים: "הכניסה אסורה — העבריינים ייענשו!" ברגע שהסי כימו הפוליטיקאים של ישראל ל"הפוך את ה"בטחון" לערך העומד בפני עצמו, העומד מכתפיותיו ר מעלה לכל העם, ממרו לירי דויד בן-גוריון את האפשרות להקים דיקטטורה מעשית. וזהו בדיוק מה שהוא עשה.

★ ★ ★

לא נתוכח היום אם הדבר טוב או רע. יכול אדם להיות סבור כי ביג'י הוא אחד בדורו, צור ישראל וגואלו, וטוב שהשלטון כולו בידי. ויכול אדם לחשוב, כמו ברוטוס המנוח, כי הקיסר הטוב ביותר סופו להמיט אסון על ארצו. הפעם נסתפק רק בציון העובדה. מזה כמה שנים התגבשה בארץ דיקטטורה מעשית של איש אחד.

הפתעה הגדולה ביותר הצפויה לאדם החוזר לארץ בימים אלה היא הרצינות האיומה בה עוסקים הכל ב"משבר". מרחוק נראה המשבר הזה כסערה בכוס מיץ. מקרוב הוא מקבל ממדים של תופעת-טבע אדירה.

הכל עוסקים בו, דשים בו, מנתחים את, מנחשים את תוצאותיו. באותה רצינות חגיגית בה עוסק הצרפתי בארוחת-הצהרים שלו, האיטלקי בחידוש תקרות כנסית פטרוס הקדוש והבריטי בשערוריית שער-הריבית, שקוע עתה העסקן הישראלי הממוצע בעלי לות-הגבורה של הקואליציה הממשלתית.

האסון הוא רק כי לאדם, היה מנותק כמה ימים מן המאר רעות היומיומיים בארץ, קשה מאד להבין על מה כל ההתרגי שות. מהו, בעצם, סלע המחלוקת?

★ ★ ★

רשם הראשון הוא כי סלע-המת לוקח הוא נאט"ו. אם כן, הרי המושג סלע אינו במקום. נאט"ו אינו כיום אלא ערימה של חצץ, וכל עמי אירופה יודעים זאת היטב.

השידוך בין ישראל ונאט"ו מזכיר את ה"בדיחה" היהודית הנושנה על נישואי בת היהודי עם בן הפריץ. אבי הבת כבר הסי כי, נשאר רק לשכנע את הפריץ.

מישהו חייב להגיד זאת פעם בבירור אכזרי: כל הענין הזה של קשר בין ישראל ונאט"ו הוא ער רב פורח. יותר מזה: הוא בדיחה פוליטית, המעלה חיוך של מכוכה או רחמים על שפתי כל מדינאי אירופי.

אין אדם אחד בעולם המתחם לרעיון זה ברצינות — מלבד מנהיגי ישראל. דמ"י יונם הפורה שיכנע אותם כי צירוף ישראל לגוש האטלנטי יהיה אידיאלי, מפני שיפסדו אותם מן הצורך הבלתי-נעים להתחשב במ ציאות הגיאוגרפית ולמצוא את הדרך ל"מרחב בו אנו חיים.

אולם בשביל האישי-ברחוב בלונדון, בי פאריס, בבון וברומא, ישראל היא ארץ מורחית קטנה ואקזוטית, השקועה בצרות אינסופיות עם שכנותיה, על רקע בלתי-ברור. שום דבר אחר אינו ידוע לו על ארץ זו, ושום דבר נוסף גם אינו מעניין אותו. עצם הרעיון כי עמי אירופה יצרפו מדינה רחוקה ומסוכסכת זו כבריתם, ויהיו מוכנים לשפוך למענה את דמם במלחמה אטומית, הוא מנוחך לגמרי.

זוהי עובדת-היסוד, שהיא חשובה יותר אף מן השיקול הקר של הפוליטיקאים, ה"סבורים כי האינטרסים של תורכיה וברית בגדאד חשובים לנאט"ו עד אין שיעור יותר מתחונני ישראל. כי בחשבון האחרון קובעת דעת-הקהל, ובשביל דעת-הקהל באירופה המערבית, ישראל כמעט ואינה קיימת.

על כן אין כל טעם שמפלגות ישראל יריבו ביניהן על עסקי נאט"ו. כל הריב הזה אינו שווה דולאר אחד מתקציב המגנבית הי יהודית המאוחדת. ישראל לא תהי יח חברת נאט"ו, לא להלכה ולא למעשה, לא באולם הישיבות וגם לא בחדרי השירות. אם כן, על מה הפערה?

★ ★ ★

אפשר היה לחשוב כי המפלגות סוערות נוכח עצם האפשרות של הידוק היחסים עם גרמניה.

הגרמנים האלה הרגו ששה מיליון יהודים. איש אינו יכול לשכוח זאת, אפילו ירצה בכך. זהו הצל הפרוש על כל פגישה בין גרמני וישראלי.

מאז עשו הגרמנים הרבה — הרבה מאד — כדי להביע את חרפתם. הם מילאו את התחייבותם בשטח השילומים והפצויים בי מידה מפליאה, הראויה להוקרה ולציון. אין

העם

מדינה בתוך מדינה

כמעט כל אורח שני במדינה נושא בכיסו את הפנסק האדום, המעיד כי הוא חבר ההסתדרות הכללית של העובדים העבריים בארץ ישראל. אולם גם חיי שאר אזרחי המדינה מושפעים מן ההסתדרות יותר מכל מוסד אחר.

ההסתדרות היא החולשת על מערכת ה- כלכלה והשכר, בתפקידה המשולש כבעלת העסק הגדול ביותר בארץ, כציגת הפועלים וכשליטה בממשלה. היא קובעת כמה ירוחיה האזרח, על מה יוציא את כספו וכמה יעלו מצרכיו.

בעקפיון היא שולטת על מערכת הבריאות שלו, על סדרי התחבורה, על חק ניכר מחיי התרבות והבידור. כמכשיר הקיפרי ביוי מפא"י, היא מבטיחה במידה רבה את שלטונה של מפלגה זו בחיים המדיניים, ואת הדיקטטורה האישית של האדם שעלה לי גדולה כמוכיר הכללי של ההסתדרות: דויד בן-גוריון.

אותה גברת. אולם כל זה אינו ממצה את חשיבותה העצומה של ההסתדרות במ-

אל תקח ברצינות את השיחות שיתחילו בין מפא"י לבין הציונים הכלליים, בדבר אפשרות צירופם של הצ"כ לקואליציה הממשלתית החדשה. שני הצדדים אינם מוכנים לצעד רציני בכיוון זה. במפא"י קיימת נטיה לבסס את הממשלה על קואליציה מצומצמת בלבד, ואילו הציונים הכלליים סבורים כי הצטרפותם לקואליציה בשלב זה עלולה לגרום להם לאובדן הפרסטיג' בעיני תמכיהם.

קואליציה על בסיס מצומצם תכלול לא פחות מארבעה שרים דתיים. העובדה שביני יאלץ להביא בחשבון כל קול, כדי להשיג את הרוב הדרוש בכנסת, תנוצל על-ידי הסיעות הדתיות, ובעיקר אגודת ישראל ופועלי אגודת ישראל, לסחיטת ארבעה מקומות בממשלה. ארבעת המועמדים לכסאות חשורים: משה שפירא, שיוכה כנראה בתיקי חפנים והדתות;

ד"ר יוסף בורג, שיקבל את תיק הבריאות; הרב איציה מליר, אשר יקבל את תיק החינוך, שיתמנה לשר החינוך.

בממשלה החדשה, תספח מפא"י כנראה לעצמה את תיק התחבורה ואילו משרד הפיתוח יצומצם ויוצורף למשרד האוצר, כאגף מיוחד.

גם חפונגריסטים עשויים לדרוש תיק נוסף. טענתם תהיה כי למען איזון הכוח בממשלה מן הרצוי להוסיף להם עוד שר, אשר ייצג את האינטרסים של הציבור החורגי.

אין זה מן הנמנע גם, שלמרות המשבר ייעשו נסיונות לצרף את מפ"ם ואחוזות העבודה לקואליציה החדשה. הסיכויים

להצטרפות זו הם קלושים ביותר. מאידך לא תסכים מפא"י לצרף את שתי

מפלגות הפועלים לממשלת-מעבר, אם זו תיכון במקרה שיוגבר כי אין אפי שרות לחרכיב קואליציה גם על בסיס מצומצם.

המערכה האפוזיציונית של שתי מפלגות השמאל תתי נחל בעיקר על ענייני מדיניות פנים. למרות שהמשבר פרץ בגלל חיי לוקייטות בשאלות מדיניות חוץ, לא ינהלו מפלגות השמאל את מערכתן נגד מפא"י על רקע זה. מתוך החשש כי בתיכוח בענייני מדיניות חוץ עלולת יד מפא"י להיות על העליונה, תכוון מלחמת אחרות העבודה ומפ"ם במיוחד לשאלות שכר העובדים ובעיות הדת.

משבר חמור צפוי לקיבוץ הארצי ולקיבוץ המאוחד. שתי תנועות קיבוציות אלה נתונות כבר עתה במשבר כלכלי קשה, ורק הוותק לשיבת מפ"ם ואחדות העבודה בממשלה אופשר לחן לחשיג מיסון ואשראי. מקרות אלה עשויים להסתם בעתיד הקרוב ביותר.

הזעזועים בקואליציה הי ממשלתית עשויים לגרום גם לזעזועים בקואליציות המקר מיות. ההסכם בין שלוש מפלגות הי פועלים על הליכה משותפת ברשויות המקומיות עשוי להתפוצץ גם הוא. עקב חמתה שיסודר ביחסי מפלגות אלה בי עתיד הקרוב. במקרה כזה עשויות לי קום בעירות קואליציות שיתכנסו על חפאי הדתיים הכלליים.

שנת העשור" לא תימי שך שנה תמימה. ההכנות לבחירות,

שתיערכנה קרוב לוודאי מיד אחרי חגיגות העשור, יכריחו את מארגני החגיגות לצמצם את היקפן. מצד שני, למרות שקיימת הדעה כי יש לרכז את כל חגיגות שנת העשור בתוך גבולות ישראל, כדי להגביר את זרם התיירות, יאורגנו בכל זאת חגיגות-עם מפורדות לציון העשור גם באמריקה. יתכן אפילו כי דויד בן-גוריון בעצמו ישתתף בחגיגות אלה.

עשרים אלף היהודים המוכנים לעלות מפרס לא יעלו. בתחום למדיניות שהתגבשה במוסדות הסוכנות היחודית ואשר זכתה גם להסגת הממשלה, לא יובאו עולים במספרים גדולים לישראל בשנה הקרובה. הסיבה: לשחרר את שנת העשור מבעיות הקליטה וממצאות חבדונים והמעבדות.

חיה מוכן לשלם מחיר גבוה יותר בעד עתוני הבוקר. הממשלה עומדת לחיכנע ללחץ המוילים ולאשר העלאה של 20 פרוטה ליום למחיר העתונים.

להבא יחיה קשה יותר לקבל חסמכה כעורך-דין. במשרד המשפטים מכינים הצעת-חק אשר תחמיר את הדרישות מעורכי-דין חדשים,

ואשר מגמתה לצמצם את התוספת הגדולה של עורכי-דין, המתווספת מדי שנה למספר המשפטים הקיים.

שעורי הפחת לציון העשיתי יגדלו. בהצעת-חוק שתוגש בקרוב לכנסת, והנשמרת בינתיים בסוד, ציוד שורכש עד 1941 יקבל פחת פי 5 יותר גדול מאשר עד כה, ואילו ציוד שורכש אחרי 1952 יקבל פחת ב-60% יותר גדול מהיום. החוק החדש יקטין את הכנסות מסי-הכנסה ב-5% מיליון ל"ב.

תוקם מועצה לייצור ושיווק כותנים. בצורת זו תורחב השיטה הקיימת בשטח ההדרים והירקות, לענף נוסף.

ביג'י יוצא *

הנשק שלא הושג —

המשנר הקואדיה הבלתי-אלוהית

במשך שעה ימים ולילות השבוע היו אזרחי ישראל עדים להמשך קומדיה בלתי-אלוהית, ששחקיה לעיניהם בבימויו של גדול אמני המישחק המפלגתי בישראל דויד בן-גוריון. הוא לא ביים רק את עצמו. הוא גם הרכיב בעצמו את צוות שאר השחקים, קבע לכל אחד את תפקידו. הוא היה היחיד שידע מראש את הסיום של המחזה.

אזרחי המדינה לא השתתפו בהצגה. מה שקרה על הבמה לא נזע להם במיוחד. שנים ארכו של נסיון לימדו אותם שקרה כאשר יקרה בסוף המחזה, שום דבר לא ישתנה מחוץ לאולם התיאטרון (ראו הי נידון). אולם כצופים ישבו האזרחים מיותרים לכסא חינם. כי הביום היה עילאי.

ההשפעה העצמית. כאשר הופיע הי שבוע ראש ממשלת-ישראל בבית-הנשיא ר' הודיע לו כי הוא נאלץ להתכסר, בגלל המעשים הנפסדים והבלתי-פרטיוטיים של שותפיו לשע"ר בממשלה, הסתברה סופית כדגתו האמיתית של ביג'י. במשך שבועיים לא ידע אותה איש, אולי מלבד נושאי-כינוי הקרובים ביותר.

ביג'י עצמו משך את אי-ההדאית עד לקצה הגבול. הוא נעתר ברצון לבקשת הרוב בממשלה, לדחות את רת-טרוטו ל- שבוע ימים, כדי לאפשר מאמצים פשרה. במשך שבוע זה ערכו יריביו לעצמם מחזה מחפיר של הספלה עצמית, התחננו בפני ביג'י להשאירם בממשלה, ניסחו בעצמם הודעות בגנות עצמם הם הקלו את העבודה על ביג'י עד כדי כך, שלא היה עליו אלא לפרסם בסוף את דברי יריביו כדי להרשיעם ולהפכם ללעג ולקלס בעיני הי ציבור.

במרכז ההצגה עמדה דרישתו של ביג'י לתקן את חוקי-המעבר, המסדיר את סדרי הממשלה. כיום ישנה רק אפשרות אחת ל- סלק שר מן הממשלה נגד רצינו: התפטרות ראש-הממשלה, הגוררת אחריה את התי- פטרות הממשלה כולה. סידור זה ניתן בסחון מסוים לשרים, כי לא בנקל מחליט ראש-הממשלה על פיזור ממשלתו. ועל התחלת התהליך המסבך של הרכבת ממשלה חדשה, אילו נתקבלה דרישתו של ביג'י, היה התהליך הרבה יותר פשוט. שני שלישים של הממשלה (היינו: 9 שרי מפא"י ושני השרים הדתיים) היו יכולים לסלק בכל שעה את אחת המפלגות האחרות. מבלי לגרום אפילו למשבר ממשלתי. התוצאה: כל מפלגה וכל שר (כולל שר מפא"י) היו חיים בפחד מתמיד מפני חמתו של ביג'י. האפשרות הי- אחרונה של משהו בממשלה לקים נגד ביג'י, אפילו בפרט קטן, היתה מתחללת.

ביג'י אינו מועד. מה הניע לפתע את דויד בן-גוריון לברק ממשלה זו ולהביא לידי חיטול השתות של שלוש מפלגות הפועלים שום אדם המכיר את ביג'י אינו יכול להעלות על דעתו שההחלטה נתקבלה ברע של רוגז, או באופן ספונטאני, ללא חישב קר ומדויק מראש.

למראית עין, היו כמה וכמה סיבות אד- שריות. אחדות-העבודה החלה רוכבת על הסוס האנטי-דתי, שהוא פופ-לרי גם בחוגי מפא"י. שתי מפלגות השמאל התכוונו למע- רכה למען העלאת השכר, שהיתה מובטלת בתוכניות לוי אשכול, ומביאה להם אהדה בציבור הפועלים. אחרי מאמציו של ד"ר נחום גולדמן, מלאו שתי מפלגות אלה אמן- לב עד כדי התנצבות רשמית מאחורי סיס- מת הישראליות, אשר התיכיות ארוכות- הנחת (והבלתי-ידועות ברבים) של ביג'י סותרות אותה לחלוטין.

אולם כל הנימוקים האלה אינם משכנעים. שכן בת הקואליציה היו מפלגת-הפועלים כבולות הרבה יותר מאשר מחוץ לה. תהא בהיותן באופוזיציה, יהיה קל להן יותר לגצל סיסמאות אלה מבחינה טכניסית. היתה זאת איפוא טע' להוציאן, אילו זו היתה המטרה. ביג'י אינו טעה בשטח זה.

האיש על הסוס הלבן. אולם כראשן השרה של ביג'י נבטה תכנית הרבה יותר מהכננית. יתכן כי צמחה במשך חדשים רבים. יתכן גם כי נולדה באופן פתאומי יותר, אחרי שמפ"ם ואחדות-העבודה נמזגו. באופן הפגנתי מהצבעת הוזהות עם הש. ב. בויכוח על חשיפת אלי תבור בכנסת לחעלם הוח (1056). כאשר יצאו גם דבר וגם זרוע- לט פוטס, במאמריהם הראשיים למחת הויר כית, כאזהרה חמירה נגד שתי מפלגות אלה, היה ברור כי הן עלו על הכדחת

דינה. כי מדינת-ישראל היא קודם כל מדינת-ההסתדרות. רוחה, מהותה ומגמתה של הי מדינה נקבעו לפני שים רבות על-ידי ההס- תדרות, והגופים שקדמו לה.

היו אלה ראשי ארגון הפועלים, מייסדי ההסתדרות, שהשליטו בארץ בכל האמצעים את עקרון העבודה העברית. עקרון זה הוא שיגורש את הפועל הערבי מן השרדים והי- סדנות של הישוב. במאבק היסטורי זה, שאחד ממגהליו העיקריים היה דוד בן-גוריון, נכרתה התהום בפעם הראשונה בין שתי חברות זרות בארץ ישראל, גפתחה המלחמה בין שתי תנועות תחיה עוינות שלא תמה עד היום, ולמעשה נקבעה דמותה של מדינת-ישראל: מדינה המפנה את גבה לעדם הי- ערבי, מצפה לישועה ממרחקים.

כאשר חגגה ההסתדרות, השבוע, את יום הולדתה ה-37, יכלו מייסדיה להביט אחורה בסיפוק רב. למראית-עין ירדה חשיבותה של ההסתדרות, אחרי שכמה מתפקידיה הופ- קעו לעידי הממשלה. אולם ממשלה זו לא היתה אלא אותה גברת בשינוי אדרת. כמעט אי-אפשר לקבוע כיום אם ההסתדרות שוקטת על הממשלה, או להיפך. שני המוס- דת היום.

איש אחד מסמל את שניהם.

• לידו מזכירו, יצחק נבון.

של ביג'י וחוג מרעיו, שהיו הצד המואשם בפרשת החטיפה. התוכנית של ביג'י היתה גאונית בפשטות. בחודשים הקרובים תתברר המדינה כולה בחגיגות שנת-העשור. המדינה תוציא סמינר אדירי מסכס במסגרתו של-המסיבה כדי להאדיר להלכה את שם המדינה, ולמעשה את שם הממשלה, שהוא שמו של דוד בן-גוריון. במשך חודשים ארוכים יהיה כל מי בגון המדינה עסוק במאמץ יחיד-מינו של פולחן אישי ופיוור פרחים לדוד בן-גוריון, בונה המדינה, מקבץ סורי ישראלי, מנצח מלחמות צה"ל ומתכנן מערכות-ישראל.

שום מפלגה מסוגלת המדינה לא תוכל להתנגד לפולחן זה, מבלי שתוציא על עצמה שם של מחבלת בטובת המדינה, במשיכת התיידים, ובבטחון המדינה עצמה. מתנועת החירות ועד מפ"ם, יאטמצו כל המפלגות בקריאות, גם אנחנו, כשכל אחת תרצה להוכיח שלא רק ביג'י לבדו הקים את המדינה, אלא שגם היא תרמו תרומה כל שהיא. אולם ביג'י יישאר במרכז, ואיש על הסוס הלבן, משכמו ומעלה גבוה מכל המפלגות.

תותחים ואקדח-פירים. הרעיון ה"באני" של ביג'י הוא לצרף את מערכת הבחירות ישר למערכת שנת-העשור. מבלי לתת לאיש להינש ולעבר לפסים אחרים, יתמוג האקדח האחרון של מנגינת-ההלל של העשור לצליל הראשון של חצוצרת ה"בחירות. אזרחי ישראל יצעדו לקלפי כאשר באזניהם עדין יהיה קריאות-ההיד למג' היג הכליכול של האומה.

שום מפלגה לא תספיק במצב זה לעבור מאזניה של בושם פטריטי לית של אבק שריפה. הרעמים הגדולים שלהם יצלצלו כיריות אקדחים רים, לעומת רעם התותחים של צה"ל ביום-העצמאות העשירי. יתכן כי גם במצב זה לא יעלה כוחה של מפא"י בכנסת במידה רבה. אולם הפחד של עסקי מפא"י מפני התמוטטות גדולה, בנוסף חילופי-המשטר בקנאדה, ימוג מפא"י תכל לשמור על כוחה, אולי בשינוי שניים-שלושה מקומות לחיוב או לשלילה.

ג'ידג'יטסו מפלגתי. כדי להכריז על בחירות בשלהי קיץ 1958, היה צורך ב"משבר גדול" — ובהרכבת ממשלה חדשה שתבסס על רוב זעיר, שהשא מראש אופי של ממשלת-מעבר, ממשלה זו תכל להיות מורכבת ממפא"י, כל הדתים והפרוגרסיביים, שיש להם יחד 62 קולות מתוך 120, מלבד קולות ערביי מפא"י.

עם ממשלה כזאת יוכל ביג'י לדרוש ב"מצפון שקט את פיוור הכנסת בהודמנות הראשונה — היינו מיד אחרי ומר חגיגת העשור — ועוד להישאר בעיני הבוחרים כאדם הנאלץ להיכנע למצב שנוצר באשמת אחרים.

אולם איך אפשר היה לכלק אז מפלגות הפועלים בצירה שלא תשחיר את פני מפא"י? במשך שנתיים אמרו הליצינים שאפשר להור ציא אותן מן הממשלה רק בעזרת בול"דוור. אולם ביג'י הוא אמן, שאינו נזקק לכוח הנס בטכסיסיו המפלגתיים. כמו אמן ג'ודג'יטסו יפאני, החליט לנצל את התנופה של יריביו כדי להפילם.

כד מספר זוכה. המלכות הוכנה לפי מיטב כללי המקצוע. הרקע היה צריך להיות בטחוני, כי בשטח זה ביג'י הוא המלך. הוא היה צריך לחסום בפני יריביו כל דרך של סניג'ה ממשית, אך להשאיר בסניג'ה את הפיתוי לוחית על ברכיים, וגם זאת ללא תועלת.

איש אינו יכול לדעת באיזו מידה היתה באמת גבינה במלכות הגרמנית. ביג'י הור ידע כי אישיות דבולה (ששמה פורסם ברבים בחוץ-לארץ, אך לא ניתנה לפירסום בארץ) תסע ל-גרמניה כדי להשיג נשק חזיש מסוג חשוב ביותר. אמנם, אין לגרמים נשק זה, וקשה לתאר כיצד היו משיגים אותו. אולם נשק זה הספיק כדי לקטול את שותפי ביג'י.

אחידות-העבודה נכנסה למלכות, הדליפה את הענין לעתונות (העולם הזה 1056). ביג'י קסץ מיד על המציאה. עתה יכול היה להופיע כמגן בטחון ישראל ושומר טובת צה"ל, נגד פוליטיקאים חסרי-מצפון ונטולי אחריות.

באורו רגע הציג ליריביו דרישה אולטימטיבית, שפירושה היה למעשה: לקנות את המשך קיומה של הכנסת (הקואליציה) ל"משך שנתיים, תמורת ויתור מוחלט מראש

• שם סולקה מפלגת-השלטון חליברלית מן השלטון אחרי דור שלם של רוב מוחלט בפרלמנט. אך ורק כתוצאה מרצון הבוחרים בשינוי כלשהו. לקח זה עשה רושם מדאב מאו במפא"י, פגור ריוניס רחבים בצמרתה.

על כל נשק בבחירות הבאות וכיפה מוח' לטת לדיקטטורה האישית של ביג'י. אחרי שפתח את המלכות, ישב ביג'י וחיכה בשקט. אילו קיבלו יריביו את ה"דרישה, היה כנאי לו לוחר על הבחירות המוקדמות ואילו סירבו, שפיל' היתה זאת הגרסה בה כל מספר זוכה.

כור לזולת. מפ"ם, ואחריה אחדות העבודה, נאלצו לדחות את האולטימטום. הן לא היו מאושרות, אולם לא יכלו לחתום מראש על כתב-פירסון סרמנטי, שהיה מופקד ביד ביג'י, לשם הפעלה בכל רגע שיראה לו מתאים ביותר. הקואליציה ה"פוצצה.

כך הוברר השבוע כי העוזר לכרות בור לזולת, סופו ליפול בו. במשך שנתיים שתקן מפ"ם ואחדות-העבודה כאשר ביג'י ניצל לרעה את נימוקי הבכחן כדי לתאר את כל אויביו כמרגלים, סוכני-אויב, בעלי-מחשבות ומחבלים-בבטחון. מפלגות-הפועלים נתנו ידן בשקט למסע זה, בהיותן בטוחות כי בהן לא תפגע הרעה. השבוע מצאו את עצמן בתפקיד השחור של בוגדים, מגלי סודות לא יב, הורסי צה"ל ומזיקי-בטחון. הגיליוטינה הבגוריונית ערכה גם אותן.

בעקבות אכזרית, הופעלו נגדן כל ה"מכשירים אשר ב"גוריון עיצב וריכו אותם בידיו במשך שנים, בעזרתן הכעילה. היד השחורה של קבוצת-המנהלים ירה על צור

זה דיון על בעיות מסכמות, שלובנו כהלכה. **מחיר השנתיים.** מאז הועדה הקודמת של מפ"ם, שנערכה אף היא בחיפה, ב"1951, חלו שינויים רציניים מאד במפלגה. סיעת השמאל של סנה הוצאה ממנה, אחדות העבודה חזרה להיות מפלגה עצמאית. אולם לא רק במבנה הפנימי השתנה מפ"ם. השקפתה הפוליטית עברה אף היא כמה ועד זועים יסודיים.

מפ"ם של 1951 הודהה באופן מוחלט ויעור עם ברית-המועצות. אולם מאז, נערכו משפט פראג והועדה ה"20 של המסגה הקומוניסטית של ברית-המועצות, ומפ"ם מגדירה את עצמה כיום כסוציאליסטית בלתי-חלודה. היא מתנגדת לשליית חופש-הפרט במשטר הסובייטי, לפער בין שכבות העור עלים לבין המנגנון הקומוניסטי, תוקפת את המדיניות הקולוניאלית של מוסקבה ודורשת זכות עליה ליהודי רוסיה. סיטו, אשר ב"שעתו גונה על ידה כבגד בעולם המהפכה, נראה עתה בעיניו כמציב דוגמה ומורה דרך.

את השנתיים שישבה מפ"ם בקואליציה הממשלתית, ניצלה לעבודת-נמלים פנימית ארגונית ורעיונית. "הודות לשתיים אלה אנו יכולים להתייצב כיום כמפלגה מאוחדת ומבוססת", הסביר חבר מרכז המפלגה ה"שבוע. אולם עבר הישג זה היתה מפ"ם

ציתם הציגו את עצמם כמשרתים את השב"ב בצורה זו או אחרת, היו טענותיו של אדרת מוזרות במקצת. "אם אין בכלל שב"ב, שאל אחד ממבקריו הקבועים של המשפט, כיצד בכל זאת באו לכאן כל אנשי ה"שב"ב?"

שרד ורצח ברשות. אדרת צוק, גם הוא וגם החובעת מרים בן-סרת, העו ב"בירור כי במדינת ישראל אינו קיים שום חוק חקוק, הנתן סמכות לאיזה שהוא מר סד לכנות את עצמו בשם שר-רתי-בטחון, שב"ב, או כל כניו דומה אחר. מחוסר חוק כזה, במקביל לפקודת המשטרה המוטורית משנת 1926 לפיה פועלת משטרת ישראל, אנשיה עוצרים אזרחים, מנעים פשעים ומ"עידים בב"המשפט, לא יוכלו בתי-המשפט להכיר באנשים שהציגו את עצמם כעובדי השב"ב ושלוחיו, בתור שכאלה.

אדרת לא סמך רק על הענות המשפ"טיות. אחרי שנחת במשך יום שלם את היכחותיו כי השב"ב אינו קיים כלל מבחינת בית-המשפט, ומשום כך אין כל ערך לעדויות העדים שהתימרו להיות שליחיו, ניגש לנתח את עדויותיהם בזו אחר זו. החשוב בעדי התביעה היה הפרובוקטור דניאל זרניצקי, שליח השב"ב. למחתת, ש"התפרסם כמי שהביא את זאב אקשטין ל"שורות השב"ב, עודד את ח"ר לשגר מצצת תופת ל"דיר שמחה לב (העולם הזה 1040)

ביג'י נכנס * קטל את השותפים

הודה בעצמו כי היה מבצע מעשי שיד ורצח. "אם הממונים עלי היו מרשים זאת", זרניצקי הוא שקרן, טען אדרת בהציגו בפני בית-המשפט שורת עובדות המעידות על אופיו המפוקפק של עד התביעה הראשון. "הוא אדם המוכן לכל מעשה תועבה, שקר אינו נחשב בעיניו."

תורת הברישול. לא הביאו שום הר כחות נגד חירותי, אמר אדרת. "הקצין הארגוני הבטיח כבר בחקירות הראשונות נגדו לבשל לו דיסיה, והוא עשה זאת. לא לא היתה מחתרת וממילא גם חירותי לא היה יכול להיות מנהיגה."

לעזרתו גייס אדרת את השופט העליון האמריקאי גיקסון, שקבע באחר מוסקדי-ינו המפורסמים: "כשאין הכחות ממשיכות ל"קשר, מביאה התביעה עדויות אחרות, שלא לענין, ויוצרת הודג'פודג'י". בעזרת ההודג'פודג'י רוצה להשיג על המ שבעים "סעתי כל הזמן, סיכם אדרת, כי ההר כחות שהתביעה מביאה אינן לענין אמרו לי שעוד תבאנה עדויות לענין. היכן העדויות? (המשך בעמוד 8)

• ביום השבעת הממשלה בדרכה לבית הנשיא. בתמונה: השרים בנסוב, מאיר, בר"ל, שפירא, נפתלי ארן, שטרית, אשכול, ברייחודה, בורג (מוסתר), לוז, שרת.

• וייסח בטנג אפריקאי.

נאלצת לשלם מחיר גבוה, שהתבטא לא פעם בהתפרשות עם המצפון ובהשלמה עם מעשים המנוגדים לחלוטין לעיקרי התורה שהמפלגה החדירה בחבריה מן הרגע בו נכנסו לתנועת-הנוער שלה.

מחתרת

מה זה שב"ב?

"מה זה שב"ב, מי זה שב"ב, מי הוא סוכן שב"ב, ומי ממנה אותו? מי-ן לנו שאיש זה או אחר הוא סוכן שב"ב, מודיע שב"ב, איש שב"ב, או בעל-תפקיד אחר בשב"ב? שאלות אלה, המטרידות כ"ר למעלה משה את מר"בית תושבי ישראל, נשאלו בשב"ב שעבר בפעם הראשונה בבית-המשפט. השואל: יצחק אדרת, סניגורו כסוף-השיער של עורך-הדיון יעקוב חירותי, הנאשם בהנהגת מחרת טירוריסטית שזממה למגר בכוח את השלטון במדינת ישראל.

אין בכלל מוסר בשם שירות הבטחון, גי"סה הפרקליט החזיק והמנוסה, אחד מטובי המשפטנים במדינה, לשכנע את שירותי ה"שופטים היושבים בדיון, אם ישו מוכד כזה, טען אדרת, הרי אינו מוגדר בשום חוק. "אין אנו יודעים מה הן סוכניות, לש"מה הוא קיים, מי ממונה עליו, מה הן זכויותיו ומה הן חובותיו". אחרי שלוש השופטים שמעו במשך ששה שבועות עשרות עדים, שיותר מפיח

פן, קול ישראל סירס ללא בושח את הודעו"תיו, צירף להן פירושים לגלגיים והסברות משימות של משרד ראש-הממשלה — כפי שנהג במשך שנים נגד תוגי המורדים ב"שלטון-קבוצת-המנהלים.

מפ"ם ואחדות-העבודה היו חסרות-אונים נגד הגולם שהן עצמן נתנו יד להקימו.

מפלגות

אחרי זעזועים רבים

בסניגות שונות בארץ התכוננו השבוע 800 איש לעזוב את בתיהם ולסוע לארבעה ימים לחיפה, היו אלה צירי הועדה ה"שלישית של מפלגת הפועלים המאוחדת. בידי כל אחד מהם היה ספרון מכורך בתכלת, שנושא את הכותרת: "מבחני דורנו, מאת מאיר יערי".

ב"152 עמודי של הספרון הניח יערי לפני חברי מפלגתו את ראשי-הפרקים של הדיון אשר יתקיים בוועדה. כתביו של המנהיג הקשיש, שהוא עדין הכוח ה"מחשבותי הראשון במפלגה, פורסמו תחילה בהמשכים בעל-החשמה, שימשו נושא לדיון נים בכל סניפי המפלגה. כך שלמעשה, כא"שר יתחילו הדיונים בוועדה בחיפה, יהיה

• לדברי מזכירות המפלגה מגיע מספרם לטביבות 32 אלף, מחם עונים חדשים רבים מפונגיה.

סיפורו של בוגדן, בן האב היהודי והאם הנוצרית, הוא אופייני לסוגיה חיהם של

קוראים לי שייגיץ וגוי

זוהי היה מספיק כדי לא לכלול אותה ב"חוקי השבות".

★ ★ ★

שולחנות ופקידים בנמל

מריאן סביצקי, פועל טקסטיל פולני, לא שמע כמעט על מדינת ישראל עד לפני כשנה וחצי, בעת המהפכה בחוגגיה ומהומות הדמים בפולנאן. מריאן, שנולד בעיצומה של מלחמת העיר לם הראשונה וחש על בשרו את מוראות מלחמת העולם השנייה, רצה מאד להיכנס לתלם החיים השקטים והשלמים בתום המלחמה. הוא נתקבל לעבודה קבועה בבית החרושת לטקסטיל שבצ'ר טומשוביה-מור ביצקי, נשא לאשה את בתה הצעירה של משפחת טורסקי, מעיר הבירה חרשה. את אשתו הכיר מריאן בעת שהתחבא אצל משפחתה בתקופת הכיבוש הנאצי. למה עלה לישראל? מריאן, כמו מאות עולי פולניה אחרים בפרדס-חנה, נוף-ים, אור-קייבא, הדריוסף ומגדל-שקלון, לא ידע לענות תשובה ברורה ביותר לשאלה חשובה זו. "היתה פסיכוזה כללית", הסביר, "כולם נסעו וגם אני נסעתי". בין כך ובין כך, הגיע מריאן סביצקי לי

סביצקי, 41. אולם בחיק זה לא היה גיליון אישום על כך שבגדן בוגדן לא ביקר בבית הספר במשך שלושה חודשים רצופים. "הוא נאשם הנ"ל", נאמר בגיליון האישום, "לאחר שנכנס כחוק לחדר מחלקת הורכונים והאחריות במשרד הפנים ברחוב יפו בירושלים, רכוש המוחזק בידי שמואל ליברמן, נשאר שם שלא כחוק מתוך כוונה להרגיש את המחזיק ברכוש הנ"ל".

במלים אחרות, פשוטות יותר מלשון ה"סעיף בחוק הפלילי: מריאן סביצקי נעצר בעת שפנה למשרד הפנים בירושלים, כדי לבקש מן הפקיד הממונה אישור כי הוא יכול לחזור לפולניה, ארץ-הולדתו, אחרי ש"הוא, אשתו ובנם יחד, התאישו מן האס"רות להיקלט במדינת ישראל".

"באנו מפולניה משום שפחדנו שיקראו לבוגדן יהודי ויעליבו אותו. אשתי נוצרייה ואני יהודי, אבל מעולם לא חשנו שום הבדל בינינו לבין זוגות אחרים, יהודים או נוצריים. שפך מריאן סביצקי את לבו, אחרי שחזר מירושלים, שם נכלא יומיים בבית המעצר המחוזי, אם גם כאן ישנה הפליה, מדוע נשאר כאן?"

הטראגדיה של משפחת סביצקי לא נעלמה מעיניו של השופט יעקוב בוק, ששפט את

ביום הראשון ללימודים לבש בוגדן סביצקי בן ה-12 את בגדיו החדשים ביום, הרטיב את שערו במים וסרק אותו לאחר, צחצה חיטב את נעליו ויצא לדרך העפר של המעברה, כשהוא שורק שירי פרחים פולני ורוחו טובה עליו.

מאז יצא מזוביזקי, עיר החרושת הפולנית בה גר משפחתו, לפני יותר מחצי שנה, לא למד בוגדן אפילו יום אחד. השנה נתקבל לכתה ו' של בית-הספר העממי בשיכון נוף-ים שליד המעברה. ימים רבים חיכה לרגע בו תפתח שנת הלימודים על כל החוויות הנעימות הכרוכות בה, והזכורות לו חיטב עוד מתקופת לימודיו בבית-הספר הפולני.

לך, גוי"ץ צעק המוכה, כשדמעות זולגות מעיניו.

בבת אחת, חדל בוגדן להיות גיבור ה"תגרה". גוי"ץ הראו עליו חבריו ללימודים בידיהם, כשהם לוחשים בסוד לחבריהם מן הכתות האחרות: בוגדן הוא בכלל לא יהודי. די הוא נוצרי, הוא שייגיץ.

"בוגדן הוא פויה, הוא שייגיץ מלוכלך", אמרה ילדה אחת לחברתה, "אמא אמרה לי שבמעברה יש הרבה ילדים נוצרים ושלא כדאי לשחק אתם. הם גויים..."

בערב סיר בוגדן על מה שקרה בבית הספר לאביו, מריאן סביצקי. הם קוראים לי גוי ושייגיץ, ייבב הילד. אני לא רוצה ללכת יותר לבית-הספר.

אביו של בוגדן שיכנע אותו להמשיך ולבקר בכתה. אולם אחרי שבאחד הימים חזר בנו וסיפר לו כי חבריו לכתה ניסו להכריח אותו לפשוט את מכנסיו כדי להי"חכם אם אמנם נמול בילדותו או לא, הח"ליט גם סביצקי האב כי מוטב לבוגדן ל"שבת בבית".

כל זה קרה לפני שלושה חודשים. עד היום מבלה בוגדן את כל שעות היום בבית. עד היום לא ביקרו בביתו מורתו מכיתה ו' בבית-הספר העממי בשיכון נוף-ים, אחות בית-הספר או שוטר, כדי לברר מדוע מפר מריאן סביצקי את החוק ואינו דואג שבנו יבקר בבית-הספר הסמוך לביתו, לפי הוראותיו של חוק חינוך החובה.

★ ★ ★ אורחות אוטומאטית

ב שבוע שעבר פתחה המשטרה סוף סוף תיק פלילי נגד מריאן בן אברהם

ביום הראשון קיבלה הכתה את התלמיד החדש בסקרנות גלויה. הילדים וילדות, כולם בנים למשכנני נוף-ים, שיכון של פקיד מוסדות לאומיים וממשלתיים, תקעו בבוגדן מבטים סקרניים, הסתודדו ביניהם בקוליקולות והראו באצבע על חברים חדשים. המורה סיפרה להם עליו, כי עלה לפני חודשים אחדים מן הגולה, יחד עם אלפי יהודים אחרים מפולניה.

"כולנו למדנו על האנטישמיות בארצות הגולה", אמרה מן הסתם המורה לילדים. "האנטישמיות הביאה גם את העליה הגדולה מפולניה. בוגדן הוא עולה חדש מפולניה".

בוגדן היה מרוצה מאוד. למרות שלא הבין כמעט את שפתם של חבריו וחברותיו החדשים, הוא השתדל להתקבל לחברתם, לשחק במשחקיהם, לצחוק בצחוקם וללמוד במידת האפשר את החומר הנלמד בכתה, אליה הצטרף זה מקרוב. גם הילדים הת"ידדו עד מהרה עם התלמיד הבלונדי החדש, שלא נפל מהם בזריותו, בעליונותו ובתעלוליו.

לאט-לאט הפך בוגדן לאחד מתלמידיו כ"תה ו' חדל להיות העולה החדש מפולניה. המלים העבריות הבודדות שהיו שגורות בפיו בפתחת שנת הלימודים התארכו למש"פטים שלמים, וחברותו עם ילדי הכתה נת"הדקה וגברה מיום ליום.

ואו, באחד הימים, נפל דבר בכתה. בעת מריבה בשעת ההפסקה, שהפכה לתגרת ידים חמורה, היכה בוגדן את אחד מחבריו לכתה, שהיה חלש ממנו בכוחו. כרגיל אצל ילדים, החל החלש להפוך את תגרת-הידיים לתגרת-קללות: "מנוול, חמור, שייגיץ מלוכ"ה

שלוש אחיות לצרה מספרות על חייהן במציאות החדשה שנתקלו בה בישראל. סטאניסלאווה סביצקה קוראת בעתון על בעלה, שנכלא בכלא ירושלים אחרי שניסה לשווא לקבל אישור לעזיבת הארץ. הנקה פוקשיבקה מאכילה את בנה, צבר ילד הארץ, שלא נמול מתוך סיבות חצוניות עקרוניות, וחושבת על עתידו

הנוכריות

ישראל. "בצירות בחרשה, ספרו לי שבי"ר אל יש מחסור חמור בידים עובדות", חזר מריאן על אותו סיפור שנשמע בכל מקום בו נמצאים עולי-פולין. "אמרו לי שאקבל מיד עבודה קבועה, שיכון והלחאות לסי"דורים ראשונים".

במקום עבודה, שיכון והלחאות, קידמו את פניו של מריאן בנמל חיפה. שורה של שולחנות ופקידים. "אמרו לי לחתום; חתמ"ת. לא היה זה הרגע המתאים לברר על מה אני חותם, לא הבנתי על מה אני חותם כי הנגירות היו בעברית. כולנו היינו מרוצים שהגענו סוף-סוף לישראל."

היום יודע מריאן על מה חתם בנמל חיפה, ביום הראשון לעליתו ארצה. בניירות המודפסים בעברית נאמר שהוא מתחייב לשלם לסוכנות היהודית בעד הצריף ב"מעברה, אשר עוד לא זכה אז לראותו, בעד המיטות והמזרונים שיקבל, ובעד הוצאות עליתו לישראל. סך הכל, חייב סביצקי כ-500 ל"ה. מבלי להחזיר סכום זה, אין ביכולתו לעשות אפילו צעד אחד מחוץ למעברה, בה שוכן.

השבוע, בסופה של מחצית השנה הראשונה לשהותו בישראל, אחרי שעבד לא יותר מחודשים מתוך ששה חודשים, כשבנו מסתובב מבלי ללמוד ואשתו נרדפת על ידי שכנותיה כ"שקצה" וגויה, החליט מריאן לשים קץ לתלאותיו. "אני מתבייש להסתכל בעיניהם של שכני, הודה האיש אחרי ששמו התפרסם בכל העיתונים, "מה אני יכול לעשות? כתבו שהתנצרת. זה לא נכון. אני לא דתי ואינני מאמין. למה לי להתנצר? רציתי להשאר כאן. אם יתנו לי עבודה ושיכון ויסיקו לקרוא לאשתי שקצה

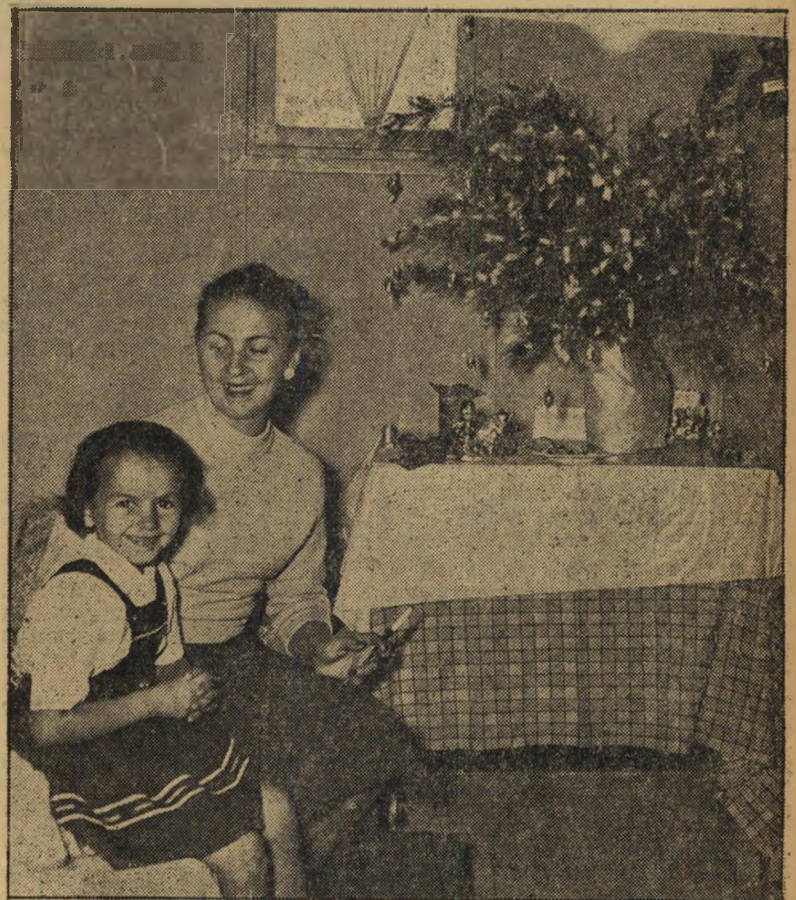
מריאן סביצקי יחד עם חמישה עולים אחרים מפולניה, כולם ממשפחות מעורבות, שרצו גם הם לקבל את אישור משרד הפנים כי אינם אזרחים ישראלים: "אין להתעלם מ"הטראגדיה האישית של כל אחד מהנאש"מים", קבע השופט, "אך תפקיד בית-המש"פט לעמוד על שמירת החוק והסדר".

החוק והסדר נשמרו היטב. הפקידים במשרד הפנים משכו בכתפיהם ומלמלו משהו שלא היה מובן לסביצקי ולחבריו ממעברת אור-קייבא בקיסריה, הדריוסף ונהריה. הם לא יכלו להבין בשום פנים ואופן כיצד ומתי הפכו לאזרחים ישראלים, שעה שלא נשאלו מעולם אם ברצונם להיות אזרחי ישראל.

"בקונסוליה הפולנית אמרו לי שאם לא אביא תעודה כי אינני אזרח ישראלי, לא אוכל לחזור לפולניה", סיפר סביצקי, ש"לא פיקפק עוד בכך שעליו לחזור למדינה ממנה בא. במשרד הפנים אומרים לי ש"אני אזרח ישראלי, באופן אוטומאטי. מה זה אזרחות אוטומאטית?"

מאשרת יותר היתה סטאניסלאווה סביצקה, אשתו הנוצרית של מריאן. לה, כנוצרית, אין "אזרחות אוטומאטית". כי במדינת ישראל אין גותנים זכויות אוטומאטיות לנוצרים, כשם שהן ניתנות ליהודים. "בהס"תמך על הרישום שהוצג על ידך", כתב פקיד משרד הפנים בירושלים במכתב נושא סימון או/ס/1803 לנכרת סביצקי, "ביכול"תנו לאשר שהאזרחות הישראלית מכוח"שבות לא הוקנתה לך, כתוצאה מאי-היותך כלולה בחוק השבות".

הרישום שהוצג עליידי סטאניסלאווה סביצקה הוא הרישום המופיע בתעודותיה, ש"נתנו לה בעת הגיעה למדינת ישראל. "הדת: נוצרית" נאמר בתעודות הנמצאות ברשותה.

חג המולד ליד עץ חג המולד, שהותקן מענפי-שיחים ונייר סוכריות מזהב, מחייכות אנה לשצינסקי הנוצרית ובתה אילנה. למזלה של משה פחת לשצינסקי גון שורה הכחה ושמה של חבת מונשים ממנה לשאת בחשפיה ובכזו בכתה.

מאות משפחות מעורבות של עולים חדשים בית הספר!

ולבני גוי, אשר בישראל, סיכם מריאן.

★ ★ ★

עצה של פקיד פיקח

ביתנים, אין סיכוי כזה נשקף למריאן במכתב תחנונים שכתב השבוע למשרד הפנים. סיפר: "...כשידעתי מן האוניה, הי גישו לי גירות שונים לחתימה, שאת תוכנם לא הבנתי היות והיו כתובים בשפה העברית. אני חתמתי עליהם, אך בלי כל כוונה לחתור על אזרחותי הפולנית.

"אחרי חצי שנה ומעלה של שהותי בארץ, עוד לא קיבלתי עבודה קבועה. בלשכה דחו אותי כמבוגר מדי ובמקצועי, אינני יכול למצוא התעסקות כאן. אשתי הינה נוצרייה מפולין וילדי אף הוא נוצרי. על כל צעד שילדי עושה, מטיחים כלפיו את המלה גוי. אנו גרים במעברה, בצריף.

"אשתי מתלוננת יומם וילילה על המצב ודורשת שתוקן שחזור לארץ בה נולדנו, לפולניה. אשתי דאגה לי במשך כל תקופת הכיבוש הנאצי וכך גם עשו הוריה. איך אור כל להפחד ממנה? בני היום בן 12 והוא שואל אותי: לאן הבאת אותי?"

במשרד הפנים תוקן מכתבו של מריאן סביצקי בין מכתבים דומים — מאתיים ל

עולם השניה, לא נוכל לחזור עכשיו למנהגים של ימי הביניים.

"מזה שאני נוצריה, מתחילות כל אי הנעמיות, המשיכה הנקה לספר בשקט, כשנשאלה אם עובדת היותה לא יהודיה מפ ריעה לה בחייה החדשים בישראל: "חשבנו שכאן מדינה דמוקרטית ומתקדמת. בי חרשה, בקונסוליה, סיפרו לנו שאמנם יש כאן רבנים ויש בתי-כנסת אך אין להם שום קשר עם השלטון במדינה וחי האזרחים בה. כשבאנו לכאן נוכחנו בהפך הגמור."

בעית הדת והמדינה הסרדה את הנקה עוד בטרם שבאה לישראל. כשהעלה בעלה, שמואל פוקשיבא, לראשונה את רעיון העליה לישראל, לא התנגדה, אלא בחנה את ההצעה מנקודת-ראות עתיד ילדיה. עתה דיברה מאותה נקודת ראות: "אנחנו אנשים משכילים ומתקדמים. אם ניהכח שעלול להיווצר מצב בו יופלו ילדינו לרעה מי סיבה זו שאני נוצריה, נחזור לפולניה. שם ישנה הפרדה מוחלטת בין הדת למדינה."

הנקה ושמואל לא היו דתיים מעולם. הדת אף פעם לא תפשה מקום בחייהם. את נישואיהם קיימו בסכס אורח, בבית המועצה המקומית של עירם בפולין: "אם היינו יודעים את האמת על ישראל, מבחינה זו, לא היינו באים."

בעיות העבודה והשיכון אינן מטריות את הנקה, כפי שמטרידה אותה הבעיה הדתית. אמנם עובד שמואל בן 36 כפועל פשוט בסנאינגה, מחלבה גדולה בכפר שמריה, בשעה שבפולניה היה פועל מקצועי והשתכר טוב. אולם, "אפשר להס תור. אנחנו צעירים ונסתור. אבל על הי עקרונות שלנו, לא נחתר לעולם. בייחוד אם הם נוגעים לעתידם של ילדינו!"

★ ★ ★

הבן לא יוכל להתחתן

האמיה הדתית הטרידה מאד גם את מריה פוננסקי, אשתו של דוד פוננסקי, שעלו מלודז לפני כחצי שנה. "אם הייתי יודעת שאבוא למדינה בה שולטים רבנים, לא הייתי מסכימה לעולם לבוא לישראל". הסבירה מריה ללא הי סוס. "לא אסכים שסיפרו לילדי כי אני גויה מלוכלכת ושהם שקצים מטונפים, הוסיפה בהתרגשות.

מריה ודוד פוננסקי אינם יורדים לסוף דעתו של כל מי ששואל אותם מדוע התחננו, למרות שהוא יהודי ונצריה. נראה שבפולניה, אחרי מלחמת העולם ה שניה, לא היתה השאלה הדתית קיימת כלל ועיקר. "התחננו, מפני שאהבנו אחד את השני", השיבו בתויד את התשובה ה אופינית לשאלה זו. שנשמעה מפי מאות משפחות מעורבות אחרות שהגיעו בשנה האחרונה לישראל.

גם למשפחת פוננסקי לא היו טענות בי שטה הכלכלי, או בענין השיכון. אמנם הצריפון שברשותם קטן בהרבה מן הדירה שהחזיקו בה בלודז, והמשכורת היחסית שדוד משתכר במפעל המורונים של הסוכ נות קטנה מזו שבפולניה — "אך אלה הן

של בנה בארץ חדשה, בח נולד. מריה פוננסקי מצטלמת עם שני ילדיה וחושבת לע זוב את הארץ, אחרי ששכנותיה כינוה בש מות כ"גויה מטונפת" ופולניה מלוכלכת.

דברי דובר המשרד. אולם איש מסקדי מש רד הפנים לא יכול היה לעשות דבר כדי לאשר למריאן סביצקי כי אינו אזרח ישראל. חוק השבות שנהק בכנסת בשנת 1950 מע ניק לכל יהודי העולה לישראל את הוכות לקבל תעודת-עולה. חוק האזרחות שנהק אחרי שנים, מעניק לכל נושא תעודת-עולה את האזרחות הישראלית באופן אוטומטי. החוק הפולני אומה כי כל מי שרכש אז רחות אחרת, פרט לאזרחות הפולנית, לא יכול לחזור לפולניה, אחרי שיצא ממנה. "שלחו את נשותיכם", יעץ פקיד במשרד הפנים, לעולים שבאו לדרוש אישורים כי אזרחותם הישראלית בוטלה.

איש מן העולים לא התכוון לשמיע לעצת הפקיד הפיקח. הם תבעו מן המדינה, שלא יכלה להבטיח להם כי ילדיהם ונשותיהם לא יופלו לרעה בגלל לאומיותם או דתם, את התביעה שנראתה להם כהגיגית ביותר: "תנו לנו לצאת."

בתל-אביב הפך הקונסול הפולני את תבי עתם להכרח: "לא נרשה פיצול משפחות. העולים הרוצים לחזור, יאלצו לחכות בי ישראל עד שממשלת ישראל תרשה את ירידת המשפחה כולה." פסק ללא ערעור.

★ ★ ★

לא רוצה מידה

בצריף אסכסט, סמוך לביתו של מר יאן סביצקי, האכילה הנקה פוקשיבא את בנה מאיר, שנולד בישראל לפני שלושה חודשים.

הנקה היא נוצריה. את בנה מאיר סרבה למול, מסיבות עקרוניות שהורות: "אנחנו אנשים מודוניים" האכירה האשה הצעירה, שנישאה לבעלה היהודי אחרי מלחמת הי

הנרדק

בוגדן סביצקי בן ה-12 מבנה את כל שעות היום במשחקים ובאפס-מעשה. בבית-הספר אין בוגדן מבקר, אחרי שילדי כיתתו התנפלו עליו, כינוהו כ"גוי" ו"שייני" מלוכלך. אביו היהודי של בוגדן, ואמו הנוצריה, החליטו לחזור לפולניה, אחרי שנוכחו לדעת כי בישראל מפלים לרעה את בניהם של הזוגות מנשואי תערובת.

נופים בהרצליה. הוא עובד בחברת איני משהכר את לחמו ומפרנס את אשתו הנוצריה ובתו אילנה בת 6.

יהושע לשציינסקי, שסיים את בית-הספר הגבוה למבקר חשבונות בחרשה, הוא עתה בן 42. בלודז היה אחד מבכלי המשכורות הגבוהות ביותר בענפו.

"בעוד חודש סוגרים את אינקודה ולי לא תהיה עבודה", סיפר לשציינסקי השבוע, "אם הייתי יודע עברית, היתה לי עבודה בשפע."

לשציינסקי איננו יודע עברית כי לא ביקר באולפן. הוא לא ביקר באולפן, כי לא קיבל הלוחה לפרנסת אשתו בעת לימודיו באולפן. הוא לא קיבל הלוחה, מ שום שבמשרד הסוכנות אין נותנים הלוחות לנשים נוצריות. אשתו של לשציינסקי היא נוצריה.

"אני לא רוצה לחזור", חור לשציינסקי על ספוריהם של שכניו, "אבל כנראה שלא אוכל לחיות כאן. פעם התנפלו עלי בקופת חולים, בשעה שהמתנתי בתור, וצעקו עלי שאינני יהודי. שמעתי שילדים התנפלו על בנים של נשים נוצריות ורצו להוריד להם את המכנסים. באחירה כונו, אינני יכול להשאר."

הסיפורים דומים, המציאות עגומה. אך גרוע מזה: באופק אינו מסתמן שום פתרון, אפילו רחוק בביצועו. כי תורה כנענית שנכתבה לפני אלפיים שנה הפכה לחוק ברזל, בכוח הסכמי-גנויות של פוליטיקאים וקואליציות.

עם תביעותיהן החריפות של נשותיהם, לחזור לפולניה ולהתחיל הכל מחדש. למרות שמספר ניכר של עולים כאלה עלה ארצם מתוך סיבות כלכליות סהורות, קיה בסתר ליבם כי בארץ חדשה יחיו בניהם משוחררים לחלוטין מכל הרגשה של הפליה וקיפוח כתוצאה מהיותם יהודים. המציאות בישראל היתה מרה לא פחות מבפולנית.

בעליהן של חנושים נוצריות שבאו מפולניה, דוד פוננסקי, יהושע לשציינסקי ומריאן סביצקי חס אובדי עצות לנוכח המצב המורד והקשה אליו נקלעו עם עלייתם לפני חודשים מספר לישראל. מזל המציאות העגומה, הם נאלצים להשלים נטוים ומבזים ילדיהם בבית-הספר וברחוב, הם נאלצים להשלים

היהודים

לא הביא עדויות — משום שלא היוו מה שהיה, היתה רק דריכה. זוהי הדריכה ש' אהרני הבטיח לבטל'.

המשק

כדורים צבעוניים

הכל דמה להצגת קסם מקצועי. על הבמה התנופפו כדורים צבעוניים, שהקסם שיוק בהם בקלות. הקהל יושב מרותק, התחבב על הצבעים המרהיבים של הכדורים. איש לא ידע כי לא היו אלה כדורים כלל, אלא בועות סבון, מוארות בורקור המפזזות. הקסם היה משרד-האוצר, ש"ס את כל כשרו כדי להעלות לעיני הקהל, ערב שבת-העשור (וואלי ערב שבת-בחירות) תמונה חידושה של מצב המשק. הוא הבטיח הקלות מרחיקות-לכת במסים, כביכול על-סמך נתונים ככלכליים. החדש הרחוק לכת, הגם לכנסת הקצב נוסף לפיתח, בטענו כי יש הכנסות למימנו. לקהל לא נשאר אלא להניח כי הכנסות הממשלה עלו על המשוער, ויש לה ציאן בצוה פוריה.

יש מאין. האמת היתה שונה לגמרי. היא היתה הבויה בד"ח כספי יבש של משרד-האוצר, שהופיע השבוע. הוא הוכיח כי בחצי הראשון של השנה הכספית השריפה (אפריל-ספטמבר 1957) הגיעו הכנסות הממשלה רק ל-48% מן המש"ע השנתי (במקום 50%). במסים ישירים הגיעו רק ל-40.7%. לעומת זאת גדלו הוצאות הממשלה מעל לאומדן. אמנם היה הרעיון במחצית זו פחות ממיליון ל"י. אולם גם זאת היתה הסחאה בלבד: מחוץ למסגרת התקציב הוצאו 102 מיליון ל"י נוספות — רוב ל-25% מכל התקציב.

מיו נלקח הכסף? גם הקוסם הגדול במשרד-האוצר אינו יכול ליצור יש מאין. הכסף נלקח בצורת הלחיות מבנקים, ורם לגידול חובות הממשלה ב-78 מיליון ל"י. במלים אחרות: הוצא כסף אשר אורחי ישראל ובניהם יצטרכו לשלם אותו בעתיד. איך בכל זאת מצא משרד-האוצר להגיש תקציב נוסף, שעוד יגדיל את הגרעין? ה' חשבה היתה אוסינית לכל שיטת-המשק הישראלית. הא צר קיחה לקבל סובסידיות את ההלוואה המבטחת במבן הייצוא והייבוא של ארצות-הברית בסך 36 מיליון דולאר, שכבר היננס לצד הוכיח של התקציב.

כך יש לממשלה הימריקאית. חזו איטיר מסי על כל פעולות ממשלת-ישראל. ה' אמריקאים יודעים זאת הייתה, עיכבו את ההלחאה מה שנה וחצי, לא נתנו עדיין כל רמז מתי אמנם תתקבל. אם תוגשם ההבטחה ואם לאו, לא יהיה בסופו של דבר מניס מהגדלת מסים. ומכיון שהיבטחה הקלה במסים ישירים, יעלו המסים העקיפים, ובקבוצתם האנפליה.

דרכי אדם

שביתה עד הזקן

את ועדות השיקום לטיפול בנכים, ועדות הערעורים ומשרדי משרד הבטחון הכיר מר-דני שטיינברג לראשונה בסוף שנת 1949, כשיצא את בית-החולים הצבאי בחיפה. לבית-החולים הוכנס שטיינברג, פצוע קרבות הנגב, ביום השני למלחמת העצמאות. הצעיר בן ה-24, שעלה בעיצומה של מלחמת העולם השנייה לארץ ישראל, היה מ'חתיקי הפלמ"ח ושירת בחטיבת הנגב. ועדת הנכות קבעה לשטיינברג הפצוץ בזרוע, שנותרה יותר מעשר פעמים, 55 אחוז נכות. בנכות, היה שטיינברג, כחוסר-היבית והפרנסה, זקוק לשיקום מיידי.

השיקום לא מיהר להאיר את פניו לשטיינברג. ברג, פינת הנונה-פארק בבריכת גליל, ובית-המלאכה הכימי, בהם השקיע את דמי התגמולים שקיבל, פשטו את הרגל. נשוי ואב לשני ילדים, קצין הג"א בהתגדלות, למר ת שיתחרו מן הצבא, המשיך שטיינברג לחפש את מזלו בין פקודי משרד הבטחון: "אמרו לי שאני מ'בל טיפול בחסד ולא בזכות", סיפר שטיינברג.

חשבי, אחרי 13 יום של שביתת-רעב — השניה מאז הפך לנכה — הועבר שטיינברג החולה והתשוש אל בית-החלום. "אני מיי עזב לבעלך לחדול מזה", כתבה רחל ינאית בן-צבי, איזה נשיא המדינה לבנה שטיינברג, ברג, אשתו של ה'גרת. היתה זו התשובה הרשמית היחידה, לה זכה שובת-הרעב. "הפעם אשבות עד הסוף. או שאקבל את השיקום המגיע לי, או שאמות. בין כך וכך, אין לנו מה לאכול", אמר שטיינברג בעת שתאמבולנס בא לאספו לבית-החולים.

השובטים הסכימו עם התובעים כי הגיעה השעה להתייחס בכל ח תעלולי בני-הטובים

חידשים אחדים ברחבי הארץ, עד שנתפשה בידי המשטרה.

בשני אולמות המשפט, זה מול זה, הס' עימו התובעים את רצינות התיקים העומדים לדיון בפני השופטים. "יש לעצור את ה' מגיפה", סיכם קצין התביעות המחוזי, ע.מ.מ. יהושע חלפסן, בתובעו מהשופט זוהר עונש חמור לנאשמים עמוס מלאך וישראל נידרמן, שנאשמו בעשרות סעיפי אישום והודו כמעט בכלום. "הנאשמים ידעו היטב מה הם עושים, והם חייבים לבוא על עונשם במלוא חומרת הדין".

בית-המשפט צריך לשלוח את הנאשמים לבית-הסוהר, כדי להרתיע אחרים", ביקש

בראשית היה החטא. הנערים שהתמזרו לבתיהם בשעה שתיים אחרי חצות השמיעו עוד קולות צוחניים, שנשמעו היטב בדירותיהם של דיירי יריאליהו. אלה התרגלו כבר לרעש ולהטולה שהם מנת חלקם מדי יום שש. יוסף ויואב נשארו מתחת לפנס החשמל, גם אחרי שכל חבריהם התמזרו. "אין לי חשק לישון", אמר אחד מהם לחברו. "גם לי", התוודה השני.

שמיר (17) לגיבוריה של הדומה אשר ה' חוללה בשבועים האחרונים בבית-משפט ה' שלום בתל-אביב. השנים לא היו הגיבורים היחידים בא תה דומה: מלבדם זיכר המישה צעירים אחרים לגורדינים מיד השופט יוסף זוהר, שדן במשפטה של כנופית בני-הטובים מהרצליה ומתל-אביב, שהשתוללה במשך

תוך דקות נצנץ רעיון משימה במיתותיהם של השניים. "בוא נטייל קצת בגיפה", הציע האחד. "כצוין", הסכים השני מ'ד. גם יואב וגם יוסף לא היו בעלי גיפים. אפילו להוריהם לא היה כלירכב. אולם שניהם ידעו היטב את סוד הטיוול בגיפה, גם מבלי להיות בעל כלי כזה.

סיור קצר בסמטות יריאליהו, ואחריהן בשיכון מ'פ' הסמוך, נשא כרי. יואב ויוסף נכנסו לתוך אחד ה'יפים שחנה ליד השיכון, חתכו את כבל המצת, חיברו אותו מת'ן לכפתור ויצאו בדירה לטיול הלילי. יוסף ויואב נתפשו בדרך, לגמרי מקרה. קלקול בלתי-צפוי מנע מהם להחזיר את הגיפ למקומו. ועובר אורח, שחשד בשנים, הוציק את המשטרה. היא עצרה אותם בעתן גניבת רכוש.

★ ★ ★

עונש לביטול היתר לפשע

גם לעתונות ולציבור הגיעו שמ תי' הם של יוסף ויואב בדרך מקרה. שופט השלום אליעזר זליקסן, שדן בתיקם, ה' כונן כבר לגזור את דינם. לפתע פלט אחד מן השניים, בדברי הצטדקות: "לקחנו את הגיפ סתם ככה, מתוך ספורט".

השופט פסק מעבודתו. הוא העיף מבט חמור בשני הצעירים שעמדו לפניו. הקריא מן הכתב את החלטתו: לפנות לשופט ה' שלום הראשי, כדי שזה ישתמש ב-מכותו וירכיב בית-משפט של שלושה שופטים שלום לדן במשפטם של השנים, שהם רק שני פרטים בודדים מתוך כלל גדול של נוער סוטה מדרך הישר.

כך הפכו יואב בן-יוסף (16 וחצי) ויוסף

הנידונים עמוס מלאך וישראל נידרמן יוצאים מבית-המשפט, בדרך לבית-הסוהר, בו ירצו את עונשי המאסר שהוטלו עליהם. מלאך, חייל בשירות סדיר, מועמד עתה לגירוש מהצבא ואילו ישראל יראה את בתו בת השבע רק בעוד תשעה חודשים.

פרקליט המחוז יעקוב בראור לשכנע את שלושת שופטי השלום שיטענו בדיון של גונבי הגיפים.

לנאשמים בשני אולמות המשפט היה ברור כי הפעם יערך עמם החשבון עד תומו. "קצת סטאטיסטיקה", הוסיף בראור: "מתוך 2710 נאשמים שהורשעו באשמת גניבה בשנת 1955, היו 1149 צעירים מתחת לגיל 18; מתוך 15860 הרשעות פליליות בכלל באותה שנה, היו 2958 מורשעים צעירים מגיל 18. העבריינות הצעירה קנתה לה כאילו היתה. יש לבטל את ההיתר. רק עונש חמור יבטל אותה".

★ ★ ★

מתחילים בגיפה, גומרים בכלא

הנאשמים לא צחקו יותר. חתורים חודים הקשיבו לדבריו הרעמים של ה'ת' בע חבוש הכיפה. כבר ברגע בו נכנסו לאולם המשפט והבחינו בפרקליט המחוז, שתמש את מקומו של המשטרה אחר תבע בתיקם, הבינו את חומרת מצבם. "עשינו מה שעשינו לא מתוך מחשבה, אלא מתוך פיוזות. מה שעשינו היה בניגוד לחינוך שקבלנו", אמר יוסף שמיר הממוש' קף, כשהוא מנסה להסתיר את פיק ברכט, "זה היה מקרה צדדי".

לא בכל יום מפיע פרקליט המחוז ב' כבודו ובעצמו. במשפט בה פעוט כמשפטם של גונבי גיפ. אולם משהחליט להופיע, עשה זאת רק כדי לסתור אחת ולתמיד את התאוריה של "מקרה צדדי" שנעשה בניגוד ל"חינוך שקבלנו". בהתקפה לכל אורך ה' חזית ניתח בראור קודם כל את מצבם הסוציאלי והמשפחתי של השניים.

יוסף שמיר, תלמיד בית-ספר תיכון-עירוני בתל-אביב, לא היה בנה של משפחה רעבה בשכונת התקווה, או עולים חדשים ממעברה רחוקה. יוסף, בנו של בעל חנות תל-אביב, הוא תלמיד מצטיין שזכה בסטיפנדיה לחינוך תיכוני, חבר בתנועת נוער ומשתתף לגרעין העומד להתגייס לנחיל לכשיגיעו ה'א וחב' ריו לגיל 18.

הלחם לא חסר מעולם בבית משפחה

הטראגדיה הנוראה של עמוס מלאך, בן למשפחה טובה ואמידה, נגר' לה בבית-המשפט. בין עשרות שוטרים, פושעים וחשודים, יושב עמוס מלאך (במרכז, בין שני שוטרים) לבוש עדיין במדי הצבא, כשמבטו נעוץ בשופט.

בן-טובים

תהדן לפשעי הנוער ועונשם

שמיר, האב, בעל מקצוע ממדרגה ראשונה, התפרנס ממקצועו בכבוד. כל בני המשפחה הם בעלי השכלה, מחונכים היטב. אף אחד מהם אינו מופרע. החינוך שיספג הגבוה והממושקף וזה לו היה טוב, היחס בבית היה מצוי. יוסף שמיר היה בנה של משפחה ישראלית טיפוסית.

אביו של יואב הא מהל פנקסים, אמו ילידת הארץ. שניהם יחד עם יואב ואחיו, מהחים משפחה ישראלית למופת. החינוך שיואב קיבל מילדותו היה מצוי. החינוך המשלים בהתנועה המאוחדת הביא אותו לחתר על סטיפנדיה לחיך דתיכון, בה זכה בזכות הצטיינות בלימודיו בבית הספר הע"מי. במקום ללמד בגמנסיה עירונית בחר יואב בבית ספר חקלאי, שגם בו הוא לומד ומתחנך לשביעות רצון מוריו ומחנכיו. מה הביא, אם כך, את השניים לגנוב גיפ לא להם ולחבל ברכוש זרים, בהפקרת פרשעת? תשובה זו ניסו למצוא שלושת ה"שופטים" שישבו בדיון, גם הם, כמו פרקליט המחוז, לא סברו שזהו מקרה צדדי. ה"סטאטיסטיקה" שהביא בפניהם בראור ומשפט של כנופיה הרצצליה שהתהל באולם הסמוך, הביאו אותם למסקנה כי רק תהום קטנה מפרידה בין הגיפ הבדד שנגנב בשיכ"ן מפ"ם, לבין עשרות הכריצות ומעשי השוד שביצעו צעירי הרצצליה, שגם הם החלו את דרכם הגלונה בניגית גיפים בלילה.

בנינו פאר או קציני מבחן

קציני המבחן למבוגרים, אליהם נשלחו בתחילה ש"הנערים, לפי פקודת השופט, מצאו אלף סיבות ואחת למעשה שביצעו. מחלות ילדות, רגשות התבגרות ו"מקרים בודדים מתוך הדחי המשפחתי, שמי שו בערוביה בתוך הדחיות שהגוש, כשם שנמצאו בשפע בתוך דוחות תיחם על האל שמים בפריצות והחזקת רכוש גנוב, מתוך כנופיות בניהטובים.

ועתם של בראור במשפט גונבי הגיפים ושל הקצין הלפסון במשפט הרצצליה היתה אחרת לגמרי: "... אין שום מקורות כי מקרה זה", אמר בראור, "זה היה מעשה מתוכנן שהימים לא התקשו למצוא את הגיפ שנגנב. אם שני נערים בני 17 גונבים גיפ ומסלילים בו, סימן הוא שידעו בדיוק כיצד לבצע מעשה כזה".

השופטים הצטרפו להלפסון ולבראור. בי פסקדינו החריף במיוחד, התקיף השופט וזהר את הנאשמים, הוריהם, ציבור המחנכים ומוסדות המדינה, כלם כאחד: "הבעיה שלפניה אני עומד בשעת גזירת הדיו היא בעיה קשה מאד, ואני מתח אלה בכל כובד הראש הראוי לה... ריבוי ה"מקרים מעמיק על הסכנה לציבור, מצד הנוער הסוטה מדרך הישרה".

גימה אישית הכניס וזהר, קצין מש"רה לשעבר ושופט מנוסה, באומרו: "אני עוקב זה שנים רבות אחרי העבריינות בארץ בכלל, ואחרי עבריינות בין הנוער בפרט. זה (עכריינות הנוער) לא עשה רושם ולא השפיע על אף אחד...".

לשופט אין שום ספק כי בבעיה שלפניה היה עליו לטפל במלוא חומרת הדיון: "קציני המבחן מספרם קטן, אמצעייהם מצומצמים או אכססים ואבשרויותיהם לעזור הן קטנות. לכן הפיקוח אינו פקיה ואין ערך למבחן... נראה לי שכעת הגיעה השעה האחרונה לעוק וקעה חמורה, ונוסף לזה להראות לכל הנוער שסטה או קרוב לסטיה שבתי המשפט גמרו אומר לטפל בבעיה זו ברצינות וללא היסוס".

לשא החריפות הגיע וזהר בא מרו: "עבריינות הנוער היא התהום העמוקה שבין דיני האבות לבין דיני הבנים... בעת יירות המיסר האורח, נשאר בדרך כלל הפחד מפני החוק והשלטון. אצלנו, גם זה אינו פועל. הכבוד לחוק אינו גדול".

מה לעשות, אם כך, קודם כל, קבע וזהר מה לא לעשות: "נמצא שיש כסף עבור כל מיני בניגופא, מוסדות ומסורות, אולם למוסדות מתאימים לנוערסוטה אין. שום דבר לא נעשה באופן רציני... אין גם מוסדות עונשים ראויים עבור הנוער".

וזהר לא שפט רק את הנאשמים שלפניה: "יש להצטרף, קבע בסקנות, שמנהיגי

גונבי הגיפים

בדחילו ורחימו, כמו תלמיד ססרף לפני מורו, ניצבים יואב בן יוסף ויוסף שמיר בפני שלושת השופטים הדנים בתיקם. החינוך שהיה על הרוח והדת לא החשיבו באופן מרפיק את הבעיה הזאת. אמנם עבודה מרובה אצלנו, אבל הנוער הוא עתיד האומה וההגיון אומר שחשוב יותר להציל את דור העתיד, מלע"סוק בקטנטנות של דור המדבר".

המסקיה המתבקשת: פסקדין חמור לעמוס מלאך, מנהיג כנופיה הרצצליה, שידון בי פקודת השופט וזהר לארבע שנות מאסר. חברו ישראל נידרמן, שלאחר יום ילדה אשתו בת, נידון לתשעה חודשי מאסר.

מלה אחרונה בפסקי-הדין הפנה השופט וזהר להורי הנאשמים: "צר לי על ההורים. ברצוני לבקש מהם שיכרו תמיד כי הטיא גדיה שלהם נגרמה בעת ביצוע העבירות בידי בניהם, ולא כאן בבית המשפט".

בן סורר ומורה

ביום בו היה צריך להינתן גורדינים של שני גנבי הגיפים, היה אולם בית

השופטים

בפעם הראשונה, בהתאם להוראות החדשות של חוק בתי המשפט, הורכב בית המשפט שלוש משלושה שופטים: יוסף בן חנוך, יוסף מגוריכהן ואליעזר זליקסון. היה זה סמלי שהורכב נכבד כזה כונס למשפט בניהטובים.

החיובים

קצין התביעות של מחוז תל-אביב, ע.מ.מ. יהושע וולפסון ופרקליט המחוז יעקוב בראור, העמידו את הבעיה בכל חריפותה. בתובעים עונשים חמורים לשם הרחעת בנינוער אחרים, שיסחו את פרשת העבריינות בפני הציבור.

שפתותיהם, בעת תחילת המשפט, נגדו. במקס לסעון כי עשו מה שעשו. מתוך ספורט, טענו עתה כי היה זה "מקרה צדדי" בלבד. האולם מלא הורים ומחנכים, שבאו לראות את כשלונו חינוך הנוער

המשפט מלא מפה לפה. הוריהם ומוריה של שני הנאשמים עטו על כתבי העתונות התחננו לפניהם לחרור על פרסום השמות וזה"ה העומדים בדיון. אולם הפעם היתה גם התביעה הכללית מענינת בפרסום רחב. בניגוד מוחלט למ פרשת משפטם של כנופיה השמיות המ פורסמה, בה השתל פרקליט המחוז לאסור כל צל של פרסום, דרש הפעם בראור כי ינתן פרסום רחב לפרשה. גם השופט וזהר היה בדעה זו: "נתבקשתי לאסור י"ה הפרסום... נראה לי שבמקרה זה משרת העונשין בתיקים אלה דורשת פרסום רח ביותר למען יראו וישמעו".

אחד האבית אף הגדיל לעשות. במכתב אישי אל שופט השלום הראשי בתל-אביב עמנואל ידיד-הלוי, ביקש אביו של יואב בן יוסף למנוע את פרסום משפט בנו. "... לא אסכים לזרוק את בני טרף לעתונות הזולה. כתב בן יוסף, בהתעלמו מן העובדה שהוא בעצמו אשם לאימץ בכך שבנו הגיע אל ספסל הנאשמים.

הדבר לא הועיל. השופט צרף את המכתב לתיק, אך שלושת השופטים סרבו לאסור את הפרסום. בפסקדינם הסבירו במילים ברורות מדוע עשו זאת: "לפנינו מקרה נוסף של צעירים שסעו מדרך הישר. פריקת העול והירידה המוסרית בקרב הנוער הפכה להיות בעיה ציבורית כאובה ורצינית ביותר, אשר צריכה להטריד הורים ומחנכים ואת הציבור בכללו".

יוסף ויואב ההחירו. עוד בהישמע המשפטים הראשונים של פסקי-הדין, שהוקרא בקול צלול וברור מפיו של אב בן יוסף, יוסף מגוריכהן, הבינו השניים כי פסק דינם יהיה חמור. דמעת החלו זולגות מעיניהם, כשהגיע השופט לעונש, אחרי שהם ביר כי "שומה עלינו לעשות דבר בלבד, התפשטות נוספת של עבריינות מ"ג זה לטובת הציבור, עתיד הנוער ועתיד המדינה" ואמנם היה העונש חמור מאד: שנה מאסר. אולם בעוד יואב ויוסף מעלים כבר בדעתם את העתיד לקרות להם בש"ה הפ רובה בין בתלי בית-הסוהר, נגולה אכן מעל ליבם: "אולם", המשיך השופט לקרוא, "ב התחשב בעובדה שהיה הרשעתם הראשונה ובהתחשב בעובדה שהנאשמים הביעו בפנינו חרטה על המעשה הנדון, שנראית לנו כי כנה, יהיה העונש מאסר על-תנאי".

מחייבים כלפי חוץ, אך מוועזעים אחרי החויה המחרידה שעברה עליהם בשעת גור הדיון, יצאו יואב ויוסף מבית המשפט. לאיש מן הנוכחים לא היה ספק, כי פרסום נרחב של פסקי-הדין והעונשים הכלולים בהם עתה דים להרחיק את כל אלה מבין בניהטובים והלא-כליך טובים, שהיו עתידים ללכת בי דרכם של גונבי הגיפים ופוצצי הדור ת.

ולאחל שעדיין המשיכו לטעון כנגד הסוגי הקשה, ציטט התובע יעקוב בראור את דברי הגמרא: "וכי מפני שאכל זה טימר שר בשר ושתה לוג של יין, יצא להרג. אלא שהגיעה תורה לטוף דעתו של בן סורר ומורה, שתחילה הוא נטל משל אביו ואחרי כן הוא יוצא ומלססם את הבריות".

מאז פרץ הסכסוך הקואליציוני בעירית נתניה (העולם הזה 1056) נמצאו כתבי העת נות המעטים שבעיר אובדני עצות. כבכל עיר שדה קטנה, שרתו הכתבים המקומיים של נתניה מספר עתונים כל אחד, חתמו בכל עתון בשם אחר. כך, למשל, מכסה הכתב אהרון אבן-חן את מאורעות העיר בשירותם של הגירוסלס פוסט, הארץ ומעריב, בשעה שחברו משה הופמן עובד בשירות העתונים המתחרים: הבוקר וידיעות אחרונות.

ההסכם בין משה שקד, ראש המפלגה הפרוגרסיבית בנתניה לבין סיעת מפא"י, גרם למצב משונה: אבן-חן, פקיד הלוואה וחסכון שיצא לפנסיה, היה נאלץ לכתוב תיאורים נלהבים בזכות עובד בן-עמי ל-מעריב, בו מחזיק בן-עמי במרבית המניות, בשעה שהיומון המקורב לפרוגרסיבים, ה-ארץ, תבע ממנו חומר המצדיק דחיק את צעדו של שקד.

לא פחות עדין היה מצבו של הופמן. מעבידיו בידועות אחרונות, המתחרים קשות בבקלי מעריב, תמכו משום כך בהפיכת שקד, ואילו יומון הציונים הכלליים הבוקר, דרש חומר שיצדד בבן-עמי, יגנה בחריפות את שקד.

שני הכתבים לא איבדו את עשתונותיהם. במשך כל זמן הסכסוך יכלו הקוראים למצוא את רשימותיו של אבן-חן במעריב ובחתימת ג. שרונים, בעד בן-עמי, ובהארץ, בחתימת אבן-חן, נגד בן-עמי. משה הופמן מצדו, חתם בשם "מ. דביר" בידועות אחרות נות נגד בן-עמי, ובהבוקר, בשמו האמיתי, בעד בן-עמי.

דת

ישו נולד יהודי, לא?

"איפה הרבנים? איפה הרבנות?" צעק ב-חרון יהודי בעל זקן לבן וחביש מגבעות שחורה, שעמד על מדרכת רחוב יפת ביפו, בחצות ליל ה-25 בדצמבר. גויים, לאן אתם הולכים? ניסה האיש לעצור חבורת צעירים יהודיים לבושי דהר, שעלתה במעלה הרחוב לכיוון הכנסייה הקתולית הגדולה. כשלא הצליח לעצור את החבורה, צעק שוב בזעם: "איפה הרבנים?"

הרבנים שכבו אותה שעה מן הסתם במיטותיהם וישנו שנת ישרים. בערב חג המולד הנוצרי, אחרי שפרשות כמו פרשת קבורת הילד שטיינברג בפרדס חנה, ופרשת הנשים הנוכריות (ראה עמוד 6) הסתיימו בנצחונם, שוב לא ראו הרבנים פרצות כה חמורות בגדר האמנה היהודית. אילו היה מי מהם עומד בשער הכנסייה הלטינית ביפו אותו לילה, היה חושב אחרת.

במשך שעה ארוכה, החל משעת חצות, נהרו המונים אל הכנסייה, שקול פעמוניה הדהדה עד תל-אביב. הכנסייה לכנסייה היתה רק לפי הזמנה. קבוצת שחילים צעירים מי צרפת, עמדה בפתח הכנסייה אוכזת עצות. למרות שאיש לא הטיל ספק בכשרותם הנוצרית, לא ניתנה להם הרשית להיכנס. כומר בעל זקנקן שחור, לבוש גלימה חומה, ניסה לפייס את דעתם: "כל ההזמנות חולקו. פשוט אין מקום בכנסייה, אלוהים ישמע את תפילתכם גם בבית".

צחוק בכנסייה. כמו בכל שנה בשנים האחרונות, היו גם הפעם יהודי תל-אביב רוב מגני הנוכחים בכנסייה הלטינית בשעת טקס פולחן הגינת הולדת של ישו. אפשר היה למצוא שם דמויות מכל שכבות הישוב. אישים ידועים, עורכי-דין, קציני משטרה, שחקני כדורגל מפורסמים, סטודנטים ומספר התלבות בתלבושות רועשות שהגיעו לכנסייה ישד ממדרכת רחוב דינגוף.

בפי כולם היה אותו תירוצ על נוכחותם בכנסייה. "אף פעם לא ראיתי טקס נוצרי. באתי מתוך סקרנות", הודתה חיילת במדי צה"ל. אותו נימוק עצמו היה גם בפי ה-סוברה התל-אביבית המבקרת במקום בקביעות מדי שנה, תמיד מתוך סקרנות. אחד מהם הוסיף בללוג: "הרי ישו נולד יהודי, לא?"

מציאות זו השפיעה גם על כמרי הכנסייה הלטינית. הם הוסיפו, נוסף לתפילה בלטינית ובערבית, גם קטע הקראה מתוך הכרית החדשה — בעברית. אולם ריחות הקטורת החריפים, מקהלת הנערים וצלילי העוגב, התלכשות הסגנוניות ואוירת הקדושה, לא השפיעו על קהל הצופים היהודים. כמה צעירים וצעירות לא יכלו לעצור את צחוקם (המשך בעמוד 12)

סוהאם היתה כל כך יפה, שכדי לזכות בה היו צעירי הכפר מושיעים עשרים ושלושה חתנים

הורים את פי הנערה ואם תסכים לנשואים, תיערך החתונה ברוב הדד ופאר. כל זה, כמובן, מתרחש בימים כתיקונם. אך כיוון שהימים אינם נראים כתיקונם לבני-הטובים של מראר, חרגו לאחרונה מגי החיזור שלהם מתחומי המסורת. הביאו לאחת השערוריות שהסעירה את הכפר.

★★★

סוהאם אוהבת רק אחד

בין שאר הנערות שהיו ידורות מדי בוקר אל מעין המים שבתה עינים של

על צלעו הדרומית-מזרחית של הר חזור שבגליל נשקף אל פני הכינרת הגדול והעשיר שבכפרי המיעוטים בגליל — מראר. מוקף חורשות זיתים ושרות מעובדים המשתרעים עד טבריה העיר, ניבט הכפר אל אחד היפים שבנופי הארץ, נוף בקעת עילבון ובקעת הכינרת.

מחר שהוא קומוניסט, ואז אין פרנסתו כי מורה מבטחת.

כמה מבני הכפר התגייסו לצה"ל. כשהם באים לחופשה יושבים גם הם ברחוב ה-ראשי ומספרים על המתרחש בצבא. חוץ מזה אין נושאים רבים לשיחות. בני-הטובים

למרות שתושבי הדרוזים, הנוצרים וה-מושלמים של הכפר נחשבים כעשירים ש-בכפרי הגליל, לא הגיעה התרבות המודרנית אל מראר. בכפרים עניים ומיוחסים פחות יש כבר כבישים, בתי קולנוע, חשמל וברזי מים בחצרות הבתים. אבל במראר אין קול-נוע. במראר אין חשמל. כל ארבעת אלפים וחמש מאות תושבי הכפר שואבים את מימיהם ממעין אחד. אין כבישים במראר, עתונים לא מגיעים לכפר, אבל מפלגות יש בכפר, ויש גם מושל צבאי.

רוב תושבי הכפר נמנים על מפא"י ומפ-לגת אחדות העבודה, מיעוטם משתייך ל-תנועת החירות ולמק"י. מה תועלת מביאות המפלגות למראר, אין איש יודע. כי במראר אין מועדונים, אפילו לא מועדונים מפלגתיים. לא נערכות שם אסיפות הסברה ולא נשפי תעמולה. רק אחת לארבע שנים, לפני הבחירות, נזכרים עסקני המפלגות במראר וחשים להילחם על נפשות בוחריהם.

למעשה רחוקים אנשי מראר מפוליטיקה. הם אנשי עבודה הקמים בשלוש לפנות בוקר עם משפחותיהם, יוצאים לשדות ולמטעי הזיתים, עובדים עד שעות הצהריים וחוזרים לכפר. עם שקיעת השמש שוקעים גם ה-חיים במראר.

★★★

השבאב ומיסדר הנערות

אבל יש במראר גם אנשים שאינם משכמים לקום בשלוש לפנות בוקר לצאת אל השדה. הם אינם יוצאים כלל ל-איזו עבודה שהיא. אלה הם בני-הטובים של מראר, צעירים ערביים ודרוזים, נוצרים או מושלמים, בנים למשפחות עשירות ומ-יוחסות שאין נפשם יוצאת לעבודה. אין הם מרגישים צורך בעבודה.

בשעות שלפני הצהריים הם יוצאים אל הרחוב הראשי, יושבים בקיוסק הקטן ש-במרכז הכפר, ולוגמים קהה או יושבים משני צידי הדרך ומתבוננים במכוניות ה-חולפות לעיתים רחוקות. כך הם יושבים שעות על גבי שעות ומבלים את הזמן ב-שיחה.

אך האמת היא שאפילו לשוחח אין הם נלהבים. צעירי מראר נמנעים מלדבר דיבר רים מיותרים. הם יודעים שחברם הטוב ביותר עלול להיות מלשין. אם מישו יאמר מלה בשבחו של עבד אל-נאצר, ידע על כך מחר המושל הצבאי ואין זה משתלם כל כך. בבית-הספר אסור ללמד את הילדים לשיר שירי עבודה ועמל המקובלים בכל גן-ילדים יהודי. אם יעשה זאת המורה יחשדו בו

של מראר חשים ריקנות איומה. חבריהם, בני-הטובים ביישוב היהודי, מוצאים פורקן בגניבת ג'יפים ובפריצות גניבה. בני-הטובים של מראר אינם עושים דברים כאלה. הם מתעסקים באהבה.

מקומות מושבם משני צידי הכביש ה-ראשי הם רואים במשך כל שעות היום את כל בנות הכפר, לבושות מחלצות סס-גוניות אדומות וירוקות, היורדות אל ה-מעין עם חביות המים הקטנות על ראשן. הם מתבוננים בנערות, מעזים לעיתים ל-הפליט איזו הערה על חשבונה של אחת מהן. בדרך כלל מסתיימות הערות כאלה בחמונה.

אם יחשוק צעיר ממראר בנערה יפת-מראה לא יאמר לה מלה. הוא יפנה להוריה ל-בקש את ידה. אם מוסלמי הוא או דרוזי, יישקול עלי-ידי ההורים את דמי המוהר ו-יקח את הנערה. אם נוצרי הוא, ישאלו ה-

נאצר ג'אחשאן, דודו של מגיד, שצעירי הכפר ניסו להצית את משאיתו, כדי להשפיע עליו למנוע את הנישואים. מא-חוריו — שאפיק, אחיו הצעיר של מגיד, מפחד המחזרים, נדה שנת המשפחה שבועות.

השבאב המאוכזב

במרכז הכפר מרר בני-ליל העליון, עומדים בני-הנעור של הכפר, המתבסלים מעבודה. הם מושחזים בבעיית נשוי-איה של סוהאם היפהפיה שנחשדו בהצעת זיתיה יתרם שוחרר, אך הם

צעירי מראר דמותה של סוהאם בת דאוד מוועלבט. אחרי התבוננות של חרשים, ארוי-כים הגיעו כמעט כל צעירי הכפר למסקנה, כי סוהאם, הבכורה בין שש בנותיו של דאוד מוועלבט, הינה ללא ספק מלכת ה-יופי של הכפר.

שמנונות במקצת, בעלת שיער בלונדי-למחצה, עינים שחורות יוקדות וצחוק יל-דוטי שובב, הקסימה סוהאם בת ה-18 את לב צעירי הכפר. סוהאם, שפירוש שמה בערבית הוא חץ וקשה, שלחה חיצים לכל העברים. איש לא דיבר אליה, מטוב ועד רע. גם בינם לבין עצמם לא אמרו צעירי הכפר דבר בקשר לתכונותיהם לגביה. אבל כמעט מדי שבוע בשבוע היה אביה של סוהאם מקבל בביתו את פני אחד הצעירים.

בפי כל אחד מהצעירים היתה בקשה אחת — לשאת את סוהאם לאשה. כיוון שמשפחתה של סוהאם היא נוצריה קתולית, לא היו הנשואים כרוכים בשום מהור או רכוש ואף לא בהסכמת התורים בלבד, אלא בדבר אחד פשוט, — בהסכמתה של סוהאם עצמה. וסוהאם התעקשה לדחות בזה אחרי זה את פחות משני תריסרי מחזרים שהציעו את עצמם כמועמדים לנשואים.

המחזרים הציעו כספים להורים, הבטיחו הרים וגבעות — כלום לא עזר. גם כשפנו ללשון האיומים לא הצליחו לשכנע את משפחתה. סוהאם פשוט לא רצתה בהם, ו-כמוה לא רצו בהם גם הוריה. הם היו אומי-רים תמידי: "סוהאם לא תתחתן עם אחד מהזעזען (פרחחים), בעלה צריך להיות מישוה".

אחרי שנרמסו, החלו בני-הטובים של מר-אר לדבר זה עם זה על כשלונותיהם. יחד החלו לחפש מי מה המישוה, על איזו אישיות יכלו הורי סוהאם לשים את עיניהם. באופן אחד וטבעי לגמרי הגיעו כולם למסקנה אחת — המועמד לשאת את סוהאם לאשה הוא מגיד בן ג'יב ג'אחשאן, הוא ולא אחר.

מגיד נחשב בין צעירי מראר למה שנת-שבת סוהאם בין צעירות הכפר. הוא היפה, המשכיל והגברי שבין רחקי מראר. מגיד בן ה-24, בוגר בית-הספר התיכון בנצרת, מורה הבלמד בבית-הספר העממי שבכפר עילבון, מדבר עברית שוטפת, אינו נמנה

הדוד המסכן

הדוד המסכן — שאפיק, אחיו הצעיר של מגיד, מפחד המחזרים, נדה שנת המשפחה שבועות.

לשרוף, לירות ולשבת בבית-הסוהר לכלה אחת

שגם הוא מורה, ושפיק שזה עתה סיים את הגמנסיה והתכונן למד בסניין בחיפה, לא יכלו לשער מי שרף להם את העץ. שוב החלו להגיע מכתבי-האימים שאימו על בני משפחתו של מגיד ברצח והריגות משונות. זאת ועוד. יום אחד הופיעו על פני בתי הכפר כרוזים בכתב-יד, בהם נאמר באותיות של קידוש לבנה: "לאנשי כפר מראר — מתנה לחג המולד. בני משפחת גיאחשאן הם ממורים ונבלים הרוצים לגנוב את סוהאם".

★ ★ ★

נשואים לטובת המדינה

בבית משפחת גיאחשאן השתרר הפחד. שלושת האחים והאב ישנו לילה לילה בבגדיהם ונעליהם, כשבידם האחת הם אוזניים נאבזות גדול ובשניה פנס. באחד הלילות הוערו משנתם לקול נקישות בדלת. היה זה עובראורח שסיפר להם: "באתי מ' נצרת, בדרך ראיתי שריפה בויתים שלכם". עם נאבזים ואיתם בידם, עלו ששה גברים על מכונית-המשא של נאצר ומיהרו לחורשה. הם מצאו שם 12 עצי זית באש. לא קל לכבות עצי זית כשהם מתחילים לבעור. המציתים שפכו דלק אל תוך הגזעים החלולים, והעצים בערו בלהבות גדולות. רק עלידי שפיכת אדמה על האש ניתן היה לכבותה. אך החלו הגברים במלאכת הכיבוי כשלפתע נפתחה עליהם אש רובים. הם השתטחו על הארץ, ואיש מהם לא נפגע באש היריות.

כמה מהם נשארו כל הלילה ליד העצים כדי לשמור על העקבות. השאר חזרו ל' כפר. עוד באותו לילה ארעו שני מאורעות נוספים. על בית משפחת גיאחשאן הוטלו אבנים גדולות וכבדות. ואילו בבית שכן התנכלו אלמונים למכונית-המשא של הדוד נאצר.

אשתו של הדוד נאצר, זקנה כבת 70, לא יכלה לישון אותו לילה. היה לה קר והיא קמה לבשל תה. בקומה ראתה אור מבליח בפתח הבית. היא מיהרה החוצה, ראתה איש אשר בידו האחת אחז רובה ובשניה בקבוק. הוא התקרב אל מכוניתו של הדוד, שפך עליה את תוכן הבקבוק. בידו הבריקה טבעת. אשתו של הדוד נאצר היא אמנם זקנה, אך לא פחדנית. היא פתחה בצעקה: "מה אתה עושה שם ב'כלב' בתגובה הטיל עליה האיש את הבקבוק אך החטיא את המטרה.

למחרת באה המשטרה ואסרה 26 איש, כולל כל מחזירי היפים של סוהאם היפה. הכפר כולו היה נתון בתוך קלחת. ואילו סוהאם — בשלה. היא דחתה את כל מחזיריה, רצתה רק במגיד. אך מגיד לא חשב בכלל לשאת את הנערה הקטנה והיפה לאשה.

זקני הכפר חיפשו מוצא להוציא את ה' כפר ממלחמת החמולות. אך לשוא. משלחות

מפלגה, הוא פיקח ושנון. שני אחיו ים, גם הם בוגרי הגמנסיה בנצרת, הם מהמעטים בקרב הנוער הערבי שהציגו תעודות בגרות ישראליות. בנות הכפר חלמו במסתרים על מגיד. לכן היה טבעי שהוא גם מועמדה. האם והוריה לנשואים. היה רק פגם בחישוביהם של בני הכפר. מגיד לא מעולם על סוהאם כעל מועמדת ל' הוא ראה אותה כילדה קטנה ו' המשפחתו, לא התבונן בה כאשה. ה' תיכנן לשאת לאשה צעירה ערבית

מגיד בן נגיב גיאחשאן ואשתו הצעירה סוהאם בת דאוד מוועלבס. מגיד המשיך לא חשב תחילה לשאת את בת-דודו, ששני תריסרים מצעירי מרר חשקו בה. אך למנוע מריבות בכפר וכדי לא לבייש את הנערה שרצתה בו, נשאה לאשה.

מורה באחד מבתי-הספר בגליל.

★ ★ ★

אש בשדה

באחד הבקרים לפני שמונה שנים, הביא הדוד אל בית משפחת מכתב. היה זה מכתב מוזר מאוד. בול לא היה עליו ומגיד נאלץ לשלם יוש עבד קבלתו. תכנו של המכתב יערך כזה: "הסנין מחכה לכם. תעזבו האם ואל תתנו לה להתחתן עם מגיד. משפחה של מורים ותפקידכם של מורים זלזום בכפר, אל תביאו לידי ריב, עזבו האם. אחרת גם המשטרה לא תעזור בקצה המכתב היו כמה חתימות לוח שאי אפשר היה לפענחן.

שאישי מבני משפחת גיאחשאן לא שמגיד ישא את סוהאם לאשה, הונח בצד. בחודש האחרון הוסיפו בני זה אל המכתב הראשון מכתב נוסף. זה כבר לא הובא בידי דוד, אלא על סף ביתם. תכנו היה כתוכן ה' הראשון.

שלושה שבועות קמו בני משפחת ב'בוקר, והנה שני עצי פרי בחצר — עץ תפוח ושזיף — כרותים. הפעם המשטרה למקום. הלכו השוטרים עקבות שהושארו באדמה הרכה. הם כו הרבה. העקבות הובילו רק מספר לבית שכן, שם גר ג'ד מוועלבאס, דה של סוהאם. הוא הורה מיד ב' נלקח לבית-המעצר.

שלושה ימים שקטים, ואז באה וספת. 25 דונם של מטעי זיתים, מ' אלף דונם מטעי הזיתים של הכפר, למשפחת גיאחשאן. עצי הזיתים של מפורסמים בכל הגליל. אלה מטעים לפני מאות ואלפי שנים, עוברים מ' מאב רבנו. אין זה קשה למצוא ע' עצי עציגוע שמומחים קבעו ש' עוד בימי הרומאים.

ע' הזיתים של משפחת גיאחשאן נמ' רחוק של כשלושה קילומטר מהכפר. ע'מק רחבי-הידים. באחד הימים מצאו פחה והנה אחד העצים מצוי הזית ש' שרוף כליל. מגיד ואחיו שאקוב,

הזוג המאושר

מגיד בן נגיב גיאחשאן ואשתו הצעירה סוהאם בת דאוד מוועלבס. מגיד המשיך לא חשב תחילה לשאת את בת-דודו, ששני תריסרים מצעירי מרר חשקו בה. אך למנוע מריבות בכפר וכדי לא לבייש את הנערה שרצתה בו, נשאה לאשה.

בתל-אביב יכול היה מגיד להלבישה בגדים מודרניים עם נעליים גבוהות-עקבים כמנהג המאה ה-20, להובילה ברחובות הסואנים, להראות לה את חלונות הראווה, בתי-הקפה המפוארים ובתי-הקולנוע. סוהאם לא האמינה למראה עיניה. כילדה קטנה ושובבה צחקה בעליצות. כל דבר היה לה גילוי חדש. היא היתה מאושרת. במשך ארבעה ימים טיילה עם בעלה גבה-הקומה, שעורר עניין אף בין נשות רחוב דיונוגוף, התפעלה מכל מה שראתה. טיוליהם ארכו משעת בוקר מוקדמת עד חצות. ביום הראשון השבוע הסתיים ירח-הירח. מגיד וסוהאם חזרו למראר. לפני שעזבו את תל-אביב הבטיח מגיד לאשתו הבטחה אחת: אם תלד לו בן, הוא ישוב ויביאה לתל-אביב.

במראר עצמה חזרו החיים למסלולם הרגיל. חלק מהמחזורים שוחררו. תריסר מהם נשארו עדיין כלו' אים בתא-המעצר, סירבו להודות באשמת הצתת העצים והיריות, ושליחת מכתבי האיום. מחר או מחרתיים הם ישוחררו ויחזרו לרחוב הראשי של מראר ושוב לא יציקו למגיד ולסוהאם.

בניהטובים של מראר ישובו לרחוב הראשי, ל' שבת באפס מעשה, ללא עתיד ברור, ללא עבודה, ללא ברוימים וללא חשמל. הם יפתחו לדבר מפחד מלשינים, הם לא יוכלו לצאת מהכפר באין להם רשיון לכך. אבל הם לעולם לא יסחבו גיפים ולא יכצעו פריצות בכפר. פשוט, במראר אין גיפים ואין היכן לבצע פריצות.

באו אל מגיד לשכנעו כי טובת הציבור דורשת שישא את סוהאם לאשה — ומיד. קציני מש' טרה גבוהים מטבריה ומצפת באו לביתו, לשכ' נעו כי טובת המדינה דורשת נשואין כינו לבין סוהאם. מגיד סירב.

★ ★ ★

ירח-ירבש בתל-אביב

ביום הראשון של השבוע שעבר השתתף מגיד היפה בחתונה של ידידה בנצרת. תוך כדי סכס החתונה התרכז ליבו. אמנם לא רצה להתחתן עדיין, והיו לו תכניות ללימודים ב' עתיד, אך עוד באותו יום הסיק את המסקנה. למחרת, ביום שני, נסעו אל הכומר הקתולי חביב מועלם מהכפר עילבון והזמינוהו למראר. למחרת, ביום שלישי אחרי הצהריים, בשקט ובצנעה, ללא פנטזיה ורעש, נערך סכס נשואים קצר בבית משפחת גיאחשאן בכפר מראר. מגיד היה ההתן. הכלה היתה סוהאם היפה, שלא האמינה כי חלומה יתגשם כה מהר דחקא בשל קנאת מחזיריה. היא לא הספיקה אפילו להכין לעצמה שמלת חופה. ליתר בטחון נוכחו בטכס גם כמה שוטרים ממשטרת טבריה. הטכס ארך רבע שעה. ושוב למען הבטחון ישבו 26 ה' מחזורים בבית-המעצר במשטרת טבריה. מגיד וסוהאם נסעו במונית לתל-אביב לבלות ירחי דבש קצר.

עץ תפוח בחצר ביתה של משפחת גיאחשאן האמידה, אשר נכרת בידי צעיר מאוכזב וקנאי. משמאל הוא מצולם על רקע כרם מטופח יפה של עצי זית עתיקים, בני אלפי שנים, שהושמדו כמעט לגמרי בידי המחזירים.

שאפיק, אחיו הצעיר של מגיד, החתן המאושר, מצביע על פי' רות קנאתו הנוראה של המחזירי המאוכזבים. מימין הוא מצביע על

הנקמה הנוראה

ילדים מיוצר עתה בכמויות גדולות בישראל ואחרי שיטתיים חיסון הילדים במשך חודשי החורף, יועמד לרשות כל דורש במי חיר ממשלתי מאושר . . . **החברות** "חירות" של סולג'בובה עמדת לפני רכיב שת מפעלים נוספים, אחרי שרכשה את חברת אלטיד להשבות מים . . . **החברות** יתנו תוספת חובה למאבק ה-3% בדורשם 3% תוספת לשכר הכולל, תשלום הוצאות נופש ליד חופי הים או כי הרים, הגדלת פיצויים לרכיב . . . **ישראל** "דן" עתה מה לעשות בבנקים לתת בקלקלתם. רוב הבנקים נהנים ללקוח תיהם הוצאות בלתיחוקיות, בצורת משיכית יתיר מחשב נותיהם. בני אי המעשי כות יכנסו עתה את לקוחותיהם לניגודי שח הדוח"ת של הבנקים לבנק ישראל. אולם בגלל רפיון בשטחי ההלבשה והעלה לא יוכלו לקוחות רבים לעמוד בהתחייבות זו, והבנקים עיכבו את הדוח"ת שהם כדי שי לא יצטרכו לרווח שהיה כספים מעל למיכ"ס המותרת להם . . . **מבקר הקול** נוע בירושלים יישאלו בימים הקרובים מה דעתם על עישון סיגריות בקולנוע. לפי תשובת אלה תקבע העיריה אם יש מקום להוציא חוקי עירייה האוסר עישון בעת

נתן אלתרמן, שנוכח והתערב בסכסוך. ההוראה בוטלה חלקית. שטר צבאי הוציא מר ללסון, נלחה אליו בכל צעדיו, עד שעזב את המקום.

מכתב דרמטי "ל. נאסון אינו מש" מש חברה מתאימה לחילוי צה"ל, הסביר לכתבים משדד המרחב את החלטתו להצטרף את צעדי רפי אילון באילת. "אני חושב כך ואני נוהג לפי מה שאני חושב. החלטתי זאת על דעת עצמי."

בסוף השבוע הוחזר מכתב אישי על שולחנותיהם של הרמטכ"ל, רביאלוף משה דיון ושל חיים לסקוב, אלוף פיקוד הדרום. בי מכתבו סיפר רפאל אילן, נכה מלחמת ה-48 שיחרורו, על מעשיו השרירותיים של משדד המרחב, הוזהב להשליט באילת את רצונו, בצורה הגראית כאלו נלקחה מתוך כרטי המערכה הפרוע, בהם שולט השריף המקומי שלסון ללא-מיצרים.

משפט

חלף המכוננים

שורה של מקרים מוזרים וסעויות הביאה את שלום קהן לבית משפט השלום, באש-

(המשפט נעמד 10) באמצע הטקסט, גרמו לתגובות ועם של המתפללים הנוצרים.

"מה היו עושים היהודים אם נוצרים היו באים לתפילת יום כיפור לבית הכנסת ורמאים שהם מתאפקים לא לצחק? היו הורגים אתנו חיים" סער ראש כותת הצורפים הערביים ששמרו על הסדר באולם התפילה. את היהודים לא הרגו. בתום היסק הם יצאו מרושני עונג, מיהרו להמשיך את החג באחד הארים בתל-אביב, שהיו אותו לילה דחוסים בקהל מבקרים.

אילת

השריף החליט

עשרה חודשים אחרי שעזב אותה, פזר רפי נלסון באילת הוא ביקש למצוא פורד פרנסתו כנהג מונית. בעזרת מכוננת פורד משומשת, שקנה מחבלונותיו שחקן אחרי המסע לבורמה וחזרה דרך תל-אביב, אילת קיבלה את רפי הפנים שוחקת. ת שבה החתומים של העיר הדרומית זכרו לו עדיין את ידידותו הגמלה. את מסירותו לאילת הרחוקה שמלפניו מבצע סיג, את

אנו מקבלים
רהיטים ארוכיים
ורפוז מכוניות
בחדשי החורף נלקוי יבש מקוקו תינו ב- תל-אביב וסביבתה במחירים נוחים. אנחנו מציעה מפורטת להשיג בכל סניפינו או בבית החרושת - רמת-גן, טל. 72105

קשת
מוקה וצובעת

תחלופת הגיהמולד וקהל המתפללים והפקרנים בכנסיה כיפו מפקד הצופים אמר: "מה היה עולה בבית כנסת?"

הצגות קולנוע, אשר לפיצוח גרעינים בקולנוע, נוטה חזרת העיריה המספת בעניין זה להמליץ על הוצאת חוק איסור, גם מבלי להשלות את דעת קהל המבקרים כפי שנהגה במקרה הקודם.

חזכיר

הפתעות נוכפות

האופוזיציה החדשה בעיריית נתניה, המורכבת מסיעות חירות, הציונים הכלליים והדתיים בראשותו של מי שהיה ראש העיר עובד בן-עמי, קיבלה השבוע עיווד במאבקה נגד ראש העיר משה שקד, כשפירסם מבקר המדינה את מסקנותיו, בהן ההגות משק"ר הכספים העירוני, כפי שגילה העולם הוח (1055). חזר גם מבקר המדינה, אף כי בלי שון רכה ומשטשטש, על ההאשמות שפצרו לות כספיות אחדות של שקד, בעת היותו ממלא מקום. נגדו בהמשך את החוק . . . **גל ההתפתחויות** העובר עתה על צמרת הקצונה של משרת ישראל, ושפרטים מדויקים עליו התפרסמו בהעולם הזה (1051) הגיע השבוע לידי הכנסת. בה שובה לשאלות של חילוי אחדות העכ"ב והציונים הכלליים משה ארם ואני, זור ריי מלט, אשר שר המשטה בכור שיטרת כי ששה קצינים גבוהים יישאו על-ה-טרות ובי "עשה כל האפשר להשפיע על מדיניות ההתפתחויות להישאר" . . . **החברות** עקב נתגלתה השבוע בבית הכנסת שעל סף פון אק/א ישראל, בלואמה נמל חפזה כמו גילוי הישרות הקודמת, התאפשר גם הצלחה זו של משה מחזו חיפה הודות ל-חשיפתה של רשת ההברחה בחסות סירות המשטרה. תפישת המבריחים וסירותיהם על סיפון אק/א ישראל היא בתנאים להבטחת חם של קציני חיפה, שהתארכמה בהעולם הזה (1055): **בקרוב** תתגלית הפתעות נוספות.

מת גניבת 19 זוגות מכנסים מבתי מסחר בתל-אביב. השיטה, בה נקט הגנב המצליח, שלוכדות רשומית כבר 13 עצירות קודמות, היתה פשוטה מאד: קהן היה נכנס לתאי ההלבשה של בתי המסחר הגדולים, פשט את מכנסיו, לובש מתחתן את אלה שהלקוחות היו משאירים בתא אחרי המדידה, יוצא את החנות לאיטו. בבית, היה שלום קהן פושט את הווג החדש, מוכר אותו וחוזר לתא ההלבשה של בית מסחר אחר.

ההצלחה סיחררה את ראשו של קהן, בהיותו בסח בעצמו יתר על המידה, חזר באחד הימים לבית מסחר בגדים, בו ערך כבר כמה גניבות. בעת החזרתו שהשד בו משומימה, הפעיל את חושו הרלשי, הציץ מבדור לחרכי חדר ההלבשה, בשעה שהגנב הוריו נכנס לחוכו. המצאה שיאה מבדור לחרכים היכה בחלם את בעל החנות: שלום לבש שני זוגות מכנסים חדשים בזה אחר זה **מנחם בלזר**, בעל החנות התעלף. **מכנסים לזר**, כשהתאושש האיש מ-עלפוננו, היה כבר קהן חרוק מ-האקום. במשטרה זיהו השוטרים את הגנב על-פי תיאורו של בעל החנות. אולם הגידידת, שי חשדו לביתו של קהן וצרכה בו חיפוש, לא מצאה את המכנסים וגם לא את קהן עצמו. בערב, כשחזר קהן לביתו חיכו לו השכנים עם הישטרה הרעה: המשטרה עשתה לזר חיפוש.

קהן מיהר למשטרה. הוא הסגיר את עצמו לתורו, הודה בבצוע 19 גניבות שעל מדי ציתן כמעט לא ידעו השוטרים בעצמם. רק אז נתגלתה ל-המטה המר: בתפישתו בביתו לא גילתה המשטרה מאומה. לולא הודה בכל מרצונו, לא היתה כל הוכחה נגדו.

כל ישראל

ח סון לכי דורש

תרכיב סאלק לחיסון נגד שיתוק

התלהבותו להקמת עף החירות במקום, את בדיחותיו ותעלוליו העליונים. כולם כאחד כמעט, מראש המועצה ועד לאחרון עובדיה, רצו לנלסון להשתקע באילת למצוא בה סוף-סוף את ביתו הקבוע, אחרי שנות נדודים רבות בפלמ"ח, פציעה במלחמת ה-48 עצמאות, סירוס בעולם הגדול, עבודה חלור צית בסדום ובתמנע, והמסע הוועו בסואץ, בימים הראשונים הלך הכל למישרין. ה-מית הראשונה באילת "אחרי אלפים שנה" תפשה את מקומה בין כלי-הרכב האחרים. ונלסון חזר להיות אחת הדמויות הפופולאריות בשדה התעופה, שם חיכה לו-סעיו בכל שעה בה נחת מטוס ארץ-ע"ב.

מ.צ. צמור, אך לא כל תשבי העיר רצו בשובו של נלסון לאילת. זהו מאלה שלא רצו בכך היה משדד המרחב. קיין בי דרגת סגן-אלוף, שהחליט לבתח ביוזמתו מלהמריבתי על רפי נלסון, נהג המונית. האות להתקפה ניתן בעת מסיבת החנוכה שהתקמה בבית-אליהו בית החוד למען ה-חיל, אליו הוזמן נלסון אישית עם עתני-אימי אחרים. "אתה מתבקש לעזוב את ה-מקום", אמר נלסון שטר צבאי במדים שישל אליו במחצית המסיבה, "זהו פקד ה-ש של מפקד המחצית".

למחרת, אחרי שלא הגיב על החרימת ה-מסיבה על-ידי כל כתבי העתות באילת, משדד מפקד המחצית בהתקפה: קצין בדרג סגן ניגש לנלסון, שכיסה יחד עם כתבים אחרים את חג ההתחשבות של יס תה, פקד עליו לעזוב את המקום. "אני ממלא הור-אות" הצטדק הקצין.

שב הכנסו הכתבים, "אם לא תבוסל ההוראה, לא נכסה את החגיגה" הודיעו חלם מיד לזכור צה"ל שיהי ניכח במקום. זהו מעשה נורא, הגיב בתריפות המשורר

רפי נלסון משמש ככתב חלקי של ה-יולם הזה באילת ונושא תעודת-כתב מ-מיתלת ססעם לשכת העתונות המסתגלת.

חן יל שטפת...

כל אשה יכולה לשפר מראה פניה ואתן הפגמים על ידי טפול אינדיבידואלי לפי השיטות החדשות ביותר

קילוף עור (פילינג)

טפול הפלזמנה

טפול חשמלי בקמטים

יעוץ בטפולים פלסטיים

במכון ליפוי והרזייה

התירה וילנסקי

ת.א.ר. שינקין, 26 טל. 62417

הצבעות של האשם ביחידה, נציג עיראק הקבוצ באוים, בעד ההצעה היחידה בדיון על שאלת קפריסין, עוררה את חמת ה"תורכים" כאשר, יום אחרי ההצבעה, הגיע ראש ממשלת עיראק לשעבר, נורי אל-סעיד, לשדה-התעופה של אנקרה, הקביל ראש ממ"שלת תורכיה את פניו בהסתייגות בולטת.

אך הסתייגותו של עדנאן מנורס היתה כאין וכאפס לעומת יחסם של הצעונים ה"תורכיים" אל בת-הברית הערבית בברית בגדאד. כתבי, למשל, מאוזן סאג'ו, בוטאן:

"בשעה שתורכיה היתה זקקה לתמיכת ידידה באומות המאוחדות, מה עשתה עיראק? היא הצביעה נגד תורכיה, שכחה את התחייבותיה עליפי אמנת בגדאד, שכחה את קרבתה לתורכיה למען קיום יחסי אחוה עם אחיה הערבים. וכל זה מדוע? מפני שהר אלנו לקבל את מלכה בארצנו ולהעמיד לרשותו ארמן, משם שקיבלנו יותר מ-20 אלף אורחים מארצות ערב."

"נזכור נא את פלישת אחינו לבתי-המלון שלנו ביום שצבר, כולם רצו לבלות ודקא במלון הילטון המפואר. כשיצאו מהחדרים, נתגלתה תמונה מבהילה: וילונות ששימשו לציוח נעלים, מרבדים ששורפה, בתרישי מוש שנסתמו באבטיחים ובכל מיני אשפה."

כאשר, בתחילת השבוע, הודיעה בגדאד כי נציגה באו"ם פעל בכרשה זו בניגוד להוראותיה המפורשות של ממשלתו, ופיטרה את מתפקדת התרכה העמדה הרשית באנקרה, והידידות בין שתי הממשלות חזרה לקדמיה. אך בעתונים המשיכו להר פוע מאמרי רוגה: כולם ביטאו את זיל-זולם העמק של התורכים באחיהם הערבים."

מחרוזת

קצינים מושחתים

שיחת חיום במצרים היא על נושא שאינו מוצא כל מקום בעתונות או ברדיו קהיר. מזה כמה חודשים התברר והלכו השמועות על שחיתות אישית שהגיעה לימדים רציניים מאד בחי קציני ההגנה. עתה באה הממשלה ואישרה שמעות אלה, בעצרת כמה קצינים המעורבים בגנב בוגד והתעשרות אישית... נשק צרפתי, שיתן בשעתו עלידי הצרפתים לצבא הסורי, נתגלה עלידי הצרפתים בידי הלוחמים האלג'יריים. מסתבר כי אחרי שהסוריים קיבלו כמויות גדולות של נשק סובייטי, הם העבירו חלק רציני מן המלאי ה"צרפתי" למורדים בצפון אפריקה. בעיקר מס' רח להם רובים אוטומטיים ומקלעים... ועירת העמים האפראסיאית,

מתנדבים מרוקאים נלחמים בספרדים

ארוסי המוות מתים במדבר

שינה את דעתו: מחפשי נפט גילו סימנים ראשונים כי מתחת לחולות איפני רובצות כמויות גדולות של הנזול הזיקר. ספרד, עניה ומדלדלת, לא רצתה לחתר על עושר אפשרי זה.

צבא השיחור, ארגון בלתי-חוקי מאז עצמאות מרוקו, נכנס לפעולה. 1200 חיילים אשר אליהם הצטרפו 500-600 לוחמים מקומיים, הסתערו על שמונה מיבצרי הצבא הספרדי הפזורים לאורך הגבול ההררי. היו אלה מיבצרי ראדה, מסויידים בלבן, שי שימשו יותר כמרכזי המינהל מאשר כנקודות משיטת צבאיות.

פעילת-הבוק המפתיעה השיגה את מטרתה הראשונה. אחד אחרי השני נכבשו המיבצרים. רק במקרה אחד התנהל קרב ממש: יתר שבעת המיבצרים נעזבו עלידי ה"ספרדים" עליפי היראות המיפקדה בסידי איפני. העיירה בת 10 אלפי תושבים, הי משמשת בירה למובלעת, כדי למנוע פיוור מיותר של כוחותיו, הורה המפקד הספרדי על נסיגה כללית וריכוז סביב הביירה.

מסוסי הבוכנה המיושנים של חיל האוויר הספרדי נכנסו לפעולה. כשאנשי הצוות מש' לוכים פצצות במדע לללות ה"ת חות. הם גם הצניחו תגבורות של אנשי לגיון הורים הספרדי למיבצרים הנצורים. בעזרת תגבורת זו של "ארוסי המוות" התחמקו ה"יחידות הנצורות, כשמורדים מקומיים איר-בים להן לאורך הדרכים. מחיר הנסיגה היה יקר: 62 הרוגים ולמעלה מ-150 פצצות עים. אך לבסוף הגיעו השרידים לעיירה הלבנה שעל החוף האטלנטי. שם כבר היו מרוכזים 12 אלף חיילים, שהועדו מהאיים הקנריים. הצבא הספרדי החל מתמקם להגנה על סידי איפני.

משחתת מימי הקיזור

רבע, נדמה היה כי צבא השיחור — אשר מאז עצמאות מרוקו מדק את קיומו הבלתי-חוקי בעודו ללחום בספרדים ובצרפתים שבאלג'יריה — עזוי לגרום לי מלחמה של ממש. מבעד לחלונות הרחבים של ארמונו הבחין סי חאג' מוחמד בן עמרואני, מושל העיר אגאדיר מטעם המלך מוחמד החמישי, בשורת אניות-מלחמה המת קרבת לחוף המרוקאי.

הקונסול הצרפתי, שהיה נוכח איתה שעה בבית המושל, הודיע לו כי יחידות אלה אינן יחידות צרפתיות, וכי שום צי יידידותי לא הודיע על כוונתו לערוך תמרי רונים באזור זה.

שש הלילות האפורות הגיעו לגבול המים הטריטוריאליים של מרוקו. האניה הראשונה, משחתת גרמנית עתיקה, מלפני מלחמת העולם הראשונה, עברה את התחום הטריטוריאלי. אחריה התקדמה אניית-קרב, במקצת חדשה יותר. אל ראש תורנה עלה הדגל הזהוב-אדום של ספרד. היתה זו אלי מירנסה טרווררה, אניית-הדגל של הצי ה"ספרדי" תותחניה היו מכוננים לבתים הלבנים של אגאדיר, סיפונה היה מלא חיילים חמושים. כל שש האניות התקדמו בקו ישר אל הכניסה לנמל.

בחישוב מהיר ערכו המושל והקונסול את מאזן התוצאות האפשריות של הפעולה הספרדית: אילו החלו האניות בהפגזה, היו האורחים המרוקאים מתקוממים נגד 1500 הרוגים הספרדים של אגאדיר ועורכים בהם טבח, המסוסים הצרפתים של הבסיס האמריקני הגדול של אגאדיר היו מחויבים להמריא ולטבוע את האניות הספרדיות. בי תוקף הסכם, התלות ההדדית במסגרת ה"צמצמות" שבין צרפת ומרוקו: חיל התותחנים של הצבא המרוקאי, אשר כל קציניו הם עדיין צרפתים, היה פותח אף הוא באש על הפולשים.

במרחק 500 מטרים מן המזח, הפנתה

החורף הוא העונה היפה ביותר באיים הקנאריים, והאיים הקנאריים נחשבים לאחד המקומות היפים ביותר בעולם. על כן, מדי שנה, בבוא החורף, מתמלאים רחובותיה של לאס פאלמאס, בירת האיים, בתחירים עשירים מכל קצחי תבל. השנה ציפו המלונים לשוא לקוחותיהם.

במקום מחפשי התענוגות הגיעו ללאס פאלמאס לובשי מדים של הצבא הספרדי. כשדה התעופה הועמדו הבן 40 מסר-שמידטים והינמלים ישנים, שנרכשו מגרמניה בראשית מלחמת העולם השנייה. לאורך מזח פראנקו, בנמל, עסקו יחידות חצי ה"מלחמתי" הספרדי בהכנות האחרונות להפגזה. משחתות, פריגטות ושוליות-מקשים מיושנות העמיסו תחמשת מון וחיללים. שתי מיכליות שאבו מלאי של מים מתוקים.

הסיבה לכל המהומה היה מלבן של אומה מדברית: מבלעת איפני, נתח ועיר מדרום מארוקו, על החוף המערבי של אפריקה, מרחק 500 קילומטרים מהאיים הקנאריים. לפני 97 שנה העניק סולטן מרוקו סיד מוחמד את השטח לספרד, כחוף-מקלט ל"דיגי הקנאריים העלולים להיזרק שמה על ידי הים הסוער. עתה התכוננה ספרד להגן על המובלעות מפני הסתערות צבא השיחור המרוקאי.

פרנסיסקו פרנקו, רודן ספרד, היו המיבצרים נכנעים

כל הסיבות לקחת כי גרלו יהיה שונה מגורל שליטת הקודמים של מרוקו הצרפתית. בשעה שהצרפתים היו עסוקים בקרבות-דמים עם המורדים המרוקאיים, ה"עמיד פרנקו את עצמו כגיבור הערבים וידידם. דיבר על הצורך בעצמאות המגרב. נציגו של פרנקו, הגנרל האלין, מושלה הצבאי של מרוקו הספרדית, אף נקט בי פעולות ממשיות לעזרת המורדים. ב-1955 פתח את גבולו לפני ראשי הלוחמים נגד הצרפתים, סיפק להם מדריכים צבאיים ונשק להמשכת מלחמתם. בלידתו של צבא השיחור

פירות תוצאות: חייל צבא השיחור המרוקאי, רובה יד, סוקר את שרידי החרושים של מיבצרי ספרד, שנכבשו עלידי המרוקאים. משמאל: אחד מ-500 מורדים.

רוד חמרוקאי מלאת ספרד תפקיד של עוזר ראשי למילדת. ועתה הפנה צבא זה את רוביו ומקלעיו אל הספרדים עצמם. בעת הכרות העצמאות המרוקאית, הבטיח פרנקו בסוד כי יחזיר בעתיד הקרוב את השטחים הספרדיים בדרום מרוקו למלך מוחמד החמישי. אלא שהקאודילן הספרדי

הנערכת בקהיר בהשתתפות קומוניסטית מוגברת, קיבלה פה אחד החלטת גינוי נגד ישראל. המת אחת רשמית כ"סכנה לשלום... מפת המורדים באלג'יריה היו דיע לממשלות ערב האוהדות כי לא יוכל להמשיך במלחמה, אם לא יקבל תרומות כספיות רציניות.

דגל המוות. איש לגיון הדרים הספרד "ארוסי המוות" מחזיק את דגל יחידתו, עליו מצוירים גולגולות, ינסוף ועטוף על עצמות

השיירה את הרטומיה, התקדמה במקביל לחוף. חיילים צרפתיים ומרוקאיים, המשטרה המקומית ואלפי אורחים הגבירו את ההכנות להרוף את הפלישה. ממחסני הצבא יצאו שיירות שלמות של נשק ותחמושת לכיוון החוף.

בינתיים צלצלו הטלפונים בכל הכיכונים המושל ביקש לראות את הקונסול הספרדי אך הקונסול לא נמצא. לא בקפה, לא ב"דואר ולא אצל הספר. לבסוף, כאשר נמצא, התברר כי לא ידע מא מה על כל העניין.

האניות השלימו את הפלגתן לאורך החוף הסובבני כלב הים, וחזרו חזרה באות מסלול. הכל היו דרוכים לקראת יריה ה"תוחח הראשונה. אך האניות התרחקו, נעל מו באופק כלעומת שבאו. היתה זו הפגנת כוח מיושנת לא פחות מן המשחתת הקטנה.

המסוסים הטירו חלב

אחרי חקירות של השבועיים הראשונים, הפכה מלחמת איפני ל"דוקר תע מולתי. הספרדים התרכזו בעיקר על סיפוני גבורתם של חייליהם. הם סיפרו על סטיל-אטה, המיבצר הקטן שהוחק במשך 10 ימים עלידי 18 חיילים. המגינים ישנו בי שוחות שנחפרו בחפזון, היו רע-ים וצמאים מפקד היחידה, סגן אורטיו דה-זאראטה, נהרג מכדור של צלף. הפיקד עבר ידיו של סמל, שהכריז בפני אנשיו: "אני הוא סגן אורטיו דה-זאראטה החדש! נמשיך!" הם המ שיכו עד שהוצנחה אליהם יחידה של לגיון הורים, ובחסיפיה נסוגו לסידי איפני.

"האויב התנהג באכזריות", טענו הספרדים ואילו הם עצמם, לדבריהם, הקפידו על כל כללי הנימוס הצבאי. הכחות הספרדיים, הודיעה מדרד, נהגו במידת האנושיות. "בי אשתו של מורד ידוע שברח מכפרו. בהש" אירו אותה עם שלושה ילדים בני פחות משלוש שנים. כל פעם שמטוסינו טסו מעל לכפר, הם זכרו להצניח חלב מרוכז ואוכל לפעוטות."

צבא השיחור, לעומת זאת, יכול היה רק לשעז כי חייליו לוחמים לעצמאות וכי לא יפסיקו את מלחמתם, עד אשר יגורש הספרדי האחרון מן היבשת האפריקאית.

אולם מפקדי הצבא הבלתי-חוקי ידעו כי עצמם כי לא דבריהם יקבעו בעניין זה, וכי האיש המוסמך לעשות זאת הוא מלכה החוקי של מרוקו. בתום השבוע, העידו כל הסימנים כי הוא ינסה למצוא מוצא של שלום, מן הכבד אשר בו סיבכו אותו חיילי צבא השיחור.

מינהלה

רק המחיר שלה

כיתנו את קולותיהם למיקרופונים המשרי בחים של קול ישראל, פצחו בזמר קולני ומלא חיים. גלגלי מכונות ההקלטה סובבו במרץ, ולרגע היה נדמה כי יחד עם הקולות הרמים נמחתה והתנדפה גם השיגרתיות הרבוצת רוב ימות השנה על האולפנים. היה זה שידור בכורה של תיאטרון חדש, שהוק' לט על סרטי הקול של קול ישראל.

תחילת השידור היתה באסיפה טוערת, ש' התנהלה לפני למעלה מחצי שנה בקבוצת משמר דוד, קיבוץ צעיר השוכן בדרך ל' בירה. תוכנית צעירה, מספואיגניק, רפתן, תרבותניק ועובדת מטבח, הודיעו למזכירות כי הם חפצים לנסות עבודת-חזק חדשה בתולדות ההתיישבות העובדת: תיאטרון סי' טירי חדש, שיופיע בערבוביה, יכניס את סי' העבודה של משתתפיו בדמי הכרטיסים. ה' חיכוכים היו סוערים אך הנצחון היה לב' סוף של צידם. טופול, יוסלה, אורי, זוהר, מירה, נחמה, גליה ואברהם ברק, יצאו העירה, יצרו את בצל ירוק, תיאטרון להו' מור וסטירה.

בניגוד לכל תיאטרון אחר, הופיעו ב' הצגת הבכורה שלהם דחקא מעל גלי קול ישראל, הורינו לצוות, בדיחות וחיוניות ל' תוכניות הנדושות, מילאו הבטחה קודמת לחבריהם בקבוץ: "אתם" אמרו הם אז, "תשמעו אותנו ראשונים".

רק גובר המשק לא היה מרוצה: "הכל טוב ויפה" אמר, "אבל מה עם הכרטיסים?"

גלים קצרים

שוכ פטרושקה

שבתי פטרושקה, שחזר לאחרונה מ' סיבוב למדינת בן ארבעה חודשים בחוץ: לארץ, קיבלו לדיו את תפקידו הראשון: הרכבת תזמורת משנה, בת 22 מנגנים, התזמורת המיועדת להגביר את כוחה הוועים של תזמורת קול ישראל, תלמחה בשידורים קלים, ביניהם עידוים של שבתי פטרוש' קה... **מישרד משפחתו** שודר ב' שבוע האחרון מעל גלי קול ישראל: ב' ב' נית ליום האם, שנכתבה עלידי בנימין גלאי, השתתפה בתפקיד האם אשתו של ה' עורך, רחל גלאי, כששני ילדיה היו ב' שחקני המטאטל לשעבר, שלי סימן (11) ובלה חורגל (14)... **פעולת בהקלטה** מסיבת העתונאים שכנים השבוע ראש ה' ממשלה לרגל המשרד בקואליציה תוקנה מאוחר יותר. קול ישראל, שלא יכל לשדר את המסיבה המוקלטת, מיהר לשלוח כתב לכנס זכרון של הסדרות החורש בנהלל, הביא עוד באותו יום את דברי דוד בן גוריון באותו כינוס.

תדריך

המסדרים הבאים עלולים להיות מעניינים. סינויים אפשריים:

● **שורשה בסירה אחת** (יום ח', 9.30 בערב, קול ישראל) — משרד הבדור חזר עם יצחק שמעוני, אלון שמוקלר, יהודה האורח, פרנק פלג, דן אלמגור ו' הצחת הקבוצ: שלום רוזנפלד, דן בן-אמוץ, גבריאל צפרוני ואמנון אחי נעמי.

● **סיפורי של אסתר** (יום ו', 9.30 בערב, קול ישראל) — סיפור של רביעיית גולדן גייס, מסופר בסיוע תקליטי הלהקה, מתקליט מרקורי ועד הקלטת קול ישראל כאלום אהליש.

● **לילות ערב** (יום ו', 9.15 בערב, גלי צה"ל) — יהיה המחזה המוסיקאלי של השבוע, בבצוע לום בארדו ולוק.

● **אגדת (הזכוכית)** (יום ב', 9.30 בערב, קול ישראל) — תסכית מקורי כתוב ומבויים בידי המשרתת שולמית הראבן.

● **ניו יורק** (יום ג', 5.30 בערב, קול ישראל) — חנה מירון תגיש את תוכניתו האחרונה של מיכאל אוהד חמש ערים, סי' פורה של עיר המליונים, בלון ובקצב.

המאזין החזיר לא יפתח את מקלטו ב' תאריכים ובשעות הבאות, פ' יסבע בגלי שעמס.

● **יום ד', 7.30 בערב: חתולש ב' הסתדרות.** הדיוס מכינוס סולל בונח: חתקי אילת ואשקלון מספרים על חייהם: ביולטיין החדשות. הכל מס מוחשי שמשלם קול ישראל לקציבו השוטף.

● **יום ה', 8.30 בערב: האזרח רוצה לדעת.** מנהל משרד החינוך, בצורף אישי ציבור, ישנסו את גרונם במשך מחצית השעה כדי להסביר לך מדוע ולמה יש צורך בתודעה יהודית.

אחירה של עצמם עמדה בחלל החדר. וועדת התוכניות של קול ישראל התכנסה לשיבתה הודש-שבועית. לא היה מה לחדש: אותן התכניות ציפו לאותו שיבוץ בלוח. איש גם לא השלה את עצמו — מה שהיה, זה יהיה. אותו שממון ששודר ב' חודש האחרון נשיר אף בחודש הבא. המצב היה נהדר לכל עובד ועובד ב' קול ישראל. מאז 1950 לא העלה שירות השודר את תעריפי השכר לעובדי החוץ, המהירים למעשה את ח'ט השדרה הענייני של ההחלטות. אותו ח'ט שקיבל על תסכיתו 30 ל"י ב-1950, המשיך לקבל את אותו סכום גם כיום. שחקנית במה בעלת קלידר כחנה מרון המשיכה למשורן ציקים בני ספרה אחת, על השתתפות בשודר של עשרות דקות. הגדיר את המצב איש הנחלה זריו: "מי שכבר מוכן להשתתף בתוכניות שלנו — או שהוא עושה לנו טובה, ואז אנו רצים אחריו — או שאנו עושים לו טובה ואז הוא רק אחרינו..."

קול ישראל הפך יותר ויותר ממוסד שי' דור למוסד של גמילות חסדים לכל מיני אישים ואישונים, שחפצו לרומם את שמם בעזרת קרייני התוכניות הכושלות שערכו. **מאה וחמישים אחוז.** היה זה צבי זינדר, מנהלו כסוף-השיער של שירות ה' שידור, שזרק בחלל החדר את המלה הגר' אלת. הסביר הוא ברצינות: "אנו דנים עתה בשיפור התוכניות. ישנה הצעה רצינית ל' העלות את שכרם של עורכי התוכניות מבחון במאה וחמישים אחוז..."

התעוררות אחזה את אנשי התכנון. 75 ל"י הניו סכום העלות לצוד אף מחזאי חתיק. זינדר המשיך והבטיח: "גייסנו אנשים קובעים במשרד דרך הממשלה. אחת ה' דרישות שביאו עם הרחבת התקציב תהיה הורשה להיטיב את שכר-העובדים מבחון." השבוע, לאחר שהבטחת האוצר להגדלת תקציב קול ישראל ב-40 אחוז היתה כבר בכיסו (העולם חזה 1056), נמנע זינדר מ' לגעת בנושא השכר. כשנשאל עלידי אחד מאנשי התכנון אם יוגדל גם שכר כותבי התכניות והשחקנים, נענע בראשו: "כן. בעשרים אחוז..."

היה ברור: לאחר שנבה האוצר 2 ל"י נוספות על כל מקלט, לא היה אכפת לו במיוחד מה שומעים שלמה המס באותם המקלטים. המחיר שלה, האיכות נשארה.

מנגנון

נספח א'

אחת המלחמות הפרטיות שמנהל סדי קולק, מנהל משרד ראש הממשלה, היא המלחמה על סיפור קול ציון לגולה וגלי צה"ל לקול ישראל. טען הוא: "יש צורך חיוני באיחוד שלוש שירותי השודר תחת גג מנהלתי אחד." הגג: משרד ראש הממ' שלה, האחראי, למעשה, על קול ישראל בלבד. לצורך מלחמה זו לא סיקפק קולק להעזר בכל כלי נשק אפשרי, טען אפילו כי אי' חזר זה ימנע בזבזו כסול ומכופל בכספי המדינה. אולם גם הסוכנות וגם משרד ה' בטחון לא ששו להשמיט מתחת ידם מכ' שירי רימום כה אדירים כתחנות השידור. אך בעוד שאנשי הסוכנות היהודית לא טרחו אף להשיב לטיעוניו של סדי קולק, היו בפי אנשי משרד הבטחון תשובות מוגמקות. אחת מהן: שירותי השודר היש' ראללים אך נהנים מהקאדרים הזולים שגלי צה"ל מוציאים מדי שנה ל'שוק השודר. אחוז יוצאי גולה צה"ל העובדים בקול ישראל וקול ציון נגלה גדל והולך משנה לשנה.

השבוע, אחרי שטי קולק נחל נצחון חל' קי במלחמתו וסיפח את קול ציון לגולה למנהלת קול ישראל, חגגו אנשי גלי צה"ל חג כסול: ישנם מצייני מלחמת יום הכיפורים, דני גבון ופנחס הריזהב, סימנו את שירותם, עברו לקול ישראל, ואילו אנשי גלי צה"ל תוכניות רחל שמואלי חגגו את חתונתם תחת גג אחד: קול ישראל. הם יכלו להר' שות לעצמם לעסוק בחגים פרטיים. הכוח העומד מאחורי חוק יותר מזה של הסוכ' גות היהודית, סכנת הסיפוח אינה מוחשית.

תוכניות

ירוק ומצפצף

אולפני קול ישראל בקריה היו עדים ב' שבוע האחרון למחזה מור. שבעה צעירים לבושים בסלדרסים שתוקים ומכניסי חאקי

המעשנים קבעו:

היותר טובה בשיגריות פילטר

תשבץ העולם הזה 1057

			8	7	6	5		4	3	2	1	
13					12		11			10		9
		18				17			16		15	14
							21			20		19
		24							23			22
											25	26
			28		27							29
						31				30		32
		37		36			35				34	33
					39							38
		43			42		41					40
						46		45		44		47
							49					48

נהו: 13. טקסי: 15. בד: 17. רב' סנל על-פיירוב: 18. ברית ברלין: 19. רוא-טוקיו: 20. תאנים מיובשות: 21. נ'רול: 22. ארץ מרכז-אמרי: 23. קא'ת: 27. ידידי: 28. מרכז דתי: 29. בי' התנין: 29. אותה יש לאהוב: 31. בכל ארון: 32. צורה גיאוגרפית: 33. נמכר בדואר: 35. טאלק לל' ראש: 37. מפעל אופנה: 39. מח' צבאי: 42. הפטר לקרח: 44. חי: 45. תבואה: 47. המטבע שלנו.

מנה אחרונה: 38. תושב מלבורן או פידני: 39. מי שהיה עורך-ידן של הסוכנות: 40. מלת הכללה: 41. לו נועד הזירה-טרון: 43. כמו 18: 44. סמל דתי: 46. הכבד בחיות הג'ונגל: 48. תארה: 49. תושב תל-מונד, מהצר המערבי של הכביש.

מאונך: 2. בר-מינן: 3. מלכה פר' סית: 4. אצבע: 6. בראשו עומד יע' קב כהן: 7. מתאר את תורת הקבלה: 8. רבי-אלוף: 9. שם פרטי: 11. מדי-

פקידים!

תלמידים!

פטרונאים!

הרשמו עור חיום ב-אולפן גרי' לקורס הורחשטי (2 x בשבוע) ל

קצרנות

עברית ו/או אנגלית

בת"א: אצל ת. ברקמא. גורדון 5. בחיפה: בייס, במעלה, החלון 13. תצלחה מוכפחת!

הדרך לאושר

שירות להכנות תד 101502

מכתבים אחרים

התרבות, אחרי קונצרט: "אפשר לזוז או תד?" הנערת: "לא, תודה, אני לא מנסה."

★ ★ ★

היא הוא או היא?

זהו אחד המכתבים המשגשגים ביותר ש' קיבלתי, והאמינו לי שכבר עברו עברו עברו זה כמה פסכים על כל הראש. (1057/24) אני כותב את זה לא יודעת אם זה/או/אחר/אחת או רבים/ות. על כל פנים, הנה המכתב כלשונו: "מצאנו שהחיים משעממים בלי קצת אהבה (נחש באיזה גיל) ואהבה אי אפשר למצוא ברחוב בכתוב מספיק. לא נגלה לך אפילו את מינו, כי אין לזה כל חשיבות. אין אחרון מחפשים אביר על סוס לבן, כי לא לזאת נשואות עינינו (אוסו לא יזיק בכך לל לטובת הענין). האידיל שלנו אחר לגמרי — דמות של אדם ישר ותקין, היודע את שברצונו להשיג ומכן להלחם עליו... את תקוותנו האחרונות. אנו קרובים ליאוש" אני כבר מיואשת.

★ ★ ★

למען הרמת המירא

(1057/25) יש בדרך כלל, כך היא כיו, תבונה, הצלחה אצל המין החזק. יש לה גם כוראה יצירסקרנות (או אולי הרפתקנות?) מפותח מאד. לכן היא רוצה לנסות. היא בחורה גבוהה, תמירה, בעלת שיער חום ועינים חומות. כן, כמעט שכחתי, אומ' רים עליה רוצה נחמדה. וגם שהיא חברה מניח, בעלת חוש הומור מפותח ומחשן של בדיחות. כשהיא באה בחברה, למען הרמת המוראל, היא נוהגת לעשות נקיון יסודי במחסן, בהתאם לחברה בה היא נמצאת. היא בת 20, סימיה השנה את הסמינר למורות ועוסקת כעת בהוראה ובחינוך ילדי עולים. היתה רוצה להתכתב עם בחור כבן 26-23, שהיה משכיל, סטודנט או משהו דומה, גבוה, חברהמן, כמובן רצוי בעל חוש הומור, אם כי הדבר לא הכרחי. ושי יהיה דתי מסורתי, או לפחות ממשפחה דתית, אם כי לא איכפת לה כלל שיהיה מחברה סלוגנית. ולגברת יש סימפטיה לשחורים.

★ ★ ★

שחקנים בלבד

זה זמן רב (1057/26) משחקת לכי טוב ולקבל מכתב משחקן. לא שחקן כדור רגל חלילה או שחקן קלפים, אלא שחקן ממש — שחקן תיאטרון, כי התיאטרון הוא קרוב ללבה והיא נורא היתה רוצה להגיע אליו (לתיאטרון, לא לשחקן). על עצמה היא רק מספרת שהיא בת 21, מסכיבת פתחתה, וגובהה 1.62 מטר.

(1057/22) צדקתי, או לא צדקתי? מי רוצה?

נער דרוזי זה בן ה-19 (1057/23), כתב בלא פחות שגאות מאשר בן טובים בשי מינית: "אני תמיד קרתי השבועון העולם הזה אבל הפעם הזה רציתי לכתוב לך מכתב כי תפרסמי אותו בין מכתבים, מכתבים לרוב. אני דרוזי ואני בן 19 שנה, ואני כותב וקורא עברית וערבית היטב, ומדבר אנגלית. ומי שתהיה רוצה להתכתב אתי תהיה בת 18-17 שנה..."

★ ★ ★

בחור, נערה ששמה בודדה ליד היכל

נערת השבוע

נערה קטנה קומה, אך פרופורציונית להפליא, ישבה תחת מכונת יבוש במס' פרה פאריסאית מפוארת כשהיא נושכת את שפתיה. זו הפעם הראשונה שהבירה במקצת את שערך ומי החמץ צרבה את שורשי שערך. אחרי שכתבה מספר גלויות למכרים, והסתכלה בכל העיתונים המצויירים, החלו עיניה הכחורות משוטטות בחדר, נתקלו באשה הדורה ויפהפיה שישבה לצידה, ראשה במכונת היבוש ושתי מגיקוריסטיות עובדות עליה מכל צד.

"מנין אני מכירה אותה?" תמדה הנ' ערה. "אני זה צורב, לעזאזל!" האשה היפה היפנתה אליה את עיניה הנפלאות ואמרה בצרפתית בחיוך: "אני הנערה סובלת המסכנה. אינך יודעת שצריך לסייג בול כדי להיות יפה?" הנערה כמעט התעלפה. היתה זו לא אחרת מאשר השחקנית הגדולה מישל מורגאן הצרפתייה. הנערה, או ליתר דיוק, האשה הקטנה, היתה שושיק לבאי, שמאו הספיקה להכיר מרפמים עם כמעט כל אלילי הבמה והקולנוע הצרפתי. מספרת שושיק, שחזרה בימים אלה עם בעלה אריק לבאי לישראל, אחרי שלהקת שלושת המיתרים פקעה: "היו אלה תשעת החודשים היפים ביותר בחיי למדתי המון. קיבלתי רשות מיוחדת לבקר בחזרות בתיאטרון של ז'אן לואי בארז. הוא נפלא. ראיתי את אשתו, מדלן רנו, מכינה את מדיה סאן ד'ן (היא נראית לי רעה). פיספסתי עם ז'ראר פיליס (מקסים בחיים כמו על הבד), ראיתי את לסלי קארון מסריטה את 'ג'י' (נראית בחיים עוד יותר צעירה, יש לה פנים חלקים כמו — של תינוק). אמרגנית הלהקה רצתה לעשות כוכבת גם משושיק. היא שלחה אותה להצטלם אצל צלם ידוע. יצאה לה להבהיר במקצת את שערך ולהתלבש בהדור יומי. ואמנם אין זו אותה שושיק שחזרה. הכנסים הצרים והארוכים שהיו סימן ההיכר שלה נלבשים רק בבית. 'דבר ראשון שאני עושה, כאשר אני יוצאת לרחוב' אומרת שושיק, 'הוא לחשוף וגם כפופה'. היא טוענת כי נמאסו עליה חיי הבהמה הרועשים, והיא שקטה עתה הרבה יותר. היא מחכה שימצא לה תפקיד טוב באמרי, ובתנאים נוחים מדי ערב בהופעתו של אריק במועדון התיאטרון השר שאנסונים ומדקלם חרוזים לבנים, נוסח פאריס."

מד ובעל שכל, ומובן מאליו, שיהיה לו המון חוש הומור.

לא איכפת לה, דווקא, אם יהיה קצת שחציר, אבל שיהיה לו כעד מה להשווץ, אומרת היא. היא אוהבת מאוד לקרוא הרבה, לעסוק בספורט, ובכלל, ליהנות מן החיים.

זה בפרך

אתם תסלחו לי, אבל אני מקבלת מכתבים כאלה לעשרות. רציתי ששט להמחיש לכם מה אני צריכה לעבור: (1057/20) "ההגיון הישר אומר שמעל הנקבה לחפש עזר כנגדה, ובכן בקשתי ממך היא לעזור לי במשימה זו. כדי שתדעי עם מי יש לך עסק — 15 איכבים כבר הספקתי לראות. הייתי רוצה לחכות למכתביו של חתיך ש' מספר איכביו יעלה במעט על שלי, בעצם אין פירושם של מלים אלה שעליו לעזור היסטוריה המונית בצאתו לרחוב, אך ש' צורתו תהיה אנושית פחות או יותר, מבר נה כחנות, נכון רותי? עליו להיות טיפוס שהפנים הקורנות לא עולות אצלו בכסף, כלומר, טיפוס חברתי ועליו. אני רוצה ל' הרבות בפראות מיותרות אך עליך למצוא לי ויהי מה."

"לביקורת של אבא אמא? אל תדאגי, זה בסדר. מה אוסיף ומה אדבר, רק אסיים בזה שאני סומכת עליך ומקחשת שלא תאכזר. ובי, דעתי עליך? את מאה אחוז אבל עוקצנית, אוי."

★ ★ ★

רובצים בטכניון

(1057/21) רובצים, לדבריהם, מספר ש' גים בטכניון, אך אין להניח שזה עשה אותם הרבה יותר חכמים. אחרי הוא בן 21, שני — 24. הם מעוניינים מאד להת' כתב, להכיר ולהתכתב עם שתי תל'אביביות, רמתגניות או תיפאיות. מבקשים שלא תהינה מדי חברמניות. מכתב מזהיר, לא?

★ ★ ★

במה דהשווין

לפניכם תלמידת שביעית בת 16. זה, כש' לעצמה, אומר כמעט הכל, אולם לא אהיה עד כדי כך משחזרת, ואכן לה לדבר בעד עצמה, כדי שתראו גם אתם. או היא, ליידיעתכם, די גבוהה, שחורת שיער וחומת עין. היא רוצה (יותר מדי טוב כדי להיות אמיתית). להתכתב עם צעיר תל'אביבי, בן 20, לכל היותר, הוא חייב להיות גבוה, לא כמזער, שיהיה עליו, נח'

בוקר, כאשר אלוהים בא ורואה אותו בחוק, כשהוא נראה די עצוב וחוסה. "היהו, מלך דוד!" אומר אלוהים. "כתבת עוד איזה תהילים מאן שראיתי 'תד'?" "כתבתי אחד", אומר המלך דוד הוקן, "על איך שמדתי בפני פיתוי של אשה". "זה נשמע טוב", אומר אלוהים. "טוב, אז אני אשב לך בכסא הזה, ואני רוצה שתה תקרא לי אותו". "לא יכול", אומר המלך דוד הוקן. "אני קרעתי אותו כולו". או אלוהים והמלך דוד הוקן ישבו להם במרפסת הקדמית, סתם נשענים להם, ככה, בלי לדבר כלום, ובסוף מופיעה לה מיסס אוריה סוחבת לה את הגיגית שלה שוב למרפסת הקדמית שלה, ושופכת לה מים. היא בכלל לא שמה לב שאלוהים יושב שמה, ואז, כשהיו לה מספיק קמים בגיגית, שמה, ואז, כשהיו לה מספיק מים בגיגית, "הולכת לעשות כביסה, אחותי?" אומר אלוהים. "כן, אלוהים. יום שני זה יום הכביסה שלי", היא אומרת. ואז אלוהים מסתובב לו אל המלך דוד הוקן ואומר: "זוהי שכנה די יפה שיש לך שם. מה שמה?" "זוהי אשתו של אוריה", אומר המלך. "מה רוצה ליגיד שהיא האלמנה של אוריה?" אומר אלוהים. "המה של אוריה?" אומר המלך. "אלמנה", אומר אלוהים. "אוריה הוקן הסתכך לו עם אחד מהאיבים שלי, ואחרי שגמרו אותו החיור אותו בשק". "אהה", אומר המלך דוד הוקן, "אז היא אלמנה?" והוא קם ונכנס לו הביתה. "לאן יתה הולך עכשיו?" אומר אלוהים. "לקחת את הניר ועפרון שלי", אומר המלך דוד הוקן. "ני הולך לכתוב עוד פקד תהילים."

רואה אותה סוחבת לה גיגית גדולה למר' פסת הקדמית ומתחילה לשטוף מים לתוכה. "ת' הולכת לעשות כביסה היום, אחות אוריה?" שואל המלך דוד הוקן. "משהו כזה, הוד מלכותך", אומרת המיסס. "היום שבת", אומר המלך דוד הוקן. "לא אמרתי שני מכבסת בגדים היום, הוד מלכותך", אומרת מיסס אוריה. "זהו יום האמבטיה שלי", והבחורה הזאת מתחיל לה להתפשט באמצע המרפסת הקדמית, בדיוק מול המלך דוד הוקן. "למה 'ת' חוזרת לה את הביתה להיות ערומה, בחורה?" אומר המלך דוד הוקן. "אין לך טיפת שכל, ואם יבוא מישהו לר' חוב ויראה אותך?" "ואם כן?" אומרת מיסס אוריה. "הם לא יראו שום דבר חוץ מבחורה זקנה ומכוער רת כמניני", וממשיכה להוריד את הבגדים. המלך דוד הוקן ראה איך שהיא מסירה את התפר האחרון ונכנסת לתוך הגיגית. "בחורה!" אומר המלך דוד הוקן. "אין לך שום בושה? למה 'ת' לא נכנסת לך בח' זרה לבית שלך? עומדת לה שם ערומה ככה! מישהו יבוא לרחוב ויראה אותך". אז מיסס אוריה אומרת, ככה, כמו ת' נוקט: "אולי אתה צודק, הוד מלכותך, ריני נורא מתביישת לי, אבל 'ני לא יכולה לסבוב ככה את הגיגית חזרה לבית לבדי. אם הוד מלכותך יעזור לי לכניס 'תה, 'ני יכנס חזרה לבית". ובכן, כאן נמצא לו המלך דוד הוקן שר' מר לו על הממלכה שלא תהיה שערוריה בגלל הבחורה הזאת, העושה לה אמבטיה במרפסת הקדמית, או כמובן שלא היתה לו ברייה רק לצאת ולעזור לה ל'חזיר את הגיגית חזרה הביתה. אז הוא קם ועובר את הרחוב כדי לעזור לה לכניס את הגיגית חזרה לבית, וזו הפעם האחרונה שמישהו רואה את המלך דוד הוקן. עד יום שני ב'

כך פותה דויד המלך

לכושים, כידוע, ישנה גירסה מעובדת ומתוקנת לסיפורי תנ"ך. אחד הסיפורים המשעשעים ביותר, הוא כיצד פותה המלך דוד עליידי בת'שבע, שאני רוצה להביא בפניכם. חבל רק שאינני יכולה לחיתו במקור, באנגלית המסורסת האופיינית לכוש' הדורס. המלך דוד הוקן היה מלך אדיר. צבאותיו נלחמו תמיד באיזה מקום בשביל אלוהים, והוא היה סופר ושומר את הנשים בבית. ובכן, יום אחד ישב דוד הוקן במרפסת הקדמית שלו, סתם יושב לו מעטן סיגר ומעכל את ארוחת הערב שלו. אז פתאים הגיע רן, שהתכוף עד לאדמה ואמר: "הוד מלכותך, המלך דוד, האויבים של אלוהים מוכים". "מי אומר שהאויבים של אלוהים הם מר כים, הרי?" אומר דוד. "הגנרל אימר שהם מוכים", עונה הרי. "אנלי מאמין לו", אומר המלך דוד הוקן. "האויבים האלה הם חבורה של שק' ריגים איומים, ואני חושב שהם נותנים ל' גנרל לחשוב שהם מוכים, רק כדי ש' הבחורים שלנו לא יתפרצו ויכו אותם באמת. אז אתה פשוט תרכב לך חזרה ותאמר ל' בחורים להסתער על האויבים עד שיצטקו והעגל יקרו". ובכן, דוד היה מלך, ומלך אדיר. אבל דוד היה גבר, כמו כל גבר אחר, וכאשר אתה רואה גבר, נמצאת איוושהי אשה כסביבה. ובכן, בדיוק ממש, בצד השני של הרחוב היה ביתה של אשה אחת בשם מיסס אוריה. מיסס אוריה היתה אחת מהנשים הנשואות שהן יפות ולאכפת להן מי שיועד את זה. היא כדיוק הטיפוס של אשה המחכה שבעלה יעזוב תיבית, כדי לתחיל להשתולל. בעלה היה בצבא, אלוהים! לוחם ב' אויבים, והוא השאיר אותה בבית, כדי להשי' גיח על התרגולות. אבל בחורה זו לא משי' גיחה בתרגולות. המוח שלה עסוק בגברים.

כדורגל

מי יכול לנחש?

על משחק הליגה בין מכבי ל-הפועל תל-אביב, אשר הסתיים בתוצאת תיקו 0:0 ועל המאמר רעות האחרונים בענף הכדורגל, כותב שייק גלזר:

שגוען חדש נכנס בזמן האחרון ל-אופי הכדורגל במדינתנו. שמו טוטו. אני מבין שיש התייחסות חזקה כפי מפעילים של גינתו תוצאת משחקי הכדורגל, כי כל אחד מעוניין להרוויח אלף לירות בלי עבודה.

גם אני. אבל האמת היא שפה בארץ קשה לנחש מה יהיו תוצאות איזה משחק שלא יהיה. רק מי שלא מבין בכדורגל יכול לנחש נכון. היום התוצאות במשחקים הן כאלה, שכל יום יש הפתעות וההפתעות הגדולה ביותר היא כשאין הפתעה. לזה יש רק הסבר אחד מן השניים: או שבשנה האחרונה למדו בארץ לשחק כדורגל, או שאלה שידעו לשחק, שכחו איך.

חבל שלי בתור כדורגלן אסור להשתתף בניחוי הסוטו. וזאת דוקא שטות גדולה להטיל איסור על הכדורגלנים לנחש. מה איכפת להם אם ירוויחו עוד 25 גרוש? כי שבת האחרונה ניסיתי לנחש לעצמי והצאתי לנחש רק 8 מתוך 12 המשחקים. בשבת הבאה אני כבר אשלח פתרון על שם אשתי.

נדהמנו על גל כדור. מי, למשל, היה יכול, נחש שתוצאת המשחק האחרון בשבת בין מכבי להפועל תל-אביב תהיה 0:0 המשחק בינינו, שנערך לפני כמה שבועות על גביע תל-אביב, לא נגמר. והגביע נפגש עם גביע שפירא בארון. עכשיו ראו במשחקים בין מכבי והפועל מושכים קהל, אז החליטו שאולי יעשו עוד שלושה מש' גשים, אחד בירושלים, אחד בחיפה ואחד בתל-אביב. מי שינצח ביותר משחקים יזכה בגביע.

מבחינת ההתעניינות במשחק, משחק ליגה מושך יותר ממשחק גביע. השנה המתח הא-בכלל הכי גדול. כי השנה, בפעם הראשונה מזה שנים רבות, ירדו שתי הקבוצות האחרונות שבטבלת הליגה הלאומית באופן אוטומטי לליגה א' בלי מבחנים ובלי בטי. וזאת לדעתי הסיבה הכי צודקת, בקיצור, התחלנו לדבר על המשחק בשבת. לפני המשחק היתה קבוצתי, מכבי תל-אביב, בראש הטבלה ואילו הפועל, האלופה לי שבער, היתה בדיוק בסוף. התחלנו לשחק במרץ. אמנם המשחקים הראשונים עוד לא קובעים אבל הפועל החליט לתת את הכל בשביל לא להישאר, משה. צלחנו על כל כדור וכדור.

בדיוק אחרי 10 דקות נפצע המגן שלנו אידיק פוסטלילסקי. אין לנו מול אתי. כי נראה שיש לו אלרגיה לשחקנים נגד ה-פועל. הוא מתרשם יותר מדי ופחד שפצע, ודוקא מפני כך הוא נפצע. כך קרה במשחק הקודם נגד הפועל וכך קרה גם השבת. מה אתם יודעים? עשו לו אולי תשעה תש' רים בפנים ובראש. אבל הרבה לא הורישו שהוא היה חסר, הוא פשוט ירד ונעלם פתאום מהמגרש. המשכנו לשחק עד הסוף עם 10 שחקנים.

למה פיספסתם? כל קבוצה לחמה לזכות לפתות בוקודה. בעצם היו כמה פנדלים לטובתנו. אבל השופט פריד פנדל לתת אותם. הוא למד מהשופט ורנר שנגד ח דורוב אסור לתת פנדלים. הוא עוד יכול להיעלם ולרדת מהמגרש והקהל ידרוש את הכסף וזה לא כל כך נעים לשופט.

אבל חודרוב היה הפעם די טוב, חוץ מכמה יציאות. פעם עליתי עם הכדור, ר שלושה עלו עלי. חודרוב יצא מהשער עד רחבת ה-16 ונחתי בעיטה שבערה ליד הקורה. אחר כך קראתי בעת נים שכתבו שפיספסתי הזדמנות. כל דבר אצלם זה מיסופס.

נראה מה הם יגידו כשהיו המשחקים נגד ח'ס. שחקני ח'ס הם בערך כמו ה-אנגלים. ואם אתם רוצים לדעת על האנגלים שאלו אותי, אני שיחקתי נגד וראיתי אותם כמה פעמים. יש להם כושר מצוין וצריך לחשוב הרבה לפני שמעמידים את ההרכב. ראיתי כבר כדורגלנים שמה היו מצוינים ובחוק לארץ, נגד האנגלים הם

היו לפסה מכל ביקורת. יש לבחור בעיקר שחקנים בעלי גוף מוצק. לדעתי לא כדאי להכניס להרכב שחקנים שאין להם עדיין את היכולת הגופנית לעמוד נגד האנגלים. לנו אין מה להפסיד. אם נלחם כמו נגד רוסיה ויוגוסלביה, יתכן שיהיו הפתעות, לכן אל תודרנו למלא את הסוטו. אנתנו מת' אמנים במלוא המרץ, שלוש פעמים בשבוע. אבל לאימונים אלה אין ערך כל זמן שהחברה עובדים קשה, לא אוכלים בזמן ולא נחים מספיק. עכשיו לא שמים לזה לב, אבל אחר-כך תראו איזה טענות יהיו לי כולם: מדוע פיספסתם?

במסלול

התקפת נגד

התמרמרות גדולה שוררת בקרב קבוצת הכדורגל של מכבי חיפה. אנשי קבוצה וא הדירה משוכנעים כי העונש של סילת עליהם ההתאחדות לכדורגל בהוצאה מש' חודשיים את שני שחקני המפתח של קבוצה הלד ומנצ'ל, בגלל התפרעות ב' העבודה.

סרטים

תחליף לפני וגות אגרוף

משחק הפיומה (ארומונידו, תל-אביב; ארצות-הברית) הא משחק משעשע, בעזרתו היו יוסף אלמוגי והגס מולר יכו-לים לחסל את שביית אתה מבלי להודק להתערבות של ביגיי. כל מה שהיה עליהם לעשות הוא להילחם בשיטות החדשות, אותן מציג הסרט, שהוא העתק מדויק של המחזה המוסיקלי אשר הוצג בשעתו גם בארץ על-ידי תיאטרן דוריהם.

הגס מולר היה צריך לשכור מספק צבר דה צעיר. אין צורך שיהיה יפה באופן מיוחד או שידע לשחק. מעלות אלה אין גם לביון רייט, הממלא את התפקיד ה-ראשי בסרט. לעומת זאת היה מולר צריך לעמוד כיושב-ראש ועדת התלונות של פועלי אתה, צעירה בלונדית מושכת, מסוגה של דריס דיי, שתדע ושייר ושענינו הפר-עלים יהיו יקרים לה יותר מאהבתה למפקח העבודה.

דוריס דיי וג'ון רייט ב"משחק הפיומה" מולר ואלמוגי יכילו ללמוד

מה שהיה על אלמוגי לבצע במקום לשכור פלוגות אגרוף ולהעמיד משמרות בפתיח התנויות, הוא לארגן סיקינקים המוגנים ו-חגיגים לפועלי המפעל ולתבל את נאומיו הצעקניים בפני אספות הפועלים בכמה קטעי רבינו. רצוי עם מה שיותר רקדניות חשופות רגליים.

אילו היו עושים זאת, היתה שביית אתה מסתיימת בקל. הראיה — שביית דומה במפעל פיומות אמריקאי מתחלל בדרך זו. פיומות קופתיות. כמעט כן בכל מחזה מוסיקלי אמריקאי. רמת העלילה של משחק הפיומה מתאימה לתלמידי ביצהספר לילדים מפגרים. הדבקת היתרה במחזה המקורי מנעה מיצרני הסרט את היכולת להפכו ליצירת בידור קולנועית טובה. מלבד בכמה סצנות בודדות טובות, כמו באלט הסיקוק או רק ד מחבוא הרגנוד לא ניצלו היצרנים את האפשרויות הסגניות והאמנר-יתות הגלומות בהסרת מחזה מוסיקלי. אולם למרות דלות הביצוע ואיוליות ה-עלילה, נשארה גם בסרט אותה סגולה ש-הסכה בשעתו את המחזה למחזה קופה. פמוניו הערבים שפכו לשלאגרי, ביצוד אלה שבביצועה המצויין של דוריס דיי, מבטיחים גם לסרט קופה טובה במשך שבד-עות רבים.

בזרוע נזיה

בסחור התשוקות (תל-אביב; חיפה) חי-אביב; ארצות-הברית) כשהיה גיוני שש ויל-קסן. למדו אבי כי כד לתשחק בסך

יש לעזר. גיוני נטל בידו את רצא לחצר לחסור. מדי פעם היה מפסיק את החסירה ומתבונן בכיסיו לראות אם התמלאו כסף. כך עבד שעות רבות ובכל פעם מצא את כיסיו ריקים. לבסוף החל לרדת גשם. גיוני הרים את כובעו שהתמלא מים וחבשו על ראשו. וזה היה גם שכרו על עבודתו — מלוא הכובע גשם.

גיוני פופ גדל והיה לגבר. כרכ-סוראי במלחמת קוריאה, שהסתתר שבועיים במערה וגם כשנפל בידו שוביו לא גילה להם דבר, הפך גיוני לגיבור של ארצות-הברית. כש-גבו מלא צלקות חזר לחיים אורחיים, נשא אשה וניסה לבנות לעצמו בית. שכרו היה הפעם — מלוא הורע סמים משכרים. מלוא הכובע גשם. שמיצוי הסרט בישראל הדביקו לו משום מה את השם הספשי בסחור התשוקות, הא סרט על אדם שאלץ ל-רים. ליתר דיוק, סרט על אדם שאולץ ל-התמכר לסם המשכר. הוא מזכיר במידה רבה את סרטו של אוטו פרמינגר, האיש בעל זרוע הזהב, הון באוזה בעיה ושהוצג לפני חדשים אחרים בארץ.

סרד זיממן, שיצר את מלוא הכובע גשם, השכיל ליצור סרט כזה ומזועזע, ללא תפי-ניות מלודרמטיות כפי שהיו אצל פרמינגר. עזרו לו בכיוצ משימה קשה זו תהרס מצויין, צחת שחקנים מצוין וצילום אמנותי בשחור-לבן הנותן את הטון לאוירת הסרט. רקי ההרואין.

המשבר מגיע כאשר כנוסית מוכר ה-סמים, הנרדפת על-ידי המשטרה, תובעת מגיוני את חובו מהר, ואילו אבי האחים (ללוי ולן), שהזניח במשך שנים, בא ל-בקש מהם את חסכוניהם מאידך. אשתו של גיוני, אוה כרי (חיפי חכרד) סייט. היחידת בבעיה כי התאהב באחיה, מנסה למצוא חליפת בורזעות אחיה, כש-גיוני מגלה לה את סודו. האב הנדהם מתפרץ בחמת זעם כלפי בנו האהוב, מסמל את יחס התבדה אל חולי החיים. הפתרון למשך היא פשוט — אשתו של גיוני מסגירה אותו לידי משטרת הסמים, כדי שירפאוהו מתאדתו חסרת-המעצורים.

הבעל מטורף

יודיד (אסתר, תל-אביב; ארצות-הברית) הוא סרט מתח גוש מעשי פשע מטורפים והפתעות בלתי-צפויות. דוריס דיי, הנשואה לפסנתרן מטורף (לואי ד'רדן), מלה כי זה רצח את בעלה הקודם וביים את התאב-דותו כדי לזכות בה. מאחר שאין בידו ה-חוק כל עדות לפשע זה, חוץ מעדות שמינה של דוריס דיי, אשר אינה מתקבלת כיון שאין אשה יכולה להעיד נגד בעלה, עומד החוק באולטימ-דום נוכח רצון הנקמה של ה-בעל.

אחרי כמה מיוזי מכינויות מטורפים ר-סציות מתח אחרות מתחוללת ההפתעה העיקרית. הבעל מצליח לחדור למטוס בו עובדת אשתו שברחה ממנו, כדילת, הורג את הטיס, פוצע את טיסה-המשנה, ונהרג במטוס. הגה המטוס נמסר לידיה של ה-דילת, החיבת להנחית 60 נוסעים בשלום על הקרקע.

הפרטים הבלתי-הגיוניים שבעלילה אינם מתבברים על המתח שבה, הנשמר עד לסר האחרון של הצלולריה.

חדריך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ, אשר העולם הזה סמלין לראותם:

● **צייד המכשפות** (מקסיס, תל-אביב) — מיליו דמוני, תגלית חבד ה-צרפתי החדשה, מצליחה לבלבל את האושים ואת הגמוני מסאצוססס, בסרט המסיף ל-סובלנות. איב מונט, סימון סיניורה.

● **מלך בני-יוזק** (צפון, תל-אביב, ציון, ירושלים) — צאצאלי צאצאלין נלחם בארצות-הברית ובציד המכשפות.

● **איזבלה** (ארומו, חיפה) — בסטי בליר נופלת קרבן למתלה אכזרית ב-עירה ססרית. בסרט אנשי מועזע.

● **אדם בקר** (גליאור, חיפה) — כתת חיליגלים בקוריאה בודכה למסרה ללא תכלית, בסרט אשיתי על מחפשות ללא תכלית אלדו ריי. רוברט ריאן.

פסוקי השבוע

● **ראש ממשלת ישראל, דוד בן-גוריון**, בתשובה להצעה לדון בנכח בענין השליחות לגרמניה: "אין זו אמת שהיה לישראל איז זיקה הרדית הקשורה עם גושק שימוש, נאטורשמאטורפאטו... ואם היה מדובר בכחצו, זה לא היה קשור מלכתחילה או לאחר מעשה בשום קשרים עם נאטורשמאטורפאטו, גושק-שימוש."

● **שר הפנים ישראל בריהודה**, בעת הדיון בכנסת על הארכת תוקף תקנות התריהציה: "חבר כנסת שעולה על חממה לדבר על ענין מסוים, מחויב לקרוא כל אשר שיך לאותו ענין או לא לעל ת על חממה בכלל. אבל אין הוא יכול להתפאר בזה שאינו יודע על מה מדברים."

● **המשורר אברהם שלונסקי**, בישוב בכסית ובראותו שלישית עלמות בתוך סדרים הדוקים המבליטים את חזיון, צועדת על המדרכה: "הרי חדרות - ועיקר תחילה."

● **עשהאל, מבקר הדריו בעתון "הארץ"**: "אדיש היא שפה שבה היהודים צוחקים על עצמם. בעד שעברית היא שפה שבה היהודים מצריצים את עצמם."

● **ישעיה אברך, יושב-ראש המרכז לתרבות של הסתדרות העובדים**, בשמעו כי להקת ענגל הפליגה מאירופה בדרכה לאמריקה: "מצוין, מעלה יש גם לישראל קליע עינבאליסטי ביניבשתי."

● **חבר המועצה המקומית באילת**, בעת דיון על שירות תנובה בעיר: "אהיה מאושר ביום בו יטלו מתנובה את הכית הבלעדית לרמות את תיש י אילת."

הטובים הנאשמים בפריצות... בעיצומו של המשבר הממשלתי בארץ והמשבר בי יחסים הבינלאומיים, הכיחה קבוצת אשים בתל-אביב, כי דאנות השעה לא ימ עו מהז את הדאיות לעתיד. במסיבה שכנסה השבוע מטעם המועדון הישראלי ליחסים בינלאומיים, דנו חברי המועדון במשך שעות ארוכות ובידור ראש על הבעיות המספיות הכרויות בשניגור ירחים מלאכותיים. המרצה בי איתה מסיבה. עולה חדש מפלניה פריז פספור מוסקט, הזהיר את הנוכחים כי אסור למדינת ישראל להתעלם מענין זה העשוי להכריע את גורל העולם... במלאות עשר שנים למיתו של מפקד ה הגנה יהושע גלוברמן, כתבו שנים מי חבריו לפיקוד מאמרי הספר ליכר. בבטאון הקיבוץ המאחד הופיעו שתי רשימות זכר רן, אחת מפרי עטו של יוספלה מוכני קרן, מפקד חסית הראל לשעבר, והשני מאת רב-אלוף יעקב דורי. באותה ה דמנות גילה דורי ביצד נפל גלוברמן: "הוא יצא בשליחות לירושלים, מטעם הפיקוד ה עליון של ההגנה. הירל עליו לבדוק ולבחון מה יעשה בירושלים ומה יעשה לירושלים בעת ההיא. מן ההבדל היה לדעת בדיוק מה נעשה שם ויהשע יטלח לברר, להביא דווח ולהציע את הצעותיו. הוא נפל בחירו מירושלים, והערתו והדברים שהיה צריך להביא, נסחו יחד איתו."

★ ★ ★

בעיר זמר

תקנית לא נעמה אירעה השבוע לומד החקין צדוק סביר. צדוק, הרגיש מאוד לשקט ודממה בעת שירתו, היפיע במסיבה בבית-האזרח ברמת-גן. בזמן שירתו המשיכו המלצרים להסת בב בין השולחנות ולהגיש לאורחים. סביר לא סלח להם על זאת. בתום שירתו הוא ניגש למזנון, נטל בידו זלחת מאכלים שהיו מונחות על השולחן, וניפץ אותן אל הארץ. בעל המזנון תבע אותו לדון בשל כך... הקריה אחת אירעה לשולחנות חברי להקת אילון, חיים פולני, ברוך נדב ומרדכי ירון. נעז שהו סיעו באחד הקיבוצים, הת גדה מזכירות ה משק לכך שחברי להקת ישרו בתכנית את הסומון של הפרלמנט בארץ זול. טענת המשק: "יש בכך עלבון שלא לצורך לכשיים באפריקה"... יותר מאושר היה אמן אחר, לאקי גידגילוניס. העיר הנוצרי, לילד חופה, שהתחשם בשירתו ובניית ה גיטארה שלו בקפה אריאנה ביפו, יצא למסע בתוכנית, שם התחרו אותו העתונים בת אר מלך הרוקנרול של תורכיה... מבקר הקולנוע של עתון הארץ יוסף שריק מצא לו השבוע פנאי לכתוב מכתב למערכת שבועון טיים בארצות הברית בי הציע להם לבחר במלך יוסיין כיוש השנה... מבקר אחר של אות עתון, מבקר הדריו ההתחם בשם פ. עשהאל ושידע דבר מי שכתבים כי הוא מירד ש'ן, כתב את שבע ביקורת קטלנית על קריאתה של ש קיית התיאטרון הקאמרי בתיח לצצמ, שקראה את שירי המשורר ה. ליון ברדיו. כתב המבקר: "בשמעי כיצד קוראת היא ברצונות מרה וברוש עמוק. שאלתי את עצמי: האין אוניה שמעית מה שיה מדבר? ואם שמעות הן הרי שהיא תקרא ביעינות זו אפילו את הצד האחרון של איגרת מפעל הפיס: "המבקר לא התקס בואת כתב את חדש המייעד להקראתה של בתיח לנצט, והמסתים במילים: "נכרת לנצט, השיר כבר מוכן. בואי לישון."

רות? וזה לתשובה מפי איכילוב: "לא, בכל הרצינות, גם של גברים"... נמוק אחר שהיה בפי איכילוב לחידוש תעודות ההות: "התעודה היא לא יפה, היא מלאה חתימות מימי דב יוסף"... אנב, דברי הכנסת, כהם נרשמו הפרוטוקולים של הנאמים

יום אחרי הגירושין. צילום ראשון של וואדים ואשתו החדשה, אחרי לידת בתם הבכורה. יום לפני הלידה התגרש וואדים מאשתו הראשונה, הצרפתייה בריגיס בצרנו.

בעניני השליחות לגרמניה שגרמה למשבר הקואליציוני, צוננו וחקלם נחקקו עז שמות הנואמים. רק ח"כ תורת ירחן באדר וזה לכבוד מיוחד. בפרוטוקול נר שמו דבריו בצורה זו: "יחזנו באדר תישית החירות — — —". למסקה גל יתלב, בעקב המשבר, הגיע ברל לוקר, חבר מפא"י, ומי שהיה יושב-ראש הלהת הסוכי נות. אמר לוקר באסיפה מטעם מפא"י ה שבע: "אנו בארץ למדנו כבר איך לכבוש מדינה ואין להגן על גבולותיה. לעומת זאת טרם למדנו איך לנהל מדינה."

★ ★ ★

זכריות העבר

בין חברי ועדת הכלכלה של הכנסת ש ידו בימים האחרונים לאילת, כדי לעמוד על צרכי פיתוח המקום, היה גם ח"כ מרים הערבי יוסף כמים. בהדומות זו גילה כמים כי הא היה תושב אילת, או אום ראשארש, לפני כ-15 שנה. כמים היה סקוד צעיר במחלקת ביקורת הגבול של ממשלת המנדט. אחרי שנהג בחומרה יותר בבדיקת נירות של אדם בעל השפעה, התלונן עליו האיש וכמים נשלח לגלגל — להלת ביר קורת הגבול באום ראשארש. בביקור ה שבע באילת זיהה כמים את המבנה בו לן ועבד כחלק מחצר פלונת הקיבוץ המאוחד השונה באילת... בשעה שצובר המור רים נכרע למשמע גל העבריינות העובר על תלמידיו בתי הפיר התיכונים בשנה האחרונה. תחילתו שנים מהם אז מקצע והתיצבו להגנת העבריינים הצעירים. עירכי הדין זאב ברעם ומושה נחשון, שני הם מגרם לשעבר, קיבלו על עצמם את הגנתם של ישראל נידרמן וגיימני יונס בני

צחוק בצד

למרות המשבר הממשלתי, שהסביע את חותמו על דיוני הכנסת בשבוע האחרון, הצטיינו דברי המפלגות השונות בחוש הור מור בלתי-רגיל, שנתבטא בא מיהם על נושאים שונים ובקריא תיבנים. כאשר שיפץ ח"כ מקי שמואל מיקונים את נאמו של ח"כ חיר מנחם בגין, על ההצעה להציע איאמון לממשלה. בקריאה: "הסגנון שלך כמו של פוסטל!" השיב לו בגין מניה וביה: "אני מצדיף את הסגנון של סוסטל על הסגנון של חרושצ'וב!"... דוריש חריף לא פחות אך ארוך יותר התנהל בין ח"כ מה"ס ח"ן רובין לח"כ הצ"כ ישראל רוקח, בעת הדיון על הא רכת תוקף תקנות התריהציה. בנאמו השמיץ רובין את הפסיקה: "מהי תו לא רק חבר כנסת אלא גם חבר באחת הממשלות הקואליציוניות, בודאי ידועה לרוקח העובדה שקיימת אחריות קולקטיבית". שיטעה רוקח: "בזמננו היתה..." רובין הפסיק את נאר מי ופה לרוקח: "אדון רוקח, אם אתה רוצה להציע את עצמך למפא"י כש"י יותר נאמי, יותר אחראי, ויותר שומר על אחריות קולקטיבית, אינך זקק למדיום של הנאום שלי, אתה יכול לעשות זאת באופן ישיר"... אחת הבעיות שהעסיקה יותר השבוע את ח"כ הצ"כ עזרא איכילוב היתה בעית התמונות הישנות המפיעות

עסקים

קרקע התיאטרון

המרצע יצא מן השק, בעת חנוכת מועד התיאטרון. הקמתו של מועדון הלהת, שנוסד כדי לשמש מקום מיפגש לצמרת מש רד הבטחון, מפא"י ולחברה הגבוהה של תל-אביב, פילגה את גרעין מייסדי התיאטרון הקאמרי לשני מחנות: אלה שתמכו ביוסף ("פפר") מילוא ויצחק קדישון, מנהליו ה אמנותי והאדמיניסטרטיבי של התיאטרון, ואלה שהתיגדו למטרותיהם העסקיות בכל תיקף. "במקום להקדיש את מיטב המרץ ל- אמנות, יקדישו אותו מעתה להלה מרתף היין במועדון", רטן אחד מעמודי התתן של הקאמרי.

דבר לא הועיל. ההתנגדות הימרצת למועד דון אך הולידה עסקים נוספים. השמעות על השתתפותו של הקאמרי בהבאת לארץ של אימה סומאק התחזקו כשהגיעה בעק בוניה להקת הנוודנייס. "בוגטיר, גובר התיאטרון הקאמרי, הוא שתפו של גיורא גורקי, אמרגנם של סומאק והנוודן גייס". סיפרו השחקנים בחדריה-אפיר מזה לאוזן, "הנה לאן זורם מעט הכסף: להשקעות בעסקים מכניסים."

לא היה ספק כי אמנם עסקי הבידור בי יבוא הם עסקים מכניסים. השכוע, כשבין שחקני הקאמרי נפוצה שוב השמועה על פיסורים באופק וצבצום הלהקה, נודע ברבים כי וידיק וביוטיר עומדים לערוך עסק נוסף במשותף: הרתו לישראל של הקרקע מא דרנו מאיריה לכר מלכי ישראל בתל-אביב "מה אתה רצה?" הסבר שחקן חתק לחברי, שהתלונן בפניו על היסקה. "קופ" קרקס זה, עסק יותר בטוח. קופים לא עושים שביתות כשלא מש.מים להם את הבשכורת בראשון לחודש."

מאחורי הקלעים

הנכל לא יעלה

שנים אחרים במחזה בית-הבובה (גור) (ה) של איבסן. בשעה שתיאטרון זירה פירסם כבר על תכניתו להכין את המחזה להצגה באמצע החורף השנה, הודיע הקאמרי כי מסר את המחזה לבימיו לגרשון פלוט קין, שיגש לחזרות מיד אחרי שישלים את עבודתו על מרום מאת פילול... מסר בות פלוט וית החליט האהל להפסיק את ההכנות להצגת המחזה המקורי של מידר שף, בביומיו של גרעון שמר. המחזה, ה דן בבכיות "עליות של נבל ישראלי טיר פוטי", נפסל להצגה אחרי שעסקני התיאטרון הבינו את הרמזים המתאמים מחוגי מפא"י וההסתדרות, כי אין הם רואים בעין יפה הצגת מחזה בעל תוכן כזה. בשעה זו... "אפס כדורגל עוסק בימים אלה בחינוכם המסיקאלי של שחקני הקמריה המקורית משה ווינטלאטור בתיאטרון זירה. מיה רוי, שופט ליגה א' בומנו דחיש, שירת בשעתו כאקורדיוניסט להלה הנחיל ומכין עתה להצגה את פזמניהם של ארי אל אופק, דן אלמגור ויותן דואי.

פסוקי העורק, 1957

שנת 1957 לא היתה שנה עשירה במעשים בלבד, אלא גם עשירה בדיבורים. לקט מובחר מתוך אמירותיהם של אישי העולם בשנת 1957 משקף יותר מכל את אופיה.

- **שר החוץ הסובייטי-לשעבר, דימיטרי שפילוב**: "דוקים בשלום אין פירושו חיים של שקט ושלום."
- **הלורד קלמנט אמלי, ראש ממשלת בריטניה לשעבר**: "בעולם המודרני עליך לחתוך דיים לא רק עם רוצחי יחידים, אלא גם עם רוצחים בסיסנויות."
- **ד"ר קונראד אדנאואר, ראש ממשלת גרמניה המערבית**: "אם שני אנשים הם תמיד באותה דעה עצמה, הם בדרך כלל אינם חנוים בי תר."
- **צ'סטר בואלס, לשעבר ציר ארצות-הברית בחודו**: "אומת שאפשר לקנות, לעולם לא נשגורת קנויות."
- **ניקיטה כרושצ'וב, מזכיר המפלגה הקומוניסטית בברית המועצות**: "אין אנוח קושים, ואם יהיה צורך בכך, נכה בפרקים."
- **סיר פירסון ריקסון, שירה מיוחד של בריטניה לארצות הברית**: "היבשות זה היום כנוהן כמדינות של אתמול, והחלל הוא כמו האיקונוס בעבר."
- **לורד אוגמור, בבית הלורדים הבריטי**: "הארץ אינה מבניה שגם אצילים צריכים לאכל."
- **ג'ון סטרייט, חבר בתיאטרון הבריטי**: "הבעלות על פצצה המימן מעניקה למדינה את הכוח שיש לדבורה בעוקצה. לדבורה יש עוקץ, ואם היא מיתמשת בו — היא מתה."
- **ניקיטה כרושצ'וב**: "יש לנו כל כך הרבה מפקדים הממוגים על ייצור העניבות שאיכת העניבות היא עדיין די ירודה."
- **הפילוסוף כרטרנד ראסל**: "האשכל מעולט לא מילא תפקיד כה חשוב ביחסים בינלאומיים כמו הרגש."

בלגיה 1958

מתפקידי ההארכה יפלו בחיקה של "סבנה". חברת התעופה הבלגית, כבר רכשה מטוסים חדישים נוספים על-מנת לספק את זרם המבקרים שינהרו לבריסל. העתידה ליהפך השנה לאחד ממרכזי המשיכה המובהקים ביותר לתנועה האווירית הבינלאומית.

צעד נוסף בהכנות לאירוח העולם היא ההכנסה לשירות סדיר של בניין התחנה הענקי בשדה התעופה הלאומי של מלסבורק. תחנה שתאפשר טיפול בשני מיליון נוסעים לשנה. בניין התחנה החדש יהיה מצויד ב"אצבעות", שהן מעין מוחים מכוסים שיקלו את עלייתם של הנוסעים אל המטוסים.

"סבנה", חברת התעופה המנוסה, שרשתה משתרעת מניו-יורק במערב עד לתל-אביב במזרח ומשטוקהולם בצפון עד ליוהנסבורג בדרום, בעלת עשרות המטוסים ואלפי אנשי צוות האויר והקרקע.

ב-17 לאפריל תיחנך בבריסל, בית בלגיה, התערוכה הבינלאומית בה משתתפים חמישים מדינות ועשרות ארגונים בינלאומיים. במשך התערוכה תיהפך בלגיה לפרשת הדרכים הסוגרת ביותר בעולם. ובין הדרכים שיוכילו לפרשת דרכים זאת בוודאי יהיו דרכי השמים הרועשים ביותר. כי יש להניח שמספר גדול של המבקרים מחו"ל לארץ — ומצפים לשלושים וחמישה מיליון מבקרים — יגיעו לבריסל בדרך האויר.

ישראלים רבים ירצו לבקר בעיר העריד, בריסל, בתערוכה בה תערוך גם ישראל את "נאון העולם לעיצוב חברה אנושית יותר". הביתן הישראלי הנאה והחדש, הנמצא בין ביתני קנדה והזלב האדום הבינלאומי, יכיל סקירה ישראלית כוללת מדו"ח על "ישראל — ארץ התנ"ך" ועד לגינת פרחים ישראלים.

הישראלי הנבון שירצה להגיע מתל-אביב לבריסל בזמן הקצר ביותר (דהיינו תשע שעות בלבד) ובדרך הנוחה והקלה ביותר יטוס לשם במטוסי "סבנה", חברת התעופה הבלגית, אחת מעשר חברות התעופה הגדולות בעולם והחברה היחידה שכל רשתה מוכילה ישר להליפורט (שדה התעופה להלי-קופטרים) הבינלאומי בבריסל, הנמצא בלב התערוכה הבינלאומית.

*

מניו-יורק
עד
תל-אביב

ואם ב-1958 תהיה בלגיה מארחת העולם, הרי ברור מאליו כי חלק

יפני חמש מלכות יופי אירופאיות (משמאל) נהנות מטיסה ב"הליקופטר "סבנה", ומלכת היופי הבלגית (למטה) זוכה אף בסיכת "סבנה".

אופי הנוסעים ב"סבנה", שמספרם מסתכם בקרוב לשלושת רבעי מיליון לשנה, הוא מגוון ביותר, וביניהם אף הכוכבת אליזבת טיילור.

תערוכה, בה נבנה שדה חנייה להלי-קופטרים.

כך יוכל מבקר מפאריס, אשר יעלה להליקופטר בשדה התעופה בפאריס, להתחיל בסיור התערוכה — מלמעלה — תוך שעה אחת מעת המראתו (שעה ושש-עשרה דקות, ליתר דיוק).

אחרי הכל כבר הספיקה "סבנה", חלוצת שירות הנוסעים הבינלאומי בהליקופטרים (שנת הולדתו: 1953) להטיס יותר ממאה אלף נוסעים בצי ההליקופטרים שלה, ברשת קווי ההלי-קופטרים שצומתם היא בריסל והמשטרעים, בין השאר, לבון ולרטורדס. לקלן ולפאריס.

אגב, אין פלא שדווקא "סבנה" היא חלוץ שירות הנוסעים בהליקופטרים ודווקא בריסל — הצומת. כי אחרי הכל חיים ברדיוס של 350 קילומטרים מבריסל שבעים מיליון נפש (בהשוואה ל-22 מיליון איש, למשל, החיים ברדיוס שווה במטרופולין התעופה ניו-יורק).

* חלוציות אחרת של "סבנה" הזכירה עם הססת לאייקה, הכלבה של ספוטניק מס' 2. בשנה שעברה בלבד הטיסה "סבנה" קרוב לאלף כלבים — ואם כי לא מסביב לכדור הארץ — בכל זאת לכל אחת מ-34 הארצות בהן עוברים קווי "סבנה". ואגב, אין זה המטען החי היחיד של "סבנה" שכלל בעבר גם פילים ואריות מצד אחד של "תיבת הנוח" המעופפת וגם תוכים ואפילו מספר דגי-זחל בתוך אקווריום.

כבר הכינה תכנית פעולה גמישה ביותר. התכנית כוללת לא רק את הטיסות הקיימות (משבע פעמים ביום בקו בריסל-לונדון עד פעם בשבוע בקו תל-אביב-בריסל), אלא גם אפשרויות נרחבות כשלוש טיסות יומיות בקו בריסל-ניו-יורק ורכבת אווירית בין בריטניה לבלגיה המאפשרת לרוכבי אופנועים, למשל, לעלות עם אופנועיהם למטוס בצד הבריטי של התעלה ולרדת ממנו בצד הבלגי — ולהמשיך על האופנוע ישר משדה התעופה אל התערוכה.

*

מאה
אלף
נוסעים

הואיל ובריסל היא צומת ומרכז לשירות ההלי-קופטרים הבינלאומי הראשון, מובן שרבים ממבקרי התערוכה יוכלו לבוא ולחנות בתערוכה ישר מן ההליקופטרים. הם יוכלו אפילו לרדת במרכז ה-

מיארחת העולם

מקור

מדריך מועיל

פנקס חבל יפהמלח (מאת בן ציון אשל, הוצאת סרית ספר, ירושלים, 84 עמודים) הוא ספר עיון קטן אך מועיל ביותר לכל מדריך ומטייל, המתכוון לסייר באזור מרוחק ומעניין זה.

יצר הוא באדם לחזור אל גופים חדשים, לגלות נתיבות, לפלס שבילים. כל עלייה אל פסגות, התעלות נפש היא; כל צעד אל קניונים ונקיקים שלא נודעו כיבוש הוא, ורי אקדמיו, אל המטיל והמדריך. ואכן, אם כל מקום בארץ כך, חבל ים המלח על אחת כמה וכמה. כי חבל ארץ זה זכה בנוף נדיר ומיוחד במינו. כאן, בתחתית העולם, מצוי שטח שופע שרידים ומזכרות מימים עברו, ומי אברהם ולוט וראשית ההתי העברי; תור אגדות מני קדם על מהפכת סדום ועמורה, וכן לאורך דורות של שופטים ומלכים, מורדים והוגי דעות ומעצבי מסורות של התנועות, גבורה ור קרבן.

אשל השכיל לשלב את ההנהגה, על תכניו, תיו, מאבקו ולבטיו, עם העבר. על אוצר וכרונותיו ההיסטוריים, הארכיאולוגיים והאמוציונליים.

הפרקים הקצרים והתמציתיים שלו אינם פוסחים על שום ערוץ ותל, נחל או חורבה, ישוב או מפעל.

המעין נעזר הרבה במבחר התמונות הי עשיר והמגוון, המלווה כמעט כל עמוד ו מוסיף מעין מראה עינים להלך נפש הנוצר למקרא הרשימות, הכתובות מתוך חיבה אמיתית למקום ונופו, וידיעה יסודית של הנושא.

מפה גדולה וחדישה (1:100,000), לוחות מרחקים ומפתח לשמות מקומות הופכים פנקס קטן זה לבן לוח יקר ערך לשוחרי ידיעת הארץ.

חדש וקריא

● **נתיחות בשחמט** (מאת שאול הון, הוצאת הפועל, 179 עמודים) — עתור נאיי שחמטאי-משפטן מכתוב לחובב משחק המלכים איך לגבור על יריב בלתי-מנוסה. ההקדמה נכתבה על-ידי חבר לשני מקצועות של המחבר: שר המשפטים פנחס רוזן.

● **לולו** (מאת יעקב אשמן, הוצאת הדר, 100 עמודים) — נער ישראלי, המוטרד על ידי הוריו, שכנים סקרנים וחברים חסרי הבנה, משתוקק להיות אסקימוס, רופא ב כוכן ויצמן, רובינון קרונו, מהפנט, צב ועשרות יצורים אחרים. מסקנות הסופית: "כואי יותר לרצות במשהו מועיל לכלל, למשל, שלום עם הערבים, או שימוש בא סום למטרות בניין".

● **העובד הנשכח** (מאת ד. י. נדן עוני, הוצאת השכלה, 170 עמודים) — סיכום תוכנית המדינה היהודית של הרצל, המידה בה הוגשמה תוכנית זו בישראל, ותוכנית חדשה למדינה יהודית אידיאלית. אחת ההמ לצות של המחבר: אין לתת לבני המיעוט הערבי מוסדות השכלה גבוהים, או משרות נכבדות בשירות המדינה. לעומת זאת יש לעודד אותם לקראת התבוללות ואפילו התי גיריות.

● **הכלב דין** (מאת רחל פילד, הוצאת עמיחי, 106 עמודים) — מעשה בכלב בית שהפך לכלב קרקס. מסוגל לשעשע לא רק ילדים אלא גם מבוגרים חובבי כלבים.

● **החורב השבורה** (מאת ק. מקור שינסקי, הוצאת עמיחי, 223 עמודים) — שתי משפחות אצילים פולניות רבות בגלל ארגנת וחורב עתיקה. צאצאה היתום של אחת המשפחות משכן שלום בין היריבים, לאחר סידרת הרפתקאות מרתקות. לבני כל הי גילום.

● **בקעה דוא מוצא** (מאת מיין ריד, הוצאת עמיחי, 221 עמודים) — שני אירופים, הודי וכלב נלכו בביקעה בין הרי ההימלאיה, שנותקה מן העולם על-ידי מפולת קרחונים. המחבר מציא אותם משם תוך השמעת הרצאות משעממות למדי על צמחים ובעלי חיים.

● **מבחר הסיפור היפאני** (הוצאת הדר, 304 עמודים) — קטעים מספרות ארץ השמש העולה, החל מיצירות קוקאי, האיש שהביא ליפאן את הבודהיזם במאה השמינית לספירה המקובלת, וכלה בסיפורי המודרניים של אקוטאגאווה ריונוסוקי, יוצר ראי שומון. הוכחה נוספת לכך שהיפאנים חיקו את העולם המערבי חיקוי של התחרות, לא חיקוי של התבולות.

מאזן ריווח והפסד

ב ירושלים, נטשה אם את ששת ילדיה בלשכת הסעד, אחרי שהופסקה לה ה תמיכה, לקחה אותם בחזרה כעבור יום, כשקיבלה תמיכה מחודשת, חזרה אחרי יום נוסף, בטענה שקיבלה שבעה ילדים במקום הששה שהשאירה בלשכה, החזירה ילד אחד, השייך לאם אחרת.

שגיאה בכתובת

ב חיפה, נבהל בעל בית-מלאכה לסנד לרות, כאשר בבואו בבוקר לפתוח את בית-המלאכה שלו מצא פתק קטן ובו כתוב: "ביקרת אצלך. ש.ב.", נרגע רק כאשר הת ברר כי הפתק הוא פתק ביקורת של חברת השמירה "שמירה ובטחון", שהושם בטעות בדלתו במקום דלת בית-המלאכה השכן.

חשבון הנפש האהובה

ב נבארה, ארצות-הברית, תבעה נערה את בן-זוגה לדון, אחרי שהביא אותה למסיבה והשאיר אותה שם מבלי ללוותה הביתה, דרשה ממנו את דמי הנסיעה הי ביתה.

רוח הקודש

ב ירושלים, הבחינו פקדי המכס הי ישראליים במעבר מנדלבאום כי כמעט כל הנשים החוזרות מתפילות חג המולד בבית-לחם הן במצב של הריון, גילו אחרי בדיקה כי כל הנשים ההרות ניסו להבריח בדים ורכוש אחר, אותו קשרו על גופן.

הגרש עדיין גרש

ב צפת, נקנס אהרון כהן, בעל בית מלון במסולה, שהובא בפני שופט באש מת ניהול בית-מלון ללא רשיון, בסכום של 10 פרוטות.

הדרסת וגם תבעת?

ב קנמקי, ארצות-הברית, תבע נהג הולך-רגל לדון, על אשר התנגש במי כוניתו בלכתו ברחוב.

ספר הספרים

ב ירושלים, הודבקה על קירות הבתים מודעה, בחתימת "המעוררים", בנוסח הבא: "הננו שמחים להודיע לתושבי השכור גות כי בעל המספרה מקור ברוך נענה לי בקשת תושבי השכונה החרדים וקיבל עליו מעכשיו שלא לגלח בתער כדין תורתנו הק דושה. על כן למצוה רבה יחשב לבא לעז רתו, וכל אחד ואחד ישתדל, הוא חבריו ובני משפחתם, להסתפר אצלו למען יוכל להחזיק מעמד".

אהבה זוהמת

ב גראם, צרפת, נתפס נער בן 17 אחרי שהצית דליקה גדולה בעיר, הסביר: "אני אוהב מאוד לשמוע את צפירות מכור גית הכבאים הזוהרות אל מקום השריפה".

ציפור הרפש

ב קיבוץ דוחמי הגיטאות, לכדו כמה בני נוער ציפור נדירה, וזיהו אר תה כציפור סיבירית, על פי פרעושים וכי גים המצויים רק בסיביר, אותם נשאה סביב מקורה.

מוסמך דכדכה

ב תל-אביב, עמד רוכל ייקות בשוק הכרמל, ניסה לשדל עוברים ושבים לק גות מסחרת, בקריאה: "קנו עגבניות ב זול, עגבניות בזול, הממשלה משלמת סובי סידות ואתם נהנים!".

אין קוצץ עניבה לקצץ

ב תל-אביב, אחרי ששני פקחים עי רונים הופיעו באסליו בשוק-הכרמל כדי לערוך חיפוש אחרי בשר-חזיר, נטל אחד העובדים מספריים המשמשות לגזירת תלושי מזון, קצץ את עניבתו של אחד הפקחים.

הכל
אפשר
לבנות
ב...

סופאסלו

זויתן מתכת

מנוקב שרוף

בתנור בצבע אפור

נמכר בחבילה סטני-

דרטית. החבילה מכי-

לה 12 יחידות כ"א 237

ס"מ אורך עם ברגים

ואומים. זויתנים אלה מיו-

צרים בשלשה גדלים. אפשר

לבנות כמעט כל דבר החל

מאצטבאות וכלה במבנים של-

מים מסופאסלוט. ללא שרטוטים

והכנות. מבנים אלה ניתנים לפי-

רוק בקלות לאחר השמוש. החומר,

סופאסלוט. נשאר לבניית 1001 מבנים

אחרים. לפני שתבנה תתקשר אתנו.

פסנט בינלאומי, רשום פסנט ישראלי 10490/57

"מירומוית"

מפעלי מתכת אשקלון

המפעל: אזור התעשייה אשקלון

המשרד: רחוב הירקון 106, תל-אביב

טל. 21964 ת"א

Supaslot

מוזמנים משתתפים. אחד הקורים הסטנדרטיים בעמוד זה יזכה מדי שבוע ב־10 ל"ה שבועות התחלקו בו ה"רון, ירושלים, ומוסקה, קרית ביאליק.

לחם ואהבה

איציק הלך ברחוב, כשלתע פגש חז"ל פנטסטי. הוא התאהב בה במבט ראשון, וכלי משיח החל צועד אחריו. פרום, הבחורה עשתה תפנית חדה ונכנסה למשרד בו עבדה. איציק המשיך ללכת אחריה. היא נכנסה למשרד של עורך־דין, ואיציק אחריה. כשהתעורר מתלומו מצא את עצמו עומד לפני עורך־דין, הבוס של חתניתה. הוא גמגם קצת, ולבסוף אמר שבה לחפש עבודה. הבוס היה בדיוק זקן לפקיד חדש והוא שכר אותו. בקיצור איציק התחיל לעבוד, וכדי לו שות רושם על החתנית שלו עבד כמו ש. הוא ממש עשה עבודה של שניים. ואיך נעשה פקיד אחד מיותר במשרד. עורך־הדין החליט לפטר מישור. הוא שיטר את הבחורה. יצחק רוני, עמיש

כיצד לקרוא לראש הממשלה, עקב גילוי התוכנית להידוק הקשרים בין ישראל לבין ממשלת בון...

...בון-גוריון.

★ ★ ★

בן-גוריון לא סתם התפטר...

...הוא התפטר מהם.

★ ★ ★

משחקי ההדרים בישראל עשו מאמצים להגביר את משלוחיהם לחוץ-לארץ לקראת השנה החדשה...

...לשנה תיכב תיכב.

★ ★ ★

משרד ראש הממשלה הודיע כי אם לא תסע לגרמניה אישיות אלמונית, תסע לשם אישיות פלמונית...

...לגרמניה יכולה אפילו לנסוע אישיות שלמונית.

„הזחר! אל תתן לי את קולך!“

נאום בחירות בקיבוץ

ברים הטובים? טוב, או נגיד אפילו ההיפך: שאני אחיה ואתם תמותו, או בשביל מה אני צריך להיות אקונום?

בעצם אני רוצה שתזכרו שאני כל הזמן הייתי רפתן, ועד כמה שאני מכיר את בעיות המזון שלנו אז אני חושב שבתנאים שלנו תחמיץ הוא אוכל טוב מאד, ואם הפרות התאמצו לאכול כרוב א. גם לחברה זה לא יזיק. והם מוכרחים לאכול מלפסונים חמוצים כי הפרינציפ של ההתחממות הוא אותו דבר, וחוק מזה אני כבר אכלתי תחמיץ וזה בכלל לא רע. ומי אומר שמוכרחים לאכול חציר אספסת? אפשר לאכול חציר, ואם אין חציר — אז כבר אי אפשר לאכול קש? אין דבר, עוד מעט יהיה מרעה. מה? מה זאת אומרת על מי אני מדבר? על אוכל. מי אומר שאתם בהמות? אני! אני אמרתי? באמת אני לא מבין מה הולך פה. למה לא נותנים לחבר להתבטא. אני לא חושב שזה בסדר. יוסי, עשה פה שקט!

טוב, אז מה שרציתי להגיד לכם, זה שאני לא רוצה להיות אקונום.

אהוד, משגב

או מה חברה? אני רואה שהחלטתם לעשות ממני אקונום. אני מסתכל סביבי ורואה חברים בריאים ועליונים ההולכים לקראת איבוד לדעת מרצון. אני רואה אתכם עכשיו, אבל איך תיראו בעוד כמה זמן — אני לא אחראי. לכך אתם תהיו אחראים. תראו... כן, אני יודע, אותי רואים. אותי גם יוסיפו לראות.

אני לא רוצה להגיד שלא איכפת לי ושאני אדיש ושוה בשום אופן לא בא בחשבון מפני שהרופא אסר עלי להשמיץ, וגם שאסור לי לנשום אדים של נפט מפני שעלי זה משפיע במיוחד, ושיש לי אלרגיה לגבינה לבנה וצנון, וחוק מזה אני לא יכול לראות איך חברים שוטפים כלים, ואיך חברות פותחות דגים, ואיך הדגים עושים עם המה כאלו שיש להם מה להגיד ואני לא יכול לשמוע מה בגלל הרעש, וזה מרגיז אותי ואני נהיה עצבני.

אני לא רוצה להגיד לכם שהידיים שלי רועדות והכל נופל לי מהידיים, ושעוד עכשיו ידעו איפה הסליק רק אני והאקונומית ועכשיו כשאני אעשה סליק... ואם אני אצות מי ידע איפה הדי

טעות לעולם צודקת

השפעת הקרניים הקוסמיות. (הארץ) א. אלוני, תל־אביב

הקוסמיה האלוהית.

גילויי של שדה נפש תת־ימי. (חרות) אליק מג חופה חלוט תת־הכרת.

לביקור נעים יותר וכו' שחקני מכבי יפו, בתום משחק המבחן השני של הם נגד מכבי יפו. (חדשות הספורט) מרדכי דן, תל־אביב

אם אין אני לי, מי לי?

ציר פולין בישראל, ראש עירית חר פה, ישחק הלילה בקבוצתו. (ידיעות אחרונות) דוד שטיין, חולון

נוקטורנה של אבא חושוֹפִי.

צברינו חמודים ועוקצנים

עפרה באה לבית־התינוקות ושאלה מה שמות הפספוסים. בין היתר הראו לה את אהרון. השיבה הקטנה: „אבא שלי גם כן עשה ארון בגרמיה“.

★ ★ ★

באחר הערבים התאונן יואב בפיני צלה על הילדים הגדולים בגן, המרביצים לו. „תחזיר להם“ יעצה לו צלה.

„אבל הם יותר גדולים ממני“ השיב. ענתה לו צלה: „אז מה יש? גם גלית היה יותר גדול ויותר חזק מדוד, ובכל זאת דוד ניצח אותו.“ „חכמה גדולה!“ השיב יואב. „דוד עשה את זה באבנים. את מרשה לי באבנים?“

בפנים שירת השיר: תחרות על חרוז אחד

אומר: „בסיכוב לא היתה יד פנויה להושיט...“

רבים גילו את הסקוטי מתחת לחצאית, כמו „זאת היתה הצאית סקר טיט“ (צבי סולר, תל־אביב). קבוצה גדולה אחרת היתה צבאית יותר: „קל בל דו“ח משומרת צבאית“ (יחזקאל מסנברג, צה״ל). „מדריכת ג'ון ג'ייטסו צבאית!“ (משה סליתמן, רמת־גן). לפחות שניים פולו לעבר השב: „בידי משטרה חשי אית“ (שלמה חזן, תל־אביב ואכשלוס ברזלי, ירושלים).

פחות סלונים היה ע. בריגר, תל־אביב: „שך אחת ידועה ציבורית“ ויותר גרוע מוניה שפירא מתל־אביב: „הוא מוכן הפדה מלאכותית“ או יואב שטינק, חיפה: „נאנס עידיי טוראית“. הייתי רוצה לצטט עוד עשרות תשובות, אבל מה לעשות — אין מקום.

ירושלים, „ומאז יש עדין אחר־אית“ (אותו ה. ירון), „בו נוחגת עתה הצאית“ (ראובן כץ, תל־אביב). נחמדה מאד תשובתו של מוסקה קרית־ביאליק, שהחלטתי לתת לו את הפרס השני של 5 ל"י (אנא, שלח את כתובתך, אחת לא תקבל!): „הוא מילמל: חותנתני, מה רזית!“ בכיוון דומה הלך מ. ביאלופולסקי: „כי עבר — לאשתי החזקית!“ ה. ירון, שהציף אותי בנוסחות, הציע: „בת שבעים היתה הפרגית!“

גישה דתית גילתה אסתר כהן כממש גבים: „לא היתה זאת אלא רבי ניה!“ וכמוה קיבוצניק אחר, אליעזר גולדברג מקבוצת כנרת. אולם מונעם מ. גריגורה מנצרת סבר כי „לא הרפתה ממנו הכושית“. מ. לחיס מחיפה אומר: „ומאז אינו עוצר אלא בתחנה הסופית“ (קצת ארוך מדי, אגב) בעוד שיעקוב ציר מחיפה

בניגוד לתחרות הקודמת, הומטר לי הפעם שפע כזה של תשובות, עד שני על דעתי לבקש תוספת־משכורת תמונת קריאתן. אולם ויתרתי על כך אורי קריאתן. כי רבות מהן גרמו לי עוגג אחרי התלבטות רבה, החלטתי לתת הפרס הראשון של 5 ל"י לשרותו זל. ה. ירון, המושבה הגרמנית 27/1, ירושלים, שהצטיינה בפשטותה:

מעשה בנהג משאית שערך בשביל כל הצאית. יום אחר, חוי מזל! — במלכודת נפל. לחופה הוא נסע כמונית.

כמעט אותה תשובה נתן יעקב שג, תל־אביב, אלא משקל שורתו היה לי קוי: „לחופה דווקא הובל כנ־ניה!“ אותו רעיון הופיע בנוסדת שונות, כגון: „ומאז הוא נשי עולמית“ (יורם פטרון ודודר פנוט).

מאגדות בית=הספר העברי

המורים על... השקט:

- ★ מה זה? כל מי שיש לו פה — מדבר?
- ★ רבותי, אני מבקשת להתלהב בפני טומימה.
- ★ איך אפשר ללמד על מוצרט, בשעה שהכיתה משמיעה מוסיקה מודרנית?
- ★ חנה — הגידי לו כן וישתוק כבר!

על הטימטום:

- ★ אל־אלוהים, לתלמידה הזו חסרות חמש אותיות באלף־בית!
- ★ מה אתה מתבונן בי בעיני עגל? מוטב שתשרוק למוזה שלך.
- ★ אני מוכן להתערב שאתה אינך יודע אפילו כמה זמן ארכה מלחמת שלוש שנים השנה!

מחדשים פתגמים:

- ★ מי לפספוסים — החוצה!

„זה לא איש אחד. זה שניים!“